

Βελτιωμένη η δραστηριότητα στον Κατασκευαστικό Τομέα

Σταδιακή ανάκαμψη καταδεικνύουν τα τελευταία αποτελέσματα του Δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF - SAKRET της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Στο τελικό στάδιο οι Διαπραγματεύσεις για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης στην Οικοδομική Βιομηχανία

Ρόλο Διαμεσολαβητή ανέλαβε το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ζητά αντισταθμιστικά μέτρα για απάμβλυνση των επιπτώσεων του πολυσυζητημένου 19% Φ.Π.Α. στις αγοραπωλησίες γης εντός των ορίων ανάπτυξης

**Κώστας Ιακώβου - Διευθυντής Διεύθυνσης
Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών
Ταμείων / Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών
Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

“Εκτός από την αξιοποίηση του συνόλου των €864,5 εκατομμυρίων μέχρι το έτος 2023, υπάρχουν και οι ετήσιοι στόχοι απορρόφησης που επίσης προκαθορίζονται και οι οποίοι αν δεν επιτευχθούν μέσα στις συγκεκριμένες προθεσμίες, χάνονται πόροι οριστικά.

Για τη Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ η επίτευξη των ετήσιων στόχων είναι εκ των ων ουκ άνευ, γιατί μόνο έτσι θα επιτευχθεί και ο τελικός, ευρύτερος στόχος της πλήρους απορρόφησης στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.”

Editorial

 αφώς βελτιωμένη η δραστηριότητα στον Κατασκευαστικό Τομέα τους τελευταίους μήνες, σε κρίσιμη όμως καμπή, που απαιτεί προσοχή και δεν επιτρέπει πισωγυρίσματα.

Μία σχετική σταθεροποίηση ξεκίνησε το 2016 όπως καταδεικνύουν τα στατιστικά στοιχεία, ο παλμός όμως ανάμεσα στα μέλη του επιχειρηματικού κόσμου του τομέα των Κατασκευών παραμένει συγκρατημένα αισιόδοξος, μέχρι και απαισιόδοξος. Βλέπουμε να αναπτύσσονται μία σειρά από μεγάλα έργα, να υπάρχει οικοδομικός οργανισμός σε συγκεκριμένες περιοχές, δεν έχει επωφεληθεί όμως το ευρύτερο φάσμα των εργοληπτών, που συνεχίζει να αντιμετωπίζει προβλήματα και τις επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής ύφεσης.

Λαμβάνοντας υπόψη κάποιους αρνητικούς παράγοντες που υφίστανται ακόμη, όπως είναι η μειωμένη δραστηριότητα, οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, καθώς και οι καινούργιοι κανόνες της αγοράς, κάθε κίνηση εις βάρος του κλάδου των κατασκευών, είτε αυτή προέρχεται από τον ιδιωτικό είτε από το δημόσιο τομέα, εύκολα μπορεί να ανατρέψει τις πρώτες θετικές ενδείξεις στην πορεία ανάκαμψης.

Όπως φαίνεται και από το δείγμα της έρευνας του Δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF - SAKRET, που διεξάγει η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., οι εργολάβοι φαίνεται να τηρούν μία συνετή στάση, δεν προτίθενται να ανεβάσουν τις τιμές τους, έχουν συμβιβαστεί με τα δεδομένα της αγοράς, γεγονός που δεν συμβαίνει το ίδιο με τους υπεργολάβους και προμηθευτές.

Μέλημα της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., η οποία θα συνεχίσει να εκφράζει τις απόψεις της και να καταθέτει τις εισηγήσεις της όπου χρειαστεί, είναι να υπάρξει συλλογική και συνετή προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους, ώστε να διατηρηθεί η θετική πορεία ανάπτυξης του τομέα και της οικονομίας γενικότερα.

Από τη Συντακτική Ομάδα

[περιεχόμενα]

Συνεντεύξεις

Συνέντευξη στον Κώστα Ιακώβου – Διευθυντή Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων / Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης.....σελ. 4

Κατασκευαστικός Τομέας

Δείκτης Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF – SAKRET Σταδιακή ανάκαμψη καταδεικνύουν τα τελευταία αποτελέσματα ....σελ. 10
Στο τελικό στάδιο οι διαπραγματεύσεις για Ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης στην Οικοδομική Βιομηχανία .....σελ. 14

Δραστηριότητες

Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ....σελ. 18
Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις Επαρχιακών Συνδέσμων.....σελ. 26
Ανοικτή Συζήτηση μεταξύ μελών του ΣΕΟΚ και του Ανώτερου Λειτουργού του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων .....σελ. 39
Εκπρόσωποι της Δημοσιογραφικής οικογένειας σε δεξίωση που παρέθεσε προς τιμή τους η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ....σελ. 60

F.I.E.C.

FIEC Congress 2017
Εκπρόσωποι της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., στο Ετήσιο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Κατασκευαστών FIEC.....σελ. 16

Επικαιρότητα

Νέα Νομοθεσία για την αντιμετώπιση της Αδήλωτης Εργασίας.....σελ. 42

Ασφάλεια και Υγεία

5ο Διεθνές συνέδριο Ασφάλειας και Υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα Μηδέν ατυχήματα: Πρακτικές λύσεις στα προβλήματα .....σελ. 30
Ενημερωτικές Διαλέξεις για Θέματα Ασφάλειας και Υγείας προς τα μέλη των Συνδέσμων της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ....σελ. 32
Εκτέλεση Εργασιών με Αμιάντο ή με Αμιαντούχα υλικά κατόπιν υποχρεωτικής γραπτής Ειδοποίησης προς το ΤΕΕ .....σελ. 36

Θέμα

Η κύρια διαφορά μεταξύ του «Developer» / «Επιχειρηματία Ανάπτυξης Γης» και του Εργολάβου .....σελ. 40

Αφιέρωμα

Σωτήρης Στυλιανίδης – Πρόσφατη αφυπηρέτηση από το Σ.Ε.Ε.Ε. ....σελ. 62

Επιμόρφωση

Συνεχής Επιμόρφωση του Εργοληπτικού κόσμου.....σελ. 70

Περιοδικό «Εργολήπτης» - Εξαμηνιαία Έκδοση Τεύχος 19 Ιούλιος Ι 2017

Υπεύθυνη Ύλης
Κυριακή Αντωνίου

Συντακτική Επιτροπή
Κωνσταντίνος Π.Κωνσταντίνου
Μιχάλης Μιχαήλ
Στέλιος Πογιατζής
Φράγκος Προκοπά
Κυριακή Αντωνίου

Συντακτική Ομάδα
Κυριακή Αντωνίου
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Εκδότης
Ομοσπονδία Συνδέσμων
Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.)

Κατά Νόμο Υπεύθυνος
Κυριακή Αντωνίου

Σχεδιασμός & Σελίδωση
Αλεξάντρα Χριστοδούλου Χαραλάμπους

Εκτύπωση
Printco Ltd

Διεύθυνση και Τηλέφωνα Επικοινωνίας
Ανδροκλέους 3Α, 1060 Λευκωσία
Κύπρος
Τ.Θ. 21840, 1514 Λευκωσία
Τηλ.22 753606, 22 753629
Φαξ.22 751664

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο
kyriaki@oseok.org.cy

Ιστοσελίδα:
www.oseok.org.cy

Το περιοδικό βρίσκεται σε ηλεκτρονική μορφή και στην Ιστοσελίδα της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Διαφήμιση για Περιοδικό και Ιστοσελίδα
Τηλ.22 753629 Φαξ.22 751664
Ηλεκτρονική διεύθυνση: kyriaki@oseok.org.cy

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή μετάδοση μέρους ή όλου του περιεχομένου του περιοδικού, χωρίς την γραπτή άδεια του εκδότη. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών. Η αναδημοσίευση επιτρέπεται μόνο με αναφορά στην πηγή.

SAKRET ZEIKEKIS - Ολοκληρωμένες λύσεις δόμησης Συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης THERMOPROSOPSIS

Εμπιστευθείτε τον ειδικό για τη θερμομόνωση του κτηρίου σας. Εφαρμόστε το σύστημα εξωτερικής θερμομόνωσης THERMOPROSOPSIS και δώστε αξία στην κατοικία σας, εξοικονομώντας ενέργεια και χρήματα.

Νιώστε σίγουροι και επιλέξτε τα ολοκληρωμένα συστήματα εξωτερικής θερμομόνωσης THERMOPROSOPSIS για ασφαλές, ποιοτικό και πιστοποιημένο αποτέλεσμα θερμομόνωσης στις εξωτερικές όψεις του κτηρίου σας.

Ινοπλισμένο τσιμεντοκονία επικόλλησης και βασικής επίχρισης KAM 700 / THERMOPROSOPSIS MULTI

Διογκωμένη πολυστερίνη Thermoprosopsis Knauf

Πιστοποιημένα παρελκόμενα συστήματος:

- Βύσματα στερέωσης
- Εξωτερικά αντιαλκαλικά πλέγματα ενίσχυσης

Ακρυλικό έγχρωμο επίχρισμα SK-K & SK-R

- Επιλέξτε χρωματισμό από το χρωματολόγιο

Χρώμα λευκό, σιλικονούχο ινοπλισμένο, αυτοκαθαριζόμενο Faserfarbe

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου

Κώστας Ιακώβου - Διευθυντής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης

“Για τη Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ η επίτευξη των ετήσιων στόχων είναι εκ των ων ουκ άνευ, γιατί μόνο έτσι θα επιτευχθεί και ο τελικός, ευρύτερος στόχος της πλήρους απορρόφησης στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.”

Είναι κάποιες φορές που νοιώθεις την ανάγκη να επιβραβεύσεις για τα θετικά που συντελούνται στη μικρή μας κοινωνία, μπροστά στα τόσα αρνητικά που βιώνουμε και μας απογοητεύουν καθημερινά. Να αναγνωρίσεις την ανιδιοτελή προσπάθεια κάποιων ανθρώπων να φέρουν εις πέρας το έργο τους, για το καλό του συνόλου, για το καλό του τόπου γενικότερα. Επιβραβεύουμε λοιπόν, τη συλλογική δουλειά που έχει γίνει από το γραφείο της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης και τις μέχρι σήμερα επιτυχίες αξιοποίησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων και συνομιλούμε πιο κάτω, με το Διευθυντή Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων κ. Κώστα Ιακώβου, για τις δράσεις του Τμήματος του και τις μελλοντικές του επιδιώξεις.

Προτού ξεκινήσουμε να εκφράσουμε για άλλη μία φορά τα συγχαρητήριά μας, για την επιτυχία της ομάδας του Γραφείου σας και εσάς προσωπικά, για την πλήρη απορρόφηση των κονδυλίων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013, ύψους €756,6 εκατ.

Σας ευχαριστώ για τα συγχαρητήρια, τα οποία όμως δεν πρέπει να απευθύνονται μόνο στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης, αλλά και στους άλλους συντελεστές που εμπλέκονται γενικότερα στην υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, το Γενικό Λογιστήριο του κράτους και σε όλους τους συνεργάτες μας που ενεργούν ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

Θα θέλαμε καταρχήν, να μας παρουσιάσετε τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης.

Ο ρόλος της Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), επικεντρώνεται στο γενικότερο συντονισμό και τη διαχείριση τους και είναι διττός. Από τη μια έχει την αρμοδιότητα για τον προγραμματισμό της αξιοποίησης των οικονομικών πόρων

που παραχωρούνται στην Κύπρο από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία και από την άλλη, για την υλοποίηση/εφαρμογή των επιμέρους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στο στάδιο του προγραμματισμού ετοιμάζονται και συμφωνούνται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα προγραμματικά έγγραφα που είναι η Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης, όπου καταγράφονται από τη μία η γενικότερη στρατηγική και οι αναπτυξιακές επιδιώξεις που θέτει η Κύπρος και από την άλλη, τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, τα οποία είναι πιο εξειδικευμένα έγγραφα που περιλαμβάνουν συγκεκριμένες δράσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη των επιδιώξεων.

Αναπόφευκτα, στα Επιχειρησιακά Προγράμματα καθορίζονται οι τομείς προτεραιότητας και γίνεται με πιο συγκεκριμένο τρόπο η κατανομή των πόρων που παραχωρούνται στην Κύπρο. Αξίζει να αναφερθεί ότι στο στάδιο του προγραμματισμού γίνεται μια εκτενής δημόσια διαβούλευση με όλα τα Υπουργεία, τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ, καθώς και τους παραγωγικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ έχει οριστεί ως η Διαχειριστική Αρχή για τους σκοπούς υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, το Γενικό Λογιστήριο ως Αρχή Πιστοποίησης και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ως η Αρχή Ελέγχου.

Από ποιες πηγές προέρχονται οι χρηματοδοτικοί πόροι που εξασφαλίζει η Κύπρος και με βάση ποιά κριτήρια γίνεται η κατανομή;

Οι πόροι που εξασφαλίζει η Κύπρος βασικά προέρχονται από διάφορα Ευρωπαϊκά Ταμεία, ανάλογα με τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Οι συνολικοί πόροι που παραχωρούνται για κάθε χώρα προκαθορίζονται στα πλαίσια του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της ΕΕ και βασίζονται κατά κύριο λόγο στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ και τη σχετική της θέση, ως προς το στάδιο ανάπτυξης της.

Τι ποσό έχει εξασφαλίσει η χώρα μας για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2014 - 2020;

Η Κύπρος εξασφάλισε την κατανομή συνολικά €864,5 εκατομμυρίων. Τα περισσότερα από αυτά προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (€332,7 εκ), το Ταμείο Συνοχής (€343,3 εκ.), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (€133,0 εκ.), το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (€40,0 εκ.), την Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (11,5 εκ.) και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Άπορους (€4,0 εκ.).

Το ποσό που κατανεμήθηκε αρχικά ήταν πολύ μικρότερο, αλλά αυξήθηκε στην πορεία κατά €200 εκ. μετά από πολιτική παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας λόγω της οικονομικής κρίσης που αντιμετώπισε η χώρα μας το 2013 και κατά €36,5 εκ. το έτος 2016 λόγω της αναθεώρησης του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου που βασίστηκε σε νεότερα στατιστικά στοιχεία.

Πως θα αξιοποιηθούν όλα αυτά τα κονδύλια, που αντιστοιχούν σε αρκετά εκατομμύρια;

Το πώς θα αξιοποιηθούν οι πόροι που παραχωρήθηκαν στην Κύπρο, προδιαγράφεται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα που έχουμε καταρτίσει, τέσσερα στο σύνολο τους. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη», το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση και Κοινωνική Συνοχή», το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσα» και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για τους Άπορους.

Τη μερίδα του λέοντος την παίρνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη», που περιλαμβάνει και τα περισσότερα από τα κατασκευαστικά

έργα που θα γίνουν μέχρι το 2023. Οι ευρωπαϊκοί πόροι που δεσμεύονται σ' αυτό είναι €676 εκ. Φυσικά οι συνολικές δαπάνες που θα πρέπει να αναληφθούν είναι πολύ περισσότερες αφού το ποσοστό της συγχρηματοδότησης εκ μέρους της ΕΕ είναι μόνο το 85%. Δηλαδή το κράτος θα πρέπει να συνεισφέρει το πρόσθετο 15% τουλάχιστον.

Παράγοντες που μπορούν να καθυστερήσουν την εκτέλεση των έργων, είναι η εξεύρεση της ίδιας συνεισφοράς από τους Δήμους, η διασφάλιση των απαιτούμενων πιστοποιητικών από τις διάφορες Αρχές, ενδεχόμενες συνεχείς προσφυγές ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών και άλλοι.

Ποιους κλάδους της οικονομίας καλύπτει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη»; Έχετε καταγεγραμμένο το ποσό που θα διατεθεί για έργα του κατασκευαστικού τομέα;

Για την ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας ο συνολικός προϋπολογισμός είναι της τάξης των €170 εκ. Ήδη χρηματοδοτούνται τα σχέδια που προκηρύσσει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, όπως το Σχέδιο της Νεανικής Επιχειρηματικότητας, της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας, το Σχέδιο για ενίσχυση των Μικρομεσαίων ή των Καινοτόμων Επιχειρήσεων και άλλα. Επίσης θα χρηματοδοτηθούν και τα σχέδια που προκηρύσσει το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, καθώς και το μεγάλο σχέδιο που θα ανακοινωθεί πολύ σύντομα από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού για την αναβάθμιση και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.

Ως προς τα κατασκευαστικά έργα που προγραμματίζονται, δεν μπορώ να σας δώσω με ακρίβεια το ύψος των κονδυλίων που θα διατεθούν, όμως μπορώ να αναφέρω τα κυριότερα έργα που ήδη βρίσκονται στο στάδιο της εκτέλεσης, ή προγραμματίζεται να γίνουν.

Ποια είναι τα σημαντικότερα έργα που βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη και ποιά αναμένεται να ξεκινήσουν σύντομα;

Στον τομέα του περιβάλλοντος, ήδη προωθείται η χρηματοδότηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ΑΠΕ στα δημόσια κτίρια, το Σχέδιο της ενεργειακής

απόδοσης σε κατοικίες, η κατασκευή κυματοθραυστών στην Πόλη Χρυσοχούς, στη Γεροσκήπου, στη Γερμασόγεια, στα Περβόλια και στη Λάρνακα και αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή Αραδίππου.

Επιπρόσθετα, προωθούνται και έργα διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, που περιλαμβάνουν την ολοκλήρωση των αποχετευτικών συστημάτων στα Κοκκινοχώρια, στην Αθηνού, στην περιοχή Σολέας, και την κατασκευή νέων, όπως εκείνο του Πύργου-Παρεκκλησιάς. Για τα στερεά απόβλητα προβλέπεται η χρηματοδότηση προγραμμάτων πρόληψης, μείωσης και χωριστής συλλογής και αξιοποίησης οικιακών αποβλήτων, η ολοκλήρωση του ΟΕΔΑ Λεμεσού και άλλα.

Τη μερίδα του λέοντος την παίρνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη», που περιλαμβάνει και τα περισσότερα από τα κατασκευαστικά έργα που θα γίνουν μέχρι το 2023.

Στον τομέα των Μεταφορών χρηματοδοτούνται έργα υποδομής που άρχισαν από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και συνεχίζονται, όπως το λιμάνι της Λεμεσού και ο δρόμος που συνδέει το λιμάνι Λεμεσού με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου. Επιπρόσθετα, προωθούνται ή θα προωθηθούν έργα που προάγουν την αστική κινητικότητα όπως η κατασκευή ποδηλατοδρόμων, η βελτίωση της Λεωφόρου Αγλαντζιάς, της οδού Καλλιπόλεως, το τρίγωνο Μακαρίου-Ευαγόρου-Στασικράτους στη Λευκωσία και άλλα μικρότερα.

Κάποια από τα έργα που εκτελούνται ή θα εκτελεστούν με χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία, βρίσκονται στις περιοχές των μεγάλων Δήμων της Κύπρου.

Πώς έγινε η επιλογή των έργων και πώς κατανεμήθηκαν τα κονδύλια;

Έχουμε ζητήσει από τους μεγάλους Δήμους της Κύπρου να ετοιμάσουν, ο καθένας τη δική του Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Αυτές αξιολογήθηκαν από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Υπουργείο Εσωτερικών και τη Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ και αποφασίστηκε να κατανεμηθούν περίπου €85 εκ.. €30 εκ. στο Δήμο Λευκωσίας, €22 εκ. στο Δήμο Λεμεσού, €18 εκ. στο Δήμο Λάρνακας και €15 εκ. στο Δήμο Πάφου.

Η επιλογή των έργων που θα γίνουν αφορά αποκλειστικά τους Δήμους, οι οποίοι έχουν ήδη αρχίσει τον προγραμματισμό τους. Άλλοι με γρηγορότερους και άλλοι με βραδύτερους ρυθμούς. Ενδεικτικά αναφέρονται, η ολοκλήρωση της Πλατείας Ελευθερίας στη Λευκωσία, η ανάπτυξη του περιμετρικού τόξου της τάφρου, η αποκατάσταση και επαναχρησιμοποίηση της παλιάς Δημοτικής Αγοράς στη Λευκωσία, η ανάπτυξη της πλατείας Κέννυ, η αποκατάσταση του Χανιού του Ιμπραήμ και το Μαρκίδειο θέατρο στην Πάφο, η αναβάθμιση της οδού Μισιαούλη και Καβάζογλου, η ανακαίνιση των δημοτικών πολυκατοικιών, η επέκταση του γραμμικού πάρκου Γαρούλλη και κάθετες προσβάσεις στη θάλασσα στη Λεμεσό, η ανέγερση Δημοτικής Αγοράς, πολυπολιτισμικό κοινωτικό και Αθλητικό κέντρο, έργα βιώσιμης κινητικότητας και δίκτυο ποδηλατόδρομων στη Λάρνακα και άλλα.

Διαβάσαμε πρόσφατα ότι στο Δήμο Πάφου έχουν ήδη εγκριθεί από εσάς έργα της τάξης των €28 εκ. ενώ η αρχική κατανομή ήταν €15 εκ. Αυτό σημαίνει ότι θα μειωθεί το ποσό που θα κατανεμόταν για έργα άλλων πόλεων;

Είναι γεγονός ότι και λόγω του Πάφου 2017, ο Δήμος Πάφου έχει προχωρήσει στην κατασκευή σημαντικών έργων με πρωτόγνωρα γρήγορους ρυθμούς. Ως Διαχειριστική Αρχή αξιολογήσαμε την κατάσταση και κρίναμε ότι θα έπρεπε να εγκριθούν και τα πρόσθετα έργα που επέλεξε ο Δήμος γιατί αυτό εξυπηρετεί τους σκοπούς της έγκαιρης απορρόφησης. Εκείνο που θέλω να διαβεβαιώσω είναι ότι δεν υπάρχει πρόθεση, τουλάχιστον στο παρόν στάδιο, για μείωση της κατανομής πόρων από καμία άλλη πόλη, αφού οι πρόσθετες δαπάνες που εγκρίθηκαν θα καλυφθούν με υπερδέσμευση του Προϋπολογισμού. Το θέμα θα το επανεξετάσουμε σε βάθος χρόνου, ενδεχομένως το 2019 και εφόσον δεν δημιουργούνται δημοσιονομικά προβλήματα. Ο προγραμματισμός των άλλων πόλεων θα προχωρήσει απρόσκοπτα.

Συμφωνείται ότι η Λευκωσία την προηγούμενη προγραμματική περίοδο έχει επωφεληθεί σε μικρότερο βαθμό, με λιγότερα συγχρηματοδοτούμενα κατασκευαστικά έργα σε σύγκριση με άλλες πόλεις; Σε αυτή την προγραμματική περίοδο πιστεύετε ότι έγινε δικαιότερη κατανομή των ευρωπαϊκών κονδυλίων;

Έχω την άποψη ότι αυτό δεν ευσταθεί. Γιατί την προηγούμενη προγραμματική περίοδο πέρα από τα όρια του Δήμου Λευκωσίας όπου προωθήθηκαν τα έργα στην περιοχή Τακτ-Ελ-Καλέ, του παλαιού Δημαρχείου, στον παραδοσιακό πυρήνα Καίμακλίου, η πρώτη φάση του έργου ανάπλασης της Πλατείας Ελευθερίας και η ανακατασκευή της Πλατείας Σολωμού, έγιναν και πολύ σημαντικά έργα υποδομής στην ευρύτερη περιοχή της Λευκωσίας. Μπορώ να αναφέρω ως παράδειγμα, την ανακαίνιση του Συνεδριακού Κέντρου και την κατασκευή της Λεωφόρου Αρχαγγέλου.

Σ' αυτή την προγραμματική, πιστεύω ότι η κατανομή των €85 εκ. έγινε με καθαρά αντικειμενικά κριτήρια και με βάση τις στρατηγικές που έχουν ετοιμάσει οι Δήμοι. Βέβαια στην πορεία υλοποίησης των στρατηγικών τους, ενδεχομένως κάποιοι Δήμοι να μην μπορέσουν να προετοιμαστούν και να αξιοποιήσουν έγκαιρα τους πόρους που έχουν τεθεί στη διάθεσή τους. Καμιά φορά υπάρχουν και οι αστάθμητοι παράγοντες που δεν μπορούμε να υποτιμούμε. Είναι γι' αυτό το λόγο που πιστεύω ότι το στοίχημα που έχουν ενώπιον τους οι Δήμοι είναι να προετοιμάσουν και να ωριμάσουν τα έργα τους το γρηγορότερο, ώστε να μπορούν να τα υλοποιήσουν μέσα στα επιθυμητά χρονικά πλαίσια. Παράγοντες που μπορούν να καθυστερήσουν την εκτέλεση των έργων, είναι η εξεύρεση της ίδιας συνεισφοράς από τους Δήμους, η διασφάλιση των απαιτούμενων πιστοποιητικών από τις διάφορες Αρχές, ενδεχόμενες συνεχείς προσφυγές ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών και άλλοι.

Σε παλαιότερη συζήτησή μας, έχει αναφερθεί ότι αρκετοί μεγάλοι Δήμοι στα περίχωρα των κεντρικών πόλεων, ενώ έχουν έτοιμα ώριμα έργα προς υλοποίηση, αδυνατούν να προχωρήσουν λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, αφού δεν δικαιούνται να διεκδικήσουν από αυτά τα κονδύλια. Δεν είναι λίγο άδικο αυτό, να παρεμποδίζεται η ανάπτυξη σε προοδευτικούς και δραστήριους Δήμους και να στερούνται και οι δημότες τα οφέλη που θα αποκόμιζαν; Πώς θα μπορούσε να διορθωθεί αυτό;

Είναι γεγονός ότι οι Δήμοι αυτοί δεν είναι δικαιούχοι πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Και αυτό έγινε γιατί κατά τις διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις για την έγκριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχε διαφανεί η ανάγκη να υποστηριχτούν οι σχετικά υποβαθμισμένες περιοχές

Σ' αυτή την προγραμματική, πιστεύω ότι η κατανομή των €85 εκ. έγινε με καθαρά αντικειμενικά κριτήρια και με βάση τις στρατηγικές που έχουν ετοιμάσει οι Δήμοι. Το στοίχημα που έχουν ενώπιον τους οι Δήμοι είναι να προετοιμάσουν και να ωριμάσουν τα έργα τους το γρηγορότερο, ώστε να μπορούν να τα υλοποιήσουν μέσα στα επιθυμητά χρονικά πλαίσια.

των μεγάλων αστικών κέντρων, με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις και όχι με αποσπασματικά και απομονωμένα έργα, ούτως ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες που να προάγουν την οικονομική ανάπτυξη, να προάγουν οικονομική δραστηριότητα και κατ' επέκταση να δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Αν προσέξετε, θα διαπιστώσετε ότι οι περιοχές παρέμβασης όπως ορίστηκαν στον κάθε Δήμο με βάση συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία, είναι πολύ μικρότερες από τα όρια των αντίστοιχων Δήμων.

Σίγουρα δεν είναι θέμα αδικίας ή άδικης μεταχείρισης. Θα πρέπει να σημειώσω στο σημείο αυτό ότι συχνά θεωρείται από πολλούς, ότι οι πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων είναι συμπληρωματικοί εκείνων του κρατικού προϋπολογισμού. Και αυτό είναι μια μεγάλη παρερμηνεία γιατί όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα εντάσσονται κάτω από τον κρατικό προϋπολογισμό. Απλώς διαφοροποιείται η πηγή χρηματοδότησης. Για το κράτος και για τα δημοσιονομικά του, έχει την ίδια σημασία είτε τα έσοδα προέρχονται από πόρους των Ευρωπαϊκών Ταμείων, είτε από τον ΦΠΑ ή άλλους φόρους. Συνεπώς πιστεύω ότι υπάρχει η ευχέρεια για κατασκευή έργων στους Δήμους αυτούς, απλώς θα πρέπει να ακολουθούνται οι κανονικές διαδικασίες ένταξής τους στον κρατικό προϋπολογισμό.

Τί θα υποδεικνύατε σε όλους τους παράγοντες που τυχόν εμπλέκονται στη διαδικασία διεκδίκησης και απορρόφησης των ευρωπαϊκών πόρων (από την υποβολή προτάσεων, έως και την εξασφάλιση και διάθεση των κονδυλίων προς υλοποίηση των έργων), ώστε να εξασφαλίζονται τα μέγιστα ποσά, προς όφελος της χώρας μας;

Αναμφίβολα αυτό που χρειάζεται είναι η έγκαιρη και σωστή ωρίμανση των έργων, ούτως ώστε να υλοποιούνται χωρίς καθυστερήσεις. Όταν αναφερόμαστε σε ωρίμανση των έργων, εννοώ να μην αρκείται κάποιος στο να ολοκληρώσει το σχεδιαστικό μέρος, αλλά να προχωρούν και στην ετοιμασία των λεπτομερών κατασκευαστικών σχεδίων, να έχουν εγκεκριμένα έγγραφα προσφορών και να έχουν διασφαλίσει όλα τα σχετικά πιστοποιητικά συμβατότητας που απαιτούνται (από την Περιβαλλοντική Αρχή, την Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και από άλλες Αρχές). Παράλληλα, θα πρέπει ο κάθε δικαιούχος να είναι βέβαιος ότι διαθέτει και την κατάλληλη διοικητική ικανότητα και σε προσωπικό και σε τεχνογνωσία, για να φέρει σε πέρας τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις. Οι απαιτήσεις, όπως επιβάλλονται από τις Βρυξέλλες, είναι σημαντικές και καμιά φορά αρκετά γραφειοκρατικές.

Αναμφίβολα αυτό που χρειάζεται είναι η έγκαιρη και σωστή ωρίμανση των έργων, ούτως ώστε να υλοποιούνται χωρίς καθυστερήσεις. Ο κάθε δικαιούχος να είναι βέβαιος ότι διαθέτει και την κατάλληλη διοικητική ικανότητα και σε προσωπικό και σε τεχνογνωσία, για να φέρει σε πέρας τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.

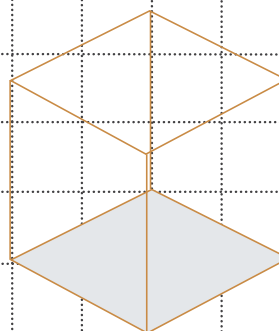
Πιστεύετε ότι και για την περίοδο 2014 - 2020 θα επιτευχθεί η πλήρης απορρόφηση του συνόλου των εγκεκριμένων πόρων; Ποιος είναι ο στόχος σας για το μέλλον;

Κατ' αρχήν θα πρέπει να ξεκαθαρίσω, ότι εκτός από την αξιοποίηση του συνόλου των €864,5 εκατομμυρίων μέχρι το έτος 2023, υπάρχουν και οι ετήσιοι στόχοι απορρόφησης που επίσης προκαθορίζονται και οι οποίοι αν δεν επιτευχθούν μέσα στις συγκεκριμένες προθεσμίες, χάνονται πόροι οριστικά. Για τη Γενική Διεύθυνση ΕΠΣΑ η επίτευξη των ετήσιων στόχων είναι εκ των ων ουκ άνευ,

Κατά τις διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις για την έγκριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχε διαφανεί η ανάγκη να υποστηριχθούν οι σχετικά υποβαθμισμένες περιοχές των μεγάλων αστικών κέντρων, με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις και όχι με αποσπασματικά και απομονωμένα έργα.

γιατί μόνο έτσι θα επιτευχθεί και ο τελικός, ευρύτερος στόχος της πλήρους απορρόφησης στο τέλος της προγραμματικής περιόδου. Οι κρίσιμες χρονιές είναι το τέλος του 2017 και του 2018 γιατί η κατανομή που έγινε για την Κύπρο, είναι εμπροσθοβαρής.

Οι προσπάθειες για την επίτευξη των ετήσιων στόχων είναι συνεχείς. Ανά τρίμηνο γίνονται ειδικές αναλύσεις κινδύνων, απομονώνονται οι παράγοντες που μπορεί να επενεργήσουν αρνητικά στην υλοποίηση έργων και σχεδίων και σε συνεργασία με τον Υπουργό Οικονομικών λαμβάνονται άμεσα τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα. Ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και το Υπουργικό Συμβούλιο.

SAKRET ΖΕΙΡΕΚΚΙΣ - Ολοκληρωμένες λύσεις δόμησης Συστήματα έτοιμων σοβάδων

Εμπιστευθείτε τον ειδικό για το σοβάτισμα των εσωτερικών και εξωτερικών επιφανειών της κατασκευής σας.

Νιώστε σίγουροι και επιλέξτε τα ολοκληρωμένα συστήματα έτοιμων σοβάδων της SAKRET ΖΕΙΡΕΚΚΙΣ για γρήγορο, ποιοτικό και πιστοποιημένο αποτέλεσμα σε απαιτητικές εσωτερικές και εξωτερικές επιφάνειες.

SAKRET
1^ο χέρι σοβάς

SAKRET MZP Projection
σοβάς μηχανής

SAKRET MAP-L Projection
σοβάς με θερμομονωτικές
ιδιότητες

SAKRET WDP 070
θερμομονωτικός σοβάς

Δείκτης Κατασκευαστικής Βιομηχανίας KNAUF - SAKRET

Πρώτα σημάδια ανάκαμψης για τον Κατασκευαστικό Τομέα τα οποία πνέουν μεν αισιοδοξία, δεν είναι όμως αρκετά για πανηγυρισμούς

Σε πορεία ανάκαμψης ο Κατασκευαστικός Τομέας, σε κρίσιμη όμως καμπή, που απαιτεί προσοχή και δεν επιτρέπει πισωγυρίσματα. Η σχετική σταθεροποίηση που ξεκίνησε το 2016, θα πρέπει να διατηρηθεί με συνετή προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους στις κατασκευές και στην πορεία ανάπτυξης του τομέα και της οικονομίας γενικότερα. Όπως φαίνεται από το δείγμα της έρευνας, οι εργολάβοι δεν προτίθενται να ανεβάσουν τις τιμές τους. Στην αγορά όμως υπερεργολάβοι και προμηθευτές, έχουν αρχίσει να ανεβάζουν ανησυχητικά τις τιμές τους. Λαμβάνοντας υπόψη και τα αλυσιδωτά προβλήματα, που επέφερε στις επιχειρήσεις η κρίση του τραπεζικού συστήματος του 2013, κάθε κίνηση που επιβαρύνει τον τομέα είτε αυτή προέρχεται από τον ιδιωτικό ή από το δημόσιο τομέα, εύκολα μπορεί να ανατρέψει τη θετική πορεία που έχει μόλις ξεκινήσει.

Κατά την περίοδο Ιούλιος – Δεκέμβριος 2016, οι Δείκτες που αφορούν στη Δραστηριότητα της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας, μάς επιτρέπουν να μιλούμε πλέον για σημάδια μιας ανάκαμψης, αφού όμως, ο κατασκευαστικός τομέας έχει συρρικνωθεί σε τεράστιο βαθμό τα τελευταία χρόνια.

Στο Δείκτη Αριθμού Εργαζομένων (ποσοστό εργολάβων που δηλώνουν ότι τους επόμενους 6 μήνες ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρησή τους θα αυξηθεί, μείον το ποσοστό από αυτούς που δηλώνουν ότι θα μειωθεί), για πρώτη φορά από το 2010 που ξεκίνησε η έρευνα αυτή, βλέπουμε θετικό πρόσημο που το βρίσκουμε τον τελευταίο ένα χρόνο στο +3% (δηλαδή μια μικρή αύξηση στον αριθμό των απόμων που απασχολούνται στο τομέα).

Όλα τα μέχρι τώρα στοιχεία, καταδεικνύουν ότι οι τιμές προσφορών φαίνεται για πρώτη φορά να έχουν φτάσει στον πάτο μετά από χρόνια πίεσης. Το ποσοστό των εργολάβων που μας απαντούν ότι οι τιμές θα αυξηθούν μείον αυτών που μας λένε ότι θα μειωθούν είναι το ίδιο, κάτι που μας δίνει πρόσημο της τάξης του 0%. Αυτό είναι και το λιγότερο αρνητικό ποσοστό που έχουμε δει, κάτι που δείχνει ότι τα περιθώρια για χαμηλότερες τιμές προσφορών έχουν σε μεγάλο βαθμό εξαντληθεί.

Την ίδια στιγμή, σύμφωνα με την τάση, όσον αφορά στη ζήτηση από τους καταναλωτές / επενδυτές, οι προοπτικές για ανάκαμψη του κατασκευαστικού τομέα είναι πλέον υπαρκτές. Ο Δείκτης Αγοράς / Οικοδόμησης οικίας εντός 12 Μηνών, βρίσκεται στο 3,0% ενώ σε κάπως καλύτερα επίπεδα βρίσκεται ο Δείκτης Ανακαίνισης εντός 12 Μηνών, όπου το τελευταίο τετράμηνο κυμαίνεται στο 4,9%. Και οι δύο αυτοί δείκτες με βάση τον κινούμενο μέσο όρο, δείχνουν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης.

Ταυτότητα έρευνας

• Μέγεθος δείγματος

1ο τρίμηνο (Ιανουάριος - Μάρτιος 2010): 107 μέλη

2ο τρίμηνο (Απρίλιος - Ιούνιος 2010): 174 μέλη

3ο τρίμηνο (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2010): 191 μέλη

4ο τρίμηνο (Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2010): 179 μέλη

5ο τρίμηνο (Ιανουάριος - Μάρτιος 2011): 164 μέλη

6ο τρίμηνο (Απρίλιος - Ιούνιος 2011): 188 μέλη

7ο τρίμηνο (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2011): 174 μέλη

8ο τρίμηνο (Οκτώβριος - Δεκέμβριος 2011): 171 μέλη

9ο τρίμηνο (Ιανουάριος - Μάρτιος 2012): 357 μέλη

10ο τετράμηνο (Απρίλιος - Αύγουστος 2012): 170 μέλη

11ο τετράμηνο (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2012): 312 μέλη

12ο τετράμηνο (Ιανουάριος - Απρίλιος 2013): 266 μέλη

13ο τετράμηνο (Μάιος - Αύγουστος 2013): 272 μέλη

14ο τετράμηνο (Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2013): 330 μέλη

15ο εξάμηνο (Ιούλιος - Δεκέμβριος 2014): 287 μέλη

16ο εξάμηνο (Ιανουάριος - Ιούνιος 2015): 257 μέλη

17ο εξάμηνο (Ιανουάριος - Ιούνιος 2016): 300 μέλη

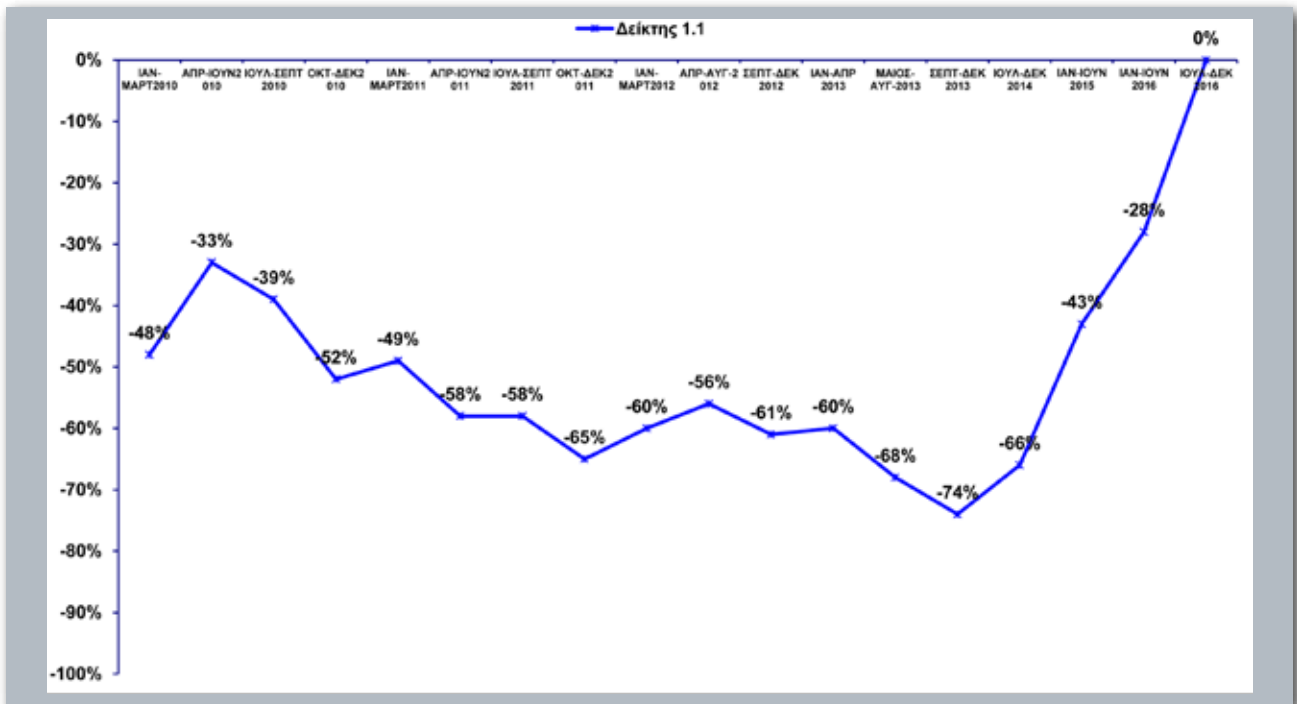
18ο εξάμηνο (Ιούλιος - Δεκέμβριος 2016): 199 μέλη

• Κάλυψη: Παγκύπρια

• Μέθοδος συλλογής στοιχείων: Αυτό - συμπλήρωση ερωτηματολογίων

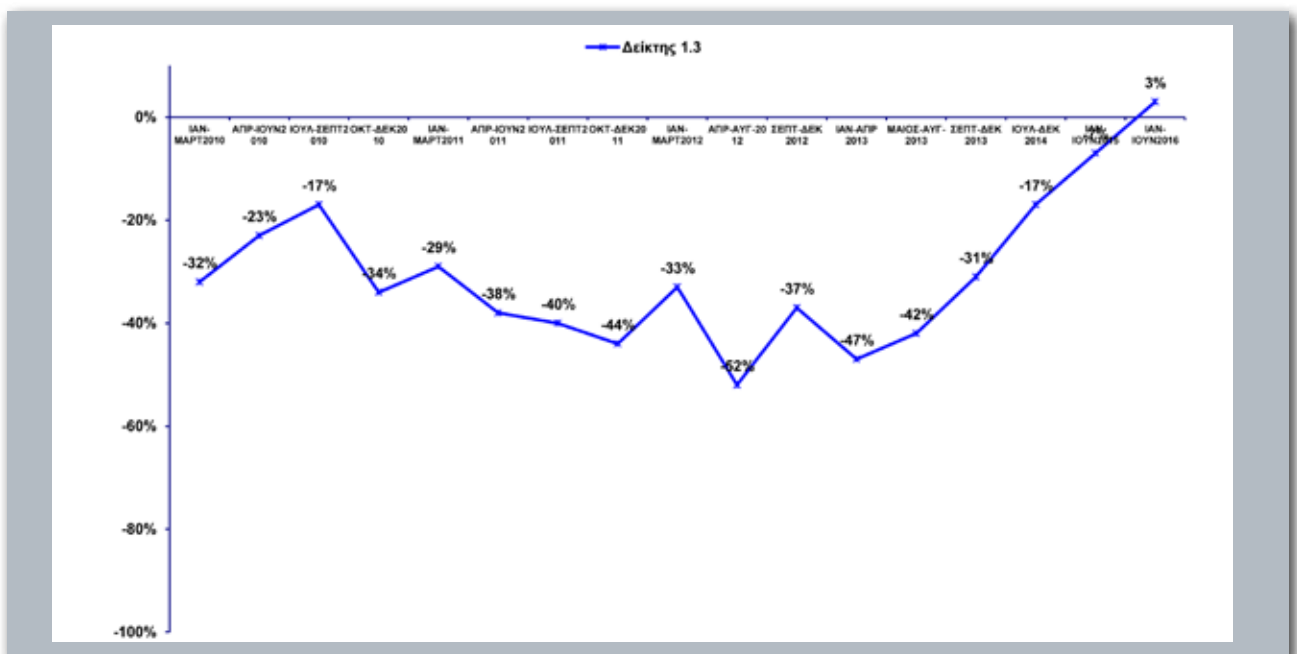
Δείκτης Δραστηριότητας Επιχείρησης: (ποσοστό εργαλάβων που δηλώνουν ότι τους τελευταίους 6 μήνες η δραστηριότητα της επιχείρησής τους έχει αυξηθεί, μείον το ποσοστό από αυτούς που δηλώνουν ότι έχει μειωθεί)

Ο Δείκτης Δραστηριότητας καταγράφει σημαντική αύξηση και αυτή την περίοδο και για πρώτη φορά από το 2010 δεν έχει αρνητικό πρόσημο. Για την περίοδο Ιούλιος - Δεκέμβριος 2016, το πρόσημο βρίσκεται στο 0%, πράγμα που πλέον μας επιτρέπει να μιλούμε για ανάκαμψη.

Δείκτης Αριθμού Εργαζομένων Επιχείρησης: (ποσοστό εργαλάβων που δηλώνουν ότι τους επόμενους 6 μήνες ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρησή τους θα αυξηθεί, μείον το ποσοστό από αυτούς που δηλώνουν ότι θα μειωθεί)

Στο Δείκτη Αριθμού Εργαζομένων, για πρώτη φορά από το 2010 που ξεκίνησε η έρευνα αυτή βλέπουμε θετικό πρόσημο, που το βρίσκουμε τον τελευταίο ένα χρόνο στο +3% (δηλαδή μια μικρή αύξηση στον αριθμό των ατόμων που απασχολούνται στον τομέα).

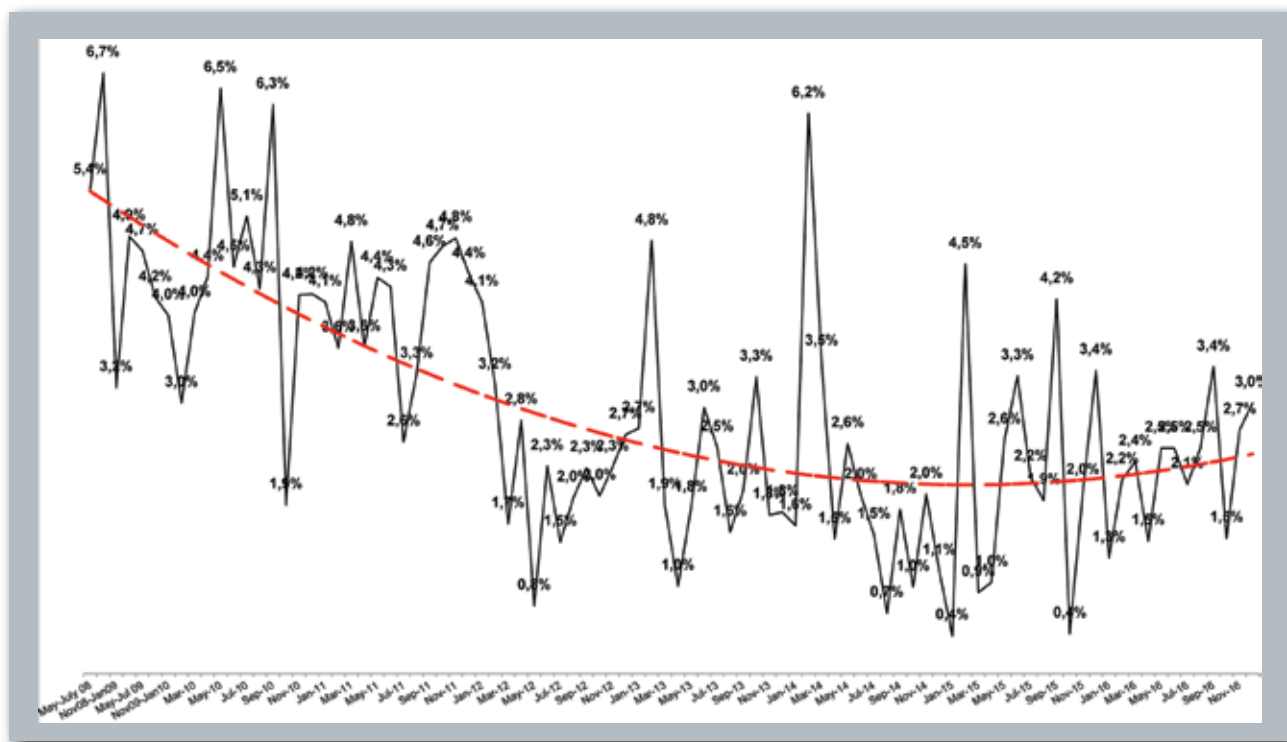

Δείκτες Προσδοκιών (Καταναλωτές / Επενδυτές)

Με βάση τους Δείκτες που αφορούν στη ζήτηση, οι προοπτικές για ανάκαμψη του κατασκευαστικού τομέα είναι πλέον υπαρκτές:

- Ο Δείκτης Αγοράς / Οικοδόμησης οικίας εντός 12 Μηνών, βρίσκεται στο 3,0%.
- Σε κάπως καλύτερα επίπεδα βρίσκεται ο Δείκτης Ανακαίνισης εντός 12 Μηνών, όπου το τελευταίο τετράμηνο κυμαίνεται στο 4,9%.
- Και οι δύο αυτοί δείκτες, με βάση τον κινούμενο μέσο όρο δείχνουν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης.

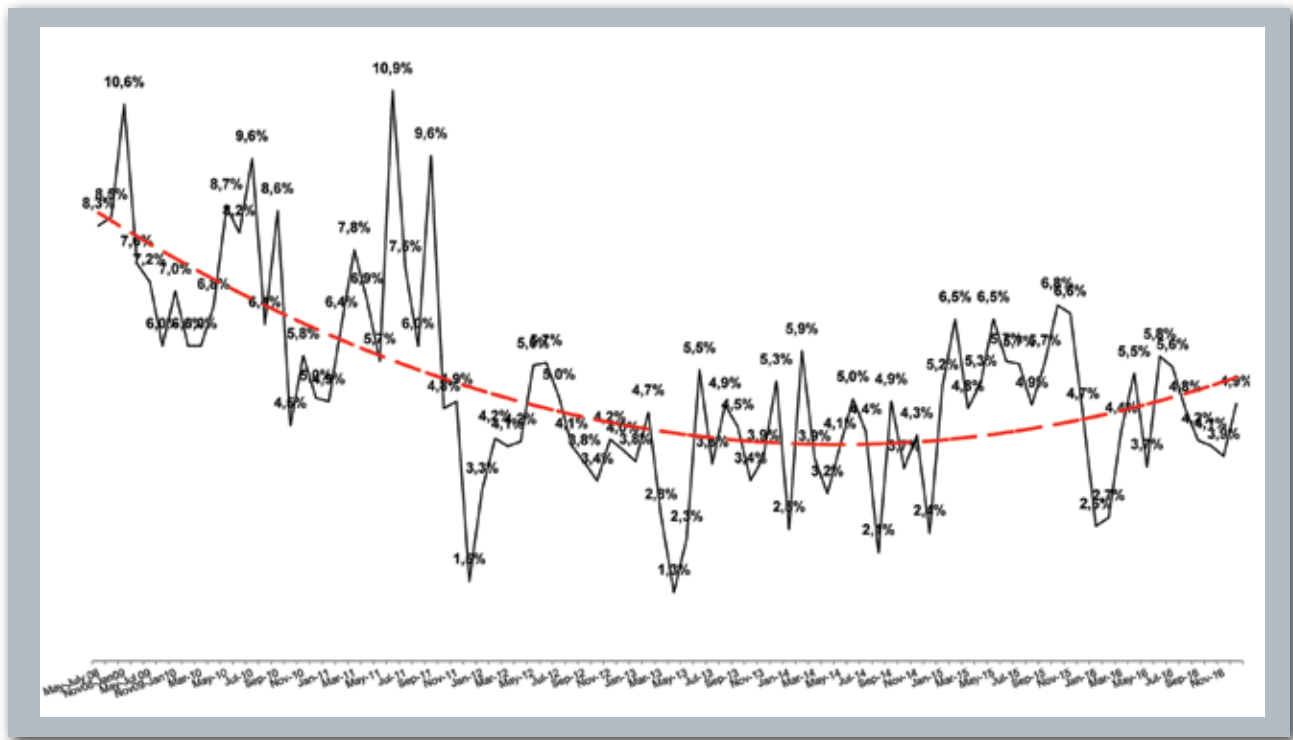
Πιθανότητα Αγοράς / Οικοδόμησης οικίας εντός 12 μηνών: Σκοπεύετε να αγοράσετε ή να κτίσετε σπίτι μέσα στους επόμενους 12 μήνες (για δική σας χρήση, ή για ενοικιαστικό, ή για να το ενοικιάσετε);

Ανάκαμψη - Ανοδική πορεία στην Οικοδομική Βιομηχανία, Όφελος για Όλους!!

Φ.Π.

Πιθανότητα Ανακαίνισης / Διόρθωσης οικίας εντός 12 μηνών: Μέσα στους επόμενους 12 μήνες, πόσο πιθανόν είναι να ξοδέψετε ένα μεγάλο ποσό για διόρθωση ή ανακαίνιση του σπιτιού σας;

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), υλοποιεί το έργο του Δείκτη της πορείας της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας στην Κύπρο σε συνεργασία με την ανεξάρτητη εταιρεία ερευνών RAI Consultants, από το 2010, με τη συνεχή συλλογή, καταγραφή και ανάλυση πρωτογενών (από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις – μέλη των επαρχιακών Συνδέσμων της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., το κοινό, επιχειρήσεις / επενδυτές άλλων οικονομικών τομέων) και δευτερογενών (στατιστικά και άλλα) δεδομένων / στοιχείων που σχετίζονται όχι μόνο με την Κατασκευαστική Βιομηχανία αλλά και με την Οικονομία της Κύπρου γενικότερα.

Με την καταγραφή και ανάλυση των συγκεκριμένων δεδομένων δίνεται συνεχής ενημέρωση, σε όλους τους άμεσα και έμμεσα ενδιαφερόμενους, για την πρόοδο της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας, ενώ ταυτόχρονα παρατηρούνται και προβλέπονται τάσεις στην πορεία της.

Το έργο του Δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας φέρει το όνομα των Χορηγών KNAUF – SAKRET, τους οποίους η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ευχαριστεί ιδιαίτερα, για τη συνεχή στήριξη.

SAKRET ZEIPEKKIS

a member of the **knauf** group of companies

Όπως φαίνεται από το δείγμα της έρευνας, οι εργολάβοι δεν προτίθενται να ανεβάσουν τις τιμές τους. Στην αγορά όμως υπεργολάβοι και προμηθευτές, έχουν αρχίσει να ανεβάζουν ανησυχητικά τις τιμές τους.

Στο τελικό στάδιο οι διαπραγματεύσεις για Ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης στην Οικοδομική Βιομηχανία

Μετά από σειρά συναντήσεων και διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, η διαπραγματευτική διαδικασία για ανανέωση της συλλογικής της Οικοδομικής Βιομηχανίας, φαίνεται να οδηγείται στην ολοκλήρωσή της, σε αναμονή της πρότασης της Μεσολαβητικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Μετά από συνάντηση τον περασμένο Φεβρουάριο στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και την υπογραφή της Συμφωνίας για παράταση της ισχύος της Ειδικής Συμφωνίας της 13ης Ιουνίου 2013, μέχρι την υπογραφή συμφωνημένου κειμένου για τη Συλλογική Σύμβαση, πραγματοποιήθηκαν διαδοχικές συναντήσεις στο γραφείο του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων παρουσία της Διευθύντριας του Τμήματος.

Κατά τις συναντήσεις, συζητήθηκαν οι κατηγορίες των Εργατοτεχνιτών που προτάθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορίες των Εργατοτεχνιτών:

Τεχνίτης Α΄
Τεχνίτης Β΄
Νεοεισερχόμενοι Α΄
Νεοεισερχόμενοι Β΄

Σε άλλη συνάντηση, ενώπιον του Ανώτερου Λειτουργού του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων συζητήθηκαν, περαιτέρω θέματα στα οποία δεν υπήρξε ομοφωνία, έτσι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέλαβε να καταθέσει διαμεσολαβητική πρόταση.

Ταυτόχρονα με την προσπάθεια για εκσυγχρονισμό και ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης, θα προχωρήσει και η διαμόρφωση νομοσχεδίου, για θεσμοθέτηση βασικών άρθρων της σύμβασης.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ζητά αντισταθμιστικά μέτρα για απάμβλυνση των επιπτώσεων του πολυσυζητημένου 19% Φ.Π.Α. στις αγοραπωλησίες γης εντός των ορίων ανάπτυξης

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), έχοντας επίγνωση της ρευστής ακόμα κατάστασης στην οικοδομική βιομηχανία, μετά την πρόσφατη οικονομική κρίση, ανησυχεί ιδιαίτερα για τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει στην πορεία ανάκαμψης του κλάδου, η επιβολή του 19%, στις αγοραπωλησίες γης εντός των ορίων ανάπτυξης.

Σε επιστολή της που έχει αποστείλει προς τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, επεξηγεί ότι, η επιβολή του πιο πάνω μέτρου κατά την περίοδο στην οποία καταγράφονται οι πρώτες ενδείξεις ανάκαμψης του Κατασκευαστικού Τομέα, αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά την επιχειρηματική κυρίως συμπεριφορά των συντελεστών της κατασκευαστικής δραστηριότητας (αγοραστές, επενδυτές, ιδιοκτήτες).

Ως συνεπακόλουθο της ως άνω αρνητικής επίδρασης, αναμένεται η αποθάρρυνση της αναπτυξιακής δραστηριότητας, την οποία επανέθεσαν επιτυχώς σε τροχιά, τα παρασχεθέντα από την Κυβέρνησή, πολεοδομικά, ενεργειακά και φορολογικά κίνητρα, για ανάκαμψη του Κατασκευαστικού Τομέα.

Για απάμβλυνση των πιο πάνω επιπτώσεων, η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. εισηγείται ως βασικό αντισταθμιστικό μέτρο, την επιβολή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε όλες τις συναλλαγές του κατασκευαστικού τομέα, ανεξαρτήτως χρήσης του έργου (κατοικία ή επαγγελματική στέγη) για συγκεκριμένη χρονική περίοδο 2 τουλάχιστον ετών, μετά την περίοδο της οποίας θα επιβεβαιωθεί ή όχι, η συνέχιση της αναμενόμενης ανοδικής πορείας της κατασκευαστικής δραστηριότητας.

Η υιοθέτηση του πιο πάνω αντισταθμιστικού μέτρου, όπως αναφέρεται στην επιστολή, θα αποτρέψει την αναχαίτηση της ανοδικής πορείας του τομέα και θα συνεχίσει την αποκομιδή οφέλους από τα κίνητρα που παραχωρήθηκαν μέχρι στιγμής.

Η εν λόγω επιστολή, κοινοποιήθηκε επίσης στον Υπουργό Οικονομικών και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Προς υλοποίηση το όραμα δημιουργίας του “Κέντρου Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης ο Οικοδόμος”

Το όραμα της Κοινοπραξίας της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. και των Συντεχνιών Οικοδόμων Π.Ε.Ο. και Σ.Ε.Κ για δημιουργία και λειτουργία Εκπαιδευτικού και Εξεταστικού Κέντρου Εκπαίδευσης και Πιστοποίησης, όλων των εργαζομένων της Οικοδομικής Βιομηχανίας, οδεύει προς υλοποίηση.

Κατόπιν ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης των Προσφορών του Διαγωνισμού, που προκηρύχθηκε για την εκτέλεση του έργου ανέγερσης των Κτιριακών Εγκαταστάσεων του Κέντρου, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα συνάντηση κατά την οποία υπεγράφη η Σύμβαση, Μεταξύ του Ταμείου Προνοίας Οικοδόμων και της Κοινοπραξίας, Μεταξύ του Ταμείου Προνοίας και του Μελετητή και ακολούθησε υπογραφή Συμβολαίου, Μεταξύ του Ταμείου Προνοίας και του επιτυχόντα Κυρίως Εργολάβου, για εκτέλεση του έργου, Εργοληπτικής Εταιρείας Dercon Construction Ltd.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Κοινοπραξίας, κατακύρωσε επίσης την προσφορά για τις Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις στην Εταιρεία S.B. RED HEATING LTD και για τις Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις στην Εταιρεία GNS ELECTRICAL & CO LTD.

Αρχιτέκτονας του Έργου, είναι ο Δρ. Αντώνης Νεοφύτου, του Γραφείου Αντώνης Νεοφύτου και Συνεργάτες.

Το Έργο αναμένεται να ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2017 και να ολοκληρωθεί σε οκτώ μήνες περίπου.

Εν τω μεταξύ, για το εν λόγω έργο, εγκρίθηκε η πιο κάτω χορηγία, η οποία θα καταβληθεί από την ΑνΑΔ, προς την Κοινοπραξία:

(α) 11.402.62 για την πραγματοποίηση του Σταδίου 1, το οποίο περιλαμβάνει τα εξής:

- Μελέτη Σκοπιμότητας και Βιωσιμότητας για την επιτυχή λειτουργία του Κέντρου.
- Μελέτη για τη δυνατότητα να ετοιμαστούν καινοτόμα προγράμματα κατάρτισης και πρακτικές για τις ανάγκες της Οικοδομικής Βιομηχανίας.

(β) 105.861,75 για την πραγματοποίηση του Σταδίου 2, το οποίο περιλαμβάνει τα εξής:

- Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού του κέντρου κατάρτισης.
- Σχεδιασμό προγραμμάτων κατάρτισης.

FIEC Congress 2017

Εκπρόσωποι της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., πρεσβευτές της κυπριακής Κατασκευαστικής Βιομηχανίας στο Ετήσιο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Κατασκευαστών FIEC Στοκχόλμη Σουηδίας, 8 & 9 Ιουνίου

Το φετινό Ετήσιο Συνέδριο της FIEC το οποίο και προηγήθηκε της Τακτικής Ετήσιας Γενικής Συνέλευσής της, διοργανώθηκε από τη Σουηδική Ομοσπονδία στη Στοκχόλμη, το διήμερο 8 & 9 Ιουνίου 2017. Την Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), εκπροσώπησαν ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Κεντρικού της Συμβουλίου, κύριοι Κώστας Ρουσιάς και Γιάννης Μαρκίδης αντίστοιχα. Το κύριο θέμα του Συνεδρίου, αφορούσε το “Construction Single Market based on Respect of Law, Corporate responsibility and Fair Competition (Ενιαία Αγορά με βάση το Σεβασμό του Δικαίου, την Εταιρική Ευθύνη και το Θεμιτό Ανταγωνισμό)”.

Τον Ιανουάριο του 2017, στην προσπάθεια της να δημιουργήσει “δίκαιο και ισότιμο ανταγωνιστικό περιβάλλον μέσα στην ευρωπαϊκή κοινή αγορά” ανάμεσα στις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού και ασφαλιστικού κλάδου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Commission, πρότεινε και στη συνέχεια έκδωσε νομοθετικές πρωτοβουλίες, “Legislative Initiatives”, με στόχο τη δημιουργία νομοθετικού και εργασιακού περιβάλλοντος για την εφαρμογή της “Ευρωπαϊκής Κάρτας Υπηρεσιών”.

Παρόλα αυτά, οι κοινωνικοί εταίροι μαζί με πληθώρα εργοδοτικών οργανώσεων, ανάμεσά τους και η FIEC, είχαν εκφράσει την έντονη διαφωνία τους στην εφαρμογή μιας τέτοιας νομοθεσίας η οποία πιθανόν να έχει αρνητικότερα αποτελέσματα στην αγορά, ειδικά όσον αφορά την αδήλωτη εργασία, την παράνομη αυτοεργοδότηση, τις ψευδείς δηλώσεις στα διάφορα κυβερνητικά τμήματα και κατ' επέκταση τη μη τήρηση όλων εκείνων των θεμάτων που αφορούν τα κοινωνικά και εργασιακά θέματα.

Στην ουσία, αντί να εμπεδώσει την πιστή και καθολική εφαρμογή των κανονισμών και να δημιουργήσει έτσι ένα κοινό παρονομαστή σε όλη την αγορά εργασίας, οι φόβοι όλων περιφέρονται γύρω από την αδυναμία της “κάρτας” να καλυτερεύσει τις τρέχουσες συνθήκες εργασίας και να βοηθήσει στην εφαρμογή των υφιστάμενων κανονισμών. Έγινε κοινά αποδεκτό από όλους ότι οι συνθήκες εργασίας και τα βασικά μισθολογικά ωφελήματα θα πρέπει να διατηρούνται σε ψηλά επίπεδα σε όλους τους χώρους εργασίας, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να “απαιτούν” τη ζητούμενη απόδοση από τους εργαζομένους τους και παράλληλα οι εργαζόμενοι, να μπορούν να προσφέρουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους τα αναμενόμενα.

Στην ομιλία της, η Σουηδή Υπουργός Εργασίας, ανέφερε με περηφάνια ότι η διατήρηση ψηλού επιπέδου συνθηκών εργασίας τόσο από τις επιχειρήσεις, όσο και από τις Κρατικές Υπηρεσίες, έχει αποτελέσει για χρόνια το κλειδί της επιτυχίας της κυβέρνησής της, με απτά αποτελέσματα. Το 2016 η Σουηδική αγορά εργασίας, η οποία αποτελείται από εργατική δύναμη 5.0 εκ ανθρώπων, είχε, σε αντίθεση με πάρα πολλούς από τους ευρωπαίους εταίρους της, έλλειψη εργατικού δυναμικού κατά 40.000 άτομα. Παράλληλα, οι χαμένες εργατοημέρες στη χώρα, ανήλθαν μόλις στις 274, ποσοστό 0.000024% επί του ενεργού εργασιακού πληθυσμού της χώρας.

Επίσης, στην προσπάθειά της να στηρίξει την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Κάρτας Υπηρεσιών, η Σουηδική Ομοσπονδία κάλεσε τους συνέδρους να καταθέσουν τις θέσεις των εκπροσώπων του αντίστοιχου γραφείου του Εφόρου Φορολογίας και εκείνου του Οικονομικού εγκλήματος της κάθε χώρας. Προσπάθησαν μάταια ωστόσο, να μεταφέρουν στους συνέδρους την ανάγκη όπως ο “Κυρίως Εργολάβος”, να αναλαμβάνει την ευθύνη του ελέγχου και ταυτόχρονα της καταγραφής και υποβολής οικονομικών στοιχείων που αφορούν τους “Υπεργολάβους” του.

Κατά τη διάρκεια του 2ου μέρους, της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης, πέραν από τα καθιερωμένα διαδικαστικά θέματα και θέματα ελεγμένων λογαριασμών της Ομοσπονδίας

(FIEC), συζητήθηκε σε βάθος, η ανάγκη εκπαίδευσης των ατόμων που θα έχουν την ευθύνη εφαρμογής, σε όλα τα κατασκευαστικά έργα πλέον, της νέας τεχνολογίας διαχείρισης των έργων με την χρήση του BIM, Building Information Modeling (θέμα το οποίο ξεκίνησε να συζητείται από το προηγούμενο Συνέδριο της FIEC και είχε περιληφθεί εκτενέστερα στο προηγούμενο τεύχος του περιοδικού Εργολήπτης).

22η ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΚΥΠΡΟΥ 20 ΜΑΪΟΥ 2017, ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ HILTON PARK NICOSIA

Παρουσία των αντιπροσώπων των πέντε επαρχιακών Συνδέσμων - μελών της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2017, η Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας, στο Ξενοδοχείο Hilton Park, στη Λευκωσία.

Κατά το δεύτερο μέρος της Συνέλευσης οι εργασίες συνεχίστηκαν παρουσία του Εντίμου Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ο οποίος και απηύθυνε χαιρετισμό, εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων, βουλευτών, δημάρχων και εκπροσώπων άλλων συνεργαζόμενων κυβερνητικών υπηρεσιών και φορέων.

Ο Πρόεδρος της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Κώστας Ρουσιάς, κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Συνέλευσης και ακολούθως πήρε το λόγο ο Αντιπρόεδρος της κ. Γιάννης Μαρκίδης, ο οποίος και ανέλυσε προς τα μέλη τη δράση της Ομοσπονδίας κατά το έτος 2016, μέσα από την Έκθεση Πεπραγμένων.

Ο κ. Ανδρέας Καραολής εκ μέρους των Ελεγκτικών Οίκων Econis Karaolis Assurance Ltd. ανέλυσε επίσης και επεξήγησε την Έκθεση Εξηληγμένης Οικονομικής Κατάστασης για το υπό αναφοράν έτος, η οποία και εγκρίθηκε ομόφωνα.

Ο Αντιπρόεδρος της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στο μεγάλο πλήγμα που υπέστη ο κατασκευαστικός τομέας κατά την περίοδο της οικονομικής ύφεσης στη χώρα μας, τονίζοντας την ανάγκη για βελτίωση της εικόνας του

Κυπρίου Εργολήπτη, με συνεχή επιμόρφωση, με ανάπτυξη κουλτούρας ασφαλείας και με την καταπολέμηση του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Με βάση κάποια παραδείγματα, τα οποία αποτελούν δείγματα βελτίωσης της λειτουργίας του κατασκευαστικού τομέα τονίστηκε ότι, θα πρέπει ταυτόχρονα και συλλογικά, οι εργολήπτες «να ανακτήσουν» τις τιμές τους.

Άλλα θέματα που συζητήθηκαν ήταν:

- οι ελλείψεις κατάρτισης, τόσο τεχνικής, όσο και σε θέματα διαχείρισης Συμβολαίων, από σημαντικό αριθμό Μελετητών, με αποτέλεσμα την άδικη μεταχείριση των Εργοληπτών, κυρίως σε περιπτώσεις επί πλέον εργασιών,
- η τάση που επικρατεί το τελευταίο διάστημα, να μεταφέρονται όροι του Συμβολαίου για Έργα του Δημοσίου, σε Συμβόλαια της ΜΕΔΣΚ και γενικά σε συμβόλαια για έργα του Ιδιωτικού Τομέα,
- τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η εισαγωγή του άρθρου 11B στον περί ΦΠΑ Νόμο, σύμφωνα με το οποίο, οι εργολήπτες καλούνται να καταβάλουν ΦΠΑ 19% ενώ εισπράττουν 5%. Ο πρώην Πρόεδρος της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Σώτος Λοής ενημέρωσε τους συνέδρους για την πρόσφατη και σχετιζόμενη εξέταση του θέματος από την ΟΕΒ, για την κατάληξη της οποίας θα ενημερωθεί η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ..
- θέμα του Φ.Π.Α. στο Ποσό Εγγύησης Προκαταβολής σε Συμβόλαια για Έργα του Δημοσίου όπου οι σύνεδροι ενημερώθηκαν από το Κεντρικό Συμβούλιο για τη δήλωση της ΚΕΑΑ, σύμφωνα με την οποία δεν θα περιλαμβάνεται πλέον Φ.Π.Α. στο πιο πάνω ποσό και θα ενημερωθούν προς τούτο οι αναθέτουσες αρχές.

Για τα πιο πάνω προβλήματα, ακούστηκαν ποικίλες εισηγήσεις και προτάθηκαν μέτρα, προς επίλυσή τους. Το Κεντρικό Συμβούλιο της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., διαβεβαίωσε ότι θα εξετάσει εκτενέστερα όλα τα θέματα που εγέρθηκαν στη Συνέλευση.

Ο Διευθυντής της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Φράγκος Προκοπά, έκανε τέλος αναφορά στους στόχους και το Σχέδιο Δράσης της Ομοσπονδίας, για τα Έτη 2017 – 2018.

Το Κεντρικό Συμβούλιο της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., δεν παρέλειψε επίσης να ευχαριστήσει δημόσια, την Εταιρεία SAKRET ΖΕΙΠΕΚΙΣ, χορηγό του Δείκτη Κατασκευαστικής Βιομηχανίας της Ομοσπονδίας, Knauf - Sakret.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που καταδεικνύει ο εν λόγω Δείκτης, αξιοποιείται, όχι μόνο από την Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., αλλά και από πολλούς φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Χαιρετισμός εκ μέρους Εντίμου Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη

κ. Μάριος Δημητριάδης
Υπουργός Μεταφορών,
Επικοινωνιών και Έργων

Στο χαιρετισμό του, ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριος Δημητριάδης, αναφέρθηκε στις στρατηγικές επιλογές της Κυβέρνησης και του Υπουργείου του, οι οποίες επέφεραν την αύξηση των πωλήσεων ακινήτων και την προώθηση μεγαλεπήβολων έργων.

Ο κ. Δημητριάδης αναφέρθηκε επίσης και στην προώθηση μέτρων ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο, την ΚΕΑΑ και το ΤΔΕ.

Ο Υπουργός αναφέρθηκε τέλος στην αξία των έργων που ολοκληρώθηκαν η οποία ανέρχεται € 32.000.000: κυματοθραύστες, λεωφόροι Λάρνακας - Αμμοχώστου, επέκταση δικαστηρίου Πάφου, δρόμος προς το Λιμάνι Λεμεσού, αναστήλωση του Δημοτικού Θεάτρου Λευκωσίας, κ.ά. Ο προϋπολογισμός των έργων σε εξέλιξη, πρόσθεσε ανέρχεται στα € 115.000.000.

Μεταξύ των έργων που θα δρομολογηθούν, κατέληξε ο Υπουργός, περιλαμβάνονται το οδικό δίκτυο στο Ενεργειακό Κέντρο Βασιλικού και Αστυνομικοί Σταθμοί.

Χαιρετισμός εκ μέρους Εντίμου Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου

κ. Αλέξανδρος Αλεξάνδρου
Διευθυντής
Τμήματος Εργασίας

Στο χαιρετισμό της Υπουργού, τον οποίο ανέγνωσε ο κ. Αλέξανδρος Αλεξάνδρου Διευθυντής Τμήματος Εργασίας, η Υπουργός αναφέρθηκε στα Σχέδια επιδοτούμενης απασχόλησης και κατάρτισης που βρίσκονται σε εξέλιξη για μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας, στα μέτρα πάταξης της αδήλωτης εργασίας, τα οποία εισάγονται με την τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου και με τη δημιουργία Ενιαίου Σώματος Επιθεώρησης ως πρόσθετο μέτρο.

Η Υπουργός κάλεσε την ΟΣΕΟΚ να συνεχίσει τις προσπάθειες της για ένα εργασιακό περιβάλλον σε συνθήκες ασφάλειας και υγείας, για συνεχή επιμόρφωση των Εργοληπτών, για ανάπτυξη του κατασκευαστικού κλάδου, για υψηλή ποιότητα Έργων και για συνέχιση της διαπραγμάτευσης για ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης, διαβεβαιώνοντας ότι το Υπουργείο της, θα βρίσκεται πάντα δίπλα της.

Χαιρετισμός Προέδρου του Τουρκοκυπριακού Συνδέσμου Εργολάβων ΚΤΙΜΒ κ. Cafer Gürcafer

κ. Meric Erülkü,
Αντιπρόεδρος
του Τουρκοκυπριακού
Συνδέσμου Εργολάβων
ΚΤΙΜΒ

Στο χαιρετισμό του, τον οποίο ανέγνωσε ο Αντιπρόεδρος του ΚΤΙΜΒ κ. Meric Erülkü, ο κ. Cafer Gürcafer ανέφερε ότι από την πρώτη μέρα των επαφών των δύο Οργανώσεων, ΚΤΙΜΒ και Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., προσπαθούν να στηρίξουν τις εκάστοτε διαβουλεύσεις για επίλυση του Κυπριακού προβλήματος, δίδοντας το καλό παράδειγμα στους πολιτικούς μας.

«Λυπούμαστε» πρόσθεσε, «για τις τελευταίες (αρνητικές) εξελίξεις». Αλλά μας χαροποιεί η έξοδος του τομέα της οικονομίας σας, από την κρίση.

Ο κ. Erülkü, σημείωσε ότι οι συνθήκες και οι προοπτικές για ανάπτυξη του κατασκευαστικού τομέα είναι καλύτερες «εδώ». Κλείνοντας τον χαιρετισμό του, εξέφρασε τις καλύτερες ευχές του Τουρκοκυπριακού Συνδέσμου για το μέλλον.

Αυτούσια η Ομιλία του Προέδρου του Κεντρικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Κώστα Ρουσιά

κ. Κώστας Ρουσιάς
Πρόεδρος του Κεντρικού
Συμβουλίου της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

“Παρακολουθώντας τις επιπτώσεις της κρίσης που έπληξε το χρηματοπιστωτικό σύστημα και το στεγαστικό τομέα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής να επεκτείνονται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σταδιακά σε ολόκληρο σχεδόν τον πλανήτη, με τον πληθωρισμό να αυξάνεται με αφύσικη ταχύτητα, αντιληφθήκαμε (από το 2008), ότι και η δική μας μικρή οικονομία ευρίσκετο «προ των πυλών» της ίδιας κρίσης λόγω της παγκοσμιοποίησής.

Το αντιληφθήκαμε σε περιόδους που η οικονομία της Κύπρου εξακολουθούσε να καταγράφει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης (1ο και 2ο τρίμηνο του 2008) και με αποφασιστική συμβολή του τομέα των κατασκευών στον τομέα της απασχόλησης και στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Προτού επαληθευτούν οι προβλέψεις μας, χαράξαμε την κατάλληλη στρατηγική, αναπτύσσοντας παράλληλα συντονισμένη δράση προς κάθε κατεύθυνση, για αντιμετώπιση της πρωτοφανούς αυτής κατάστασης, η οποία στο μεταξύ είχε αρχίσει να πλήττει ανελέητα τον Κατασκευαστικό Τομέα.

Με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας μας, συνασπίστηκαν σε κοινό μέτωπο, όλες οι Επιστημονικές, Επαγγελματικές και Συνδικαλιστικές Οργανώσεις που σχετίζονται με τον κλάδο μας, προωθώντας τεκμηριωμένες προτάσεις για αναχαίτιση της πτωτικής του πορείας, που απειλούσε αρκετές χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Μερικά από τα μέτρα που προτείναμε ήταν τα ακόλουθα:

- Η αύξηση του συντελεστή δόμησης στα πλαίσια της αιεφόρου ανάπτυξης και κίνητρα κτιριακής αναβάθμισης των ξενοδοχειακών μονάδων.
- Η προώθηση βιώσιμων κτιρίων, αρχίζοντας από τα δημόσια, στα οποία διακινείται μεγάλος αριθμός πολιτών.
- Η μέγιστη εκμετάλλευση ευρωπαϊκών κονδυλίων για ανέγερση νέων έργων υποδομής και κτιρίων ή βελτίωση των υφισταμένων.
- Η σύσταση Υφυπουργείου Ανάπτυξης και Ενιαίας Αρχής Έκδοσης Αδειών Κατασκευής.
- Ο έγκαιρος διακανονισμός των Τελικών Λογαριασμών σε Έργα του Δημοσίου, γι’ αποφυγή των τεραστίων προβλημάτων ρευστότητας που προκαλούν στους εργολήπτες.
- Η αύξηση του ποσοστού υλοποίησης του κρατικού προϋπολογισμού, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.
- Η παροχή φορολογικών κινήτρων στον τομέα των ακινήτων και γενικά σε όλες τις συναλλαγές στον Τομέα των Κατασκευών (στις οποίες είχαμε προτείνει τη μείωση του συντελεστή Φ.Π.Α. στο 5%).

Σε συνεχείς και επίμονες επαφές, διαβουλεύσεις, δημοσιεύσεις και δημοσιογραφικές διασκέψεις, αναλάμα

και τεκμηριώναμε τις πιο πάνω προτάσεις μας, ανάμεσα σε πολλές άλλες, οι οποίες αφορούσαν βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για τη διάσωση του τομέα μας, απευθυνόμενοι σε όλους του πολιτειακούς παράγοντες, αρμοδίους φορείς και εκπροσώπους της νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας.

Ήταν μια δραματική περίοδος με κορύφωση, την αποτελεμάτωση του τομέα μας, κατά την οποία βιώσαμε:

- τη μείωση των οικοδομικών δραστηριοτήτων στο - 65% το 2011
- τη μείωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων μας κατά 41%
- την αναστολή των εργασιών του 20% των εργοληπτικών επιχειρήσεων
- τη μείωση των άμεσα απασχολουμένων στον κλάδο από 40.000 σε 28.000, και
- το μικρότερο αριθμό των υπογραφέντων δομικών συμβολαίων

Η εξαγγελία του Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο το 2013, που επικαιροποιήθηκε το 2014, αποτέλεσε το πρώτο βήμα για ανατροπή της αρνητικής ψυχολογίας του Κυπρίου Εργολήπτη, επιβεβαίωσε τις προβλέψεις μας και μαρτυρεί το «ευήκοον ους» της Πολιτείας στις προτάσεις μας. Η παράταση της ισχύος του πιο πάνω Σχεδίου με την εισαγωγή πρόσθετων πολεοδομικών κινήτρων ή/ και ενίσχυση των υφισταμένων (όπως η αύξηση του συντελεστή δόμησης και η διεύρυνση των επιτρεπομένων χρήσεων) για ενθάρρυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας,

της έρευνας και καινοτομίας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με έμφαση στις μεγάλες αναπτύξεις, μας ωθεί να εκφράσουμε από αυτό το βήμα, τη βαθιά ικανοποίηση και τις θερμές ευχαριστίες του εργοληπτικού κόσμου για τη θετική επίδραση του Σχεδίου στις δραστηριότητες του τομέα, σε έργα αναβαθμίσεων ξενοδοχειακών μονάδων και κέντρων αναψυχής.

Συμβολή στην αναζωογόνηση του τομέα μας, είχε και το Σχέδιο «Εξοικονομώ και Αναβαθμίζω», το οποίο άρχισε το 2014.

Η μείωση στο 25% του Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας το 2016 και η κατάργησή του το 2017 και η μονιμοποίηση του μειωμένου συντελεστή μεταβιβαστικών τελών στο 50%, που αποτέλεσαν πρόσθετα κίνητρα για τους συντελεστές της κατασκευαστικής δραστηριότητας (αγοραστές, επενδυτές, ιδιοκτήτες έργων προς εκτέλεση) είχε επίσης περιληφθεί στις προτάσεις μας, για διάσωση του τομέα.

Προβλέπουμε, ότι πρόσθετο κίνητρο σε ένα σημαντικό αριθμό υποψηφίων ιδιοκτητών έργων προς εκτέλεση, θ' αποτελέσουν χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις σε νέα ζευγάρια / νοικοκυριά, για να προχωρήσουν στην ανέγερση της κατοικίας του.

Η απουσία της σημαντικής αυτής μερίδας των πιο πάνω συντελεστών λόγω χρηματοπιστωτικών δυσκολιών και περιορισμών που συνεχίζουν να επιβάλλονται μετά τη διάσωση του τραπεζικού μας συστήματος, συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην πτωτική πορεία του τομέα μας.

Πιστεύουμε ότι η παροχή χρηματοπιστωτικών διευκολύνσεων στη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, θα αποτελέσει σημαντική ώθηση για την κατασκευαστική δραστηριότητα και θα προσφέρει σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας στον τομέα της απασχόλησης.

Βαθεία είναι η ικανοποίηση του εργοληπτικού κόσμου για την πρόθεση της Κυβέρνησης να μειώσει το συντελεστή Φ.Π.Α. από 19% σε 5% σε ανακαινίσεις και ενεργειακές αναβαθμίσεις όλων των οικιστικών μονάδων, η οποία ανακοινώθηκε από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας το 2015, καθώς επίσης και για την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, του νομοσχεδίου που αφορά τη σύσταση Υφυπουργείου Ανάπτυξης, το 2016.

Με την ευκαιρία της αναφοράς μας στο Νόμο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, σημειώνομε στο σημείο αυτό, ότι η εισαγωγή του άρθρου 11B με τον τροποποιητικό Νόμο 16(I) του 2012, αντί να βοηθήσει στην ανάκαμψη του τομέα, έχει προκαλέσει σύγχυση και σωρεία προβλημάτων στον εργοληπτικό κόσμο. Θερμή μας παράκληση είναι η απόσυρση του συγκεκριμένου άρθρου.

Μας χαροποιεί ιδιαίτερα και έχουμε ήδη συγχαρεί τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης για την επίτευξη του στόχου της απορρόφησης όλων των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων για αναπτυξιακά έργα στην Κύπρο κατά την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013.

Κυρίες και Κύριοι,

Για να μη μακρυγορήσω άλλο, θα κλείσω την ομιλία μου με το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από όσα αναφέραμε πιο πάνω: με την επινοητικότητα του Κυπρίου Εργολήπτη και το «ευήκοον ους» της Πολιτείας μπορούν να αντιμετωπιστούν κρίσεις, όπως αυτή που βιώσαμε πρόσφατα. Μπορούν ν' αντιμετωπιστούν προβλήματα και εμπόδια που εμφανίζονται ως ανυπέρβλητα.

Με τον τομέα μας να συμβάλλει φέτος σε ποσοστό 3% στην άνοδο του ρυθμού ανάπτυξης, για πρώτη φορά από την έναρξη της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης,

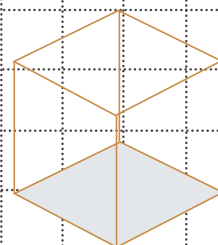
- με τη μείωση του αριθμού των ανέργων στον τομέα μας κατά 1.223 άτομα,
- με το Δείκτη Παραγωγής στις κατασκευές να παρουσιάζει άνοδο κατά 5,4 μονάδες,
- με το στόχο της Κύπρου για άντληση περί των €300 εκατομμυρίων από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 και
- με την έμφαση που δίνει ο προϋπολογισμός στην υλοποίηση των αναπτυξιακών έργων, βλέπουμε τα πρώτα μικρά δειλά βήματα της πορείας του τομέα μας προς την ανάκαμψη.

Βήματα που άρχισαν με τις προτάσεις μας και τη στήριξη της Πολιτείας.

Βήματα, που αν συνεχίσουμε από κοινού, θα σταθεροποιήσουν την πορεία προς την ανάκαμψη του τομέα μας και την κοινή πορεία όλων μας προς την ανάκαμψη της οικονομίας μας.

Την κοινή πορεία όλων μας, ως μελών μιας ενεργούς κοινωνίας μαζί με τους Τουρκοκύπριους συναδέλφους μας, οι οποίοι μας χαροποιούν με τη σημερινή παρουσία τους στη Γενική μας Συνέλευση, στην οποία παρουσία, εκφράζω για άλλη μια φορά την επιθυμία του Ελληνοκυπριακού Εργοληπτικού Κόσμου, να ξανακτίσουμε μαζί την κοινή μας πατρίδα και το κοινό μας μέλλον, παρά το αρνητικό κλίμα που επικρατεί στις πολιτικές διαβουλεύσεις.

Όλοι μαζί ΕΜΕΙΣ της Κατασκευαστικής Βιομηχανίας, Εργολάβοι, Μελετητές, Συνδικαλιστές, Υπεργολάβοι, Προμηθευτές, Κτίστες και Εργάτες, ας εργαστούμε για το καλό της Βιομηχανίας μας και την ευημερία των οικογενειών και της Κύπρου μας”.

Η Υπογραφή Συμφωνίας για την ΑΤΑ, σηματοδοτεί την επανεκκίνηση του θεσμού

Υπογράφηκε την Παρασκευή 28 Ιουλίου 2017, στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η συμφωνία για την ΑΤΑ, στη βάση της μεσολαβητικής πρότασης της Υπουργού κας Ζέτας Αιμιλιανίδου.

Τη συμφωνία υπέγραψαν οι ηγεσίες των συντεχνιών ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, καθώς και η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην παρουσία του Γενικού Γραμματέα της ΠΑΣΥΔΥ κ. Γλαύκου Χατζηπέτρου.

Με βάση τη συμφωνία που θεωρείται μεταβατική και αφορά τα έτη 2018, 2019 και 2020, η ΑΤΑ θα καταβάλλεται μία φορά τον χρόνο υπό την προϋπόθεση ότι το β' και γ' τρίμηνο του προηγούμενου έτους θα υπάρχει θετικός ρυθμός ανάπτυξης και η απόδοση της θα ανέρχεται στο 50% της ετήσιας αύξησης του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Επιφυλάξεις ΟΕΒ

Παρά την αποδοχή και την επίτευξη συμφωνίας για το θέμα, η ΟΕΒ εξέφρασε νωρίτερα με επιστολή της προς την Υπουργό, ότι η λειτουργία της ΑΤΑ (όπως και κάθε άλλος αυτοματισμός αύξησης του εργασιακού κόστους) είναι άκρως βλαπτική για την οικονομία και θα πρέπει να καταργηθεί πλήρως, όπως έχει συμβεί σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, επισημαίνοντας ότι στην Πρόταση υπάρχουν στοιχεία τα οποία συγκρούονται με τον χαρακτήρα και την φύση της ΑΤΑ.

Μετά το πέρας της υπογραφής της Συμφωνίας, η κα Αιμιλιανίδου δήλωσε: «Εκ μέρους της Κυβέρνησης, χαιρετίζω την υπογραφή της συμφωνίας από όλους τους κοινωνικούς εταίρους για την ΑΤΑ, η οποία μετά από τόσα χρόνια που ήταν παγωποιημένη σήμερα με αυτή την συμφωνία από 1/01/2018 θα επαναλειτουργήσει. Θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους κοινωνικούς εταίρους για την υπευθυνότητα την οποία έχουν επιδείξει, για τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου, ο οποίος, για ακόμη μια φορά, έφερε αυτά τα θετικά αποτελέσματα για την κυπριακή οικονομία, για τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις. Διασφαλίζεται η εργατική ειρήνη γι' αυτό το θέμα που είναι πολύ σημαντική για την πρόοδο του τόπου μας».

Από πλευράς τους, οι κοινωνικοί εταίροι χαιρέτισαν την επαναφορά της ΑΤΑ και ευχαρίστησαν την κα Υπουργό για τον ρόλο που διαδραμάτισε ώστε να καταλήξουν σε αυτή τη συμφωνία.

Αναφορικά με το θέμα της ΑΤΑ, είχε προηγηθεί τους προηγούμενους μήνες ενημέρωση προς τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., από το Διευθυντή της ΟΕΒ κ. Μιχάλη Αντωνίου.

Συγκεκριμένα, ως θέση αρχής η ΟΕΒ, δεν αποδέχεται ότι:

- Η ΑΤΑ θα αυξάνει μόνο τους μισθούς όταν υπάρχει πληθωρισμός, αλλά δεν θα τους μειώνει όταν υπάρχει αποπληθωρισμός. Αυτό δεν είναι **Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή** αλλά **Αυτόματη Τιμαριθμική Αύξηση**, είναι δηλαδή κάτι άλλο από αυτό που συμφώνησε η εργοδοτική πλευρά όταν εισήχθηκε η ΑΤΑ.
- Η ενσωμάτωση της ΑΤΑ στους βασικούς μισθούς που θα ισχύουν στο τέλος του 2017, στρεβλώνει τα δεδομένα και στην πράξη οδηγεί σε καταβολή του 65% περίπου της μελλοντικής ΑΤΑ, αντί του σκοπούμενου 50%.
- Η έναρξη της λειτουργίας της ΑΤΑ από τον Ιανουάριο του 2018, όταν το ποσοστό της ΑΤΑ θα είναι με βεβαιότητα χαμηλότερο από το οποιοδήποτε ποσοστό ήδη καταβάλλουν όλες οι επιχειρήσεις, οδηγεί σε υπερπληρωμές της ΑΤΑ και σε μια ακόμα στρέβλωση του χαρακτήρα του συστήματος.

Με τις πιο πάνω επισημάνσεις σε σχέση με το θέμα αρχής, δεδομένου του χαρακτήρα της Πρότασης σας ως «Take it or leave it», λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά στοιχεία που η Πρόταση διαλαμβάνει, σεβόμενη την ανάγκη διατήρησης και διαφύλαξης της εργατικής και κοινωνικής ειρήνης προκειμένου ο τόπος μας να εξέλθει πλήρως από την δίνη της άνευ προηγουμένου οικονομικής κρίσης και λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΟΕΒ εκπροσωπεί σχεδόν την ολότητα των επιχειρήσεων και των κλάδων της οικονομίας που συνομολογούν συλλογικές συμβάσεις εργασίας με τις συντεχνίες, η ΟΕΒ, σημείωσε στην επιστολή ότι, αποδέχεται την Πρόταση της Υπουργού ως έχει, διευκρινίζοντας τα εξής αυτονόητα:

Πρώτο, σε περίπτωση που το ποσοστό της ΑΤΑ θα μειωθεί, οποιαδήποτε μεταγενέστερη αύξηση του ποσοστού θα καταβληθεί αφού προηγουμένως το ποσοστό φθάσει στο σημείο που είχε σταματήσει. Δηλαδή, αν η ΑΤΑ φθάσει πχ στο 10% και σε μια χρονιά μειωθεί στο 8%, οι μισθοί δεν θα μειωθούν. Όμως αν την επόμενη η ΑΤΑ ανέβει στο 9%, ή στο 10% δεν θα καταβληθεί. Θα καταβληθεί μόνο όταν υπερβεί το 10%.

Δεύτερο, όλα όσα αναφέρονται στην Πρόταση σας, αφορούν και εφαρμόζονται για όσους εργαζόμενους απασχολούνται ή θα απασχοληθούν στο μέλλον με συμφωνημένο με τον εργοδότη τους του δικαιώματος σε ΑΤΑ.

Σε περίπτωση θετικής κατάληξης, σημείωσε, θεωρούμε αναγκαίο και χρήσιμο η Συμφωνία να προσυπογραφεί και από την ΠΑΣΥΔΥ.

Συνάντηση Αντιπροσωπείας της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. με την Κ.Ε.Α.Α.

Προβλήματα που απασχολούν την Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), συζητήθηκαν πρόσφατα σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ αντιπροσωπείας της Ομοσπονδίας και της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.Α.), παρουσία του Γενικού Ελεγκτή κ. Οδυσσέα Μιχαηλίδη και του Προέδρου της Κ.Ε.Α.Α. κ. Στράτη Ματθαίου.

Συγκεκριμένα συζητήθηκαν τα πιο κάτω:

Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης:

- Για τα Έργα Μελέτης, Κατασκευής και Συντήρησης πέραν του 1.000.000 Ευρώ εφαρμογή της Εγκυκλίου Κ.Ε.Α.Α. 7 και Γ/ΛΑΔΔΣ 61

Επισημάνθηκε το φαινόμενο της μειωμένης συμμετοχής σε προσφορές, λόγω των αποτρεπτικών όρων σε αρκετά έργα. Επιπλέον αρνητικό παράγοντα όπως επισημάνθηκε αποτελούν επίσης οι καθυστερήσεις πληρωμής των εκτελεσθέντων εργασιών καθώς και των επιπρόσθετων εργασιών.

Εγγύηση Προκαταβολής:

• Αφαίρεση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) από την Εγγυητική Προκαταβολής, κάτι που συμφωνήθηκε αλλά όπως διαπιστώθηκε δεν εφαρμόστηκε.

Αποπληρωμή Προκαταβολής Διορισμένων Υπεργολάβων:

• Να μην αποκόπτεται από τα ποσά του Εργολάβου, αφού όπως επισημάνθηκε από την Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., μέσα στο ποσό της προκαταβολής που αποκόπτεται στο 50% της εκτελεσθείσας εργασίας, είναι και το ποσό του υπεργολάβου ο οποίος δεν εκτέλεσε ακόμη την εργασία του.

Καθυστερήσεις Πληρωμών:

- Ενδιάμεσων Πιστοποιητικών
- Τελικού Λογαριασμού
- Αλλαγές - Απαιτήσεις - Πρόσθετες Εργασίες. (Θέματα που προωθούνται προς Τ.Ε.Α. – Κ.Ε.Α.Α.).

Όπως λέχθηκε από πλευράς της ΚΕΑΑ, δεν πρέπει να υπάρχουν καθυστερήσεις. Η ΚΕΑΑ, δικαιολόγησε το φαινόμενο, λόγω έλλειψης προσωπικού.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ζήτησε όπως, οι Αναθέτουσες Αρχές και η ΚΕΑΑ, επιτελούν με δικαιοσύνη το ρόλο τους και ζήτησε να δοθούν οδηγίες για τον τρόπο που θα χρεώνονται οι πρόσθετες εργασίες από ΤΕΑ, μέχρι να καταλήξουν στην ΚΕΑΑ.

Διάρκεια Εκτέλεσης Συμβολαίου

Έγινε λόγος για εφαρμογή εφικτών χρονοδιαγραμμάτων για Εκτέλεση των Έργων.

Φόρμουλα VOP

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. η οποία εισηγήθηκε να περιληφθούν στη φόρμουλα VOP και οι Μεταλλικές Κατασκευές, ενημερώθηκε ότι έχει οριστεί από την ΚΕΑΑ Τεχνικό Κλιμάκιο (για Μεταλλικές Κατασκευές) και τα πορίσματα θα παρουσιαστούν προς τους Εργολάβους για συζήτηση.

Αποζημιώσεις για καθυστερήσεις - Αντιπροσωπευτικό ποσό σε πραγματικά κόστη

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. επεσήμανε την ανάγκη, όπως, οι Μελετητές να δίνουν τους πραγματικούς χρόνους που είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση του έργου, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη στην προκήρυξη της προσφοράς.

Έργα, Μελέτης, Κατασκευής και Συντήρησης

Έγινε πρόταση από την Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. να ετοιμαστεί βοηθητικός Οδηγός προς τους εργολάβους, για όλα τα έργα.

Διορισμένη Υπεργολαβία

Για το συγκεκριμένο θέμα, η Ομοσπονδία εκφράζει την αντίθεσή της σε απευθείας ανάθεση έργων προς τους Υπεργολάβους από τις Αναθέτουσες Αρχές και υποστηρίζει τη συνέχιση του θεσμού της Διορισμένης Υπεργολαβίας.

Υποβάλλω έγκαιρα και ορθά, τα απαραίτητα έγγραφα για τις απαιτήσεις πληρωμών μου!!

Φ.Π.

Ετήσια Γενική Συνέλευση Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Σ.Ε.Ο.Κ.) - 03/05/2017

Σε πνεύμα ομοψυχίας μεν οι εργασίες της Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου με πικρία όμως, για τη διαπίστωση ότι η επαρχία Λευκωσίας υστερεί αναφορικά με την απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων για αναπτυξιακά έργα.

Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Σ.Ε.Ο.Κ.), πραγματοποίησε στις 03/05/2017, στα γραφεία του στη Λευκωσία, την Ετήσια Γενική του Συνέλευση, κατά την οποία, τα μέλη του έθιξαν τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν, παρὰ τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης του οικοδομικού τομέα, που διαφάνηκαν για πρώτη φορά από το 2008.

Μετά την παρουσίαση και την έγκριση της Έκθεσης Πεπραγμένων και των Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος 2016, συζητήθηκαν διάφορα θέματα που απασχολούν όλο τον εργοληπτικό κόσμο, παρεμποδίζοντας την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του, όπως:

- θέματα ορθής τήρησης των συμβολαίων, από όλους τους εμπλεκόμενους στην οικοδομή,
- θέματα άδικης αντιμετώπισης των εργοληπτών σε περιπτώσεις επίλυσης διαφορών ή τελικών διακανονισμών με τον εργοδότη,
- την αλλαγή της τιμολογιακής αντιμετώπισης από τους προμηθευτές, που ενισχύει περαιτέρω το πρόβλημα ρευστότητας των επιχειρήσεων,
- τις ανεξέλεγκτες αυξήσεις των τιμών προϊόντων και υπηρεσιών (από πλευράς εμπόρων και υπεργολάβων) που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους της οικοδομής, με αρνητικό αντίκτυπο στον κυρίως εργολάβο και τον καταναλωτή, τόσο στην παρούσα φάση, όσο και στο μέλλον, με χειρότερες ίσως επιπτώσεις.

Οι ανεξέλεγκτες αυξήσεις των τιμών προϊόντων και υπηρεσιών από πλευράς εμπόρων και υπεργολάβων, έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους της οικοδομής.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, κ. Κώστας Ρουσιάς, σημείωσε θετικό το γεγονός ότι η Κύπρος απορρόφησε όλα τα ευρωπαϊκά κονδύλια της προγραμματικής περιόδου 2007 - 2013 και ενημέρωσε ότι έχει σταλεί προς τούτο, συγχαρητήρια επιστολή προς το Γραφείο της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης.

Παρά την επίτευξη του πιο πάνω σημαντικού στόχου αξιοποίησης των εν λόγω κονδυλίων, κοινή ήταν η διαπίστωση για δυσμενέστερη θέση της επαρχίας της Λευκωσίας, όσον αφορά την απορρόφηση των κονδυλίων.

Τα μέλη εξέφρασαν τη δυσαρέσκειά τους προς τούτο και τόνισαν την ανάγκη για καλύτερο συντονισμό και σωστό προγραμματισμό των ενεργειών των άμεσα εμπλεκόμενων, ώστε να φέρουν τόσο ευρωπαϊκά κονδύλια, όσο και κίνητρα στον επιχειρηματικό κόσμο, για σημαντικά αναπτυξιακά έργα, όπως π.χ. Πανεπιστήμια στο κέντρο της πόλης και περαιτέρω ανάπτυξη στην επαρχία της Λευκωσίας.

Ετήσια Γενική Συνέλευση Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού - 11 Μαΐου, 2017

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού, τα μέλη ενημερώθηκαν για τις δράσεις που ο Σύνδεσμος και η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ανέπτυξαν κατά την προηγούμενη ανασκοπούμενη περίοδο και για τα μέτρα που λήφθηκαν σε σημαντικά θέματα που απασχολούν τον Εργοληπτικό κόσμο.

Ιδιαίτερη αναφορά και ευρεία συζήτηση, έγινε για τις νέες Πρόνοιες της Νομοθεσίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις των Εργολάβων όσον αφορά τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Γιάννης Μαρκίδης αναφέρθηκε στην Ημερίδα η οποία διοργανώθηκε από το Σύνδεσμο σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, προκειμένου όλοι οι Εργολάβοι της Λεμεσού να ενημερωθούν για τις νέες Πρόνοιες της Νομοθεσίας που αφορούν τόσο τη Δήλωση της εκ των Προτέρων Γνωστοποίησης Εργοταξίου και των συνοδευτικών της εγγράφων, όσο και για τις υποχρεώσεις των εργολάβων, ειδικά κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών, σε σχέση με την «Θερμική Καταπόνηση» των εργαζομένων στα εργοτάξια και την υποχρέωση των εργοδοτών να εφαρμόζουν μέτρα βάσει του Κώδικα Θερμικής Καταπόνησης.

Αφού διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα εκπόνησης ενός σωστού και ολοκληρωμένου σχεδίου Α&Υ, συζητήθηκε η επιτακτική ανάγκη της αποτελεσματικής Διαχείρισης του Σχεδίου και Φακέλου Α&Υ στα κατασκευαστικά έργα καθώς και η σωστή Ασφάλιση των Κατασκευαστικών Έργων.

Ο Γραμματέας του Συνδέσμου κ. Αντωνάκης Χριστοφή, τόνισε τη σοβαρότητα του ζητήματος, αναφερόμενος και στο τελευταίο ατυχές γεγονός το οποίο έγινε σε μεγάλο έργο της Λεμεσού όπου εργαζόμενος έχασε τη ζωή του σε εργατικό ατύχημα.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κάλεσε επίσης τα μέλη να συμμετέχουν στις διάφορες ενημερωτικές εκδηλώσεις/ σεμινάρια που οργανώνονται από το Σύνδεσμο, να συμβάλλουν στη κοινωνική δράση του Συνδέσμου καθώς και να τηρούν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Ετήσια Γενική Συνέλευση Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου - 26 Μαΐου, 2017

Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου, πραγματοποίησε την Ετήσια Γενική του Συνέλευση στις 26 Μαΐου, 2017 με τη συμμετοχή εκατοντάδων μελών του Συνδέσμου.

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Μιχάλης Μιχαήλ ενημέρωσε τους συμμετέχοντες για τις δράσεις που ο Σύνδεσμος και η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. ανέπτυξαν κατά την προηγούμενη ανασκοπούμενη περίοδο και για τις εξελίξεις σε σημαντικά θέματα που απασχολούν τον Εργοληπτικό κόσμο. Έγινε συνοπτική ανάλυση της Έκθεσης Πεπραγμένων και των Οικονομικών Καταστάσεων τα οποία και εγκρίθηκαν στη συνέχεια από τα μέλη της Συνέλευσης και προτάθηκαν επίσης κάποιες καταστατικές αλλαγές

Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για τις νομικές υποχρεώσεις των Εργοληπτών αναφορικά με τη διαχείριση αποβλήτων (ΑΕΚΚ) και την ανάγκη εγγραφής στο συλλογικό σύστημα.

Ετήσια Γενική Συνέλευση Μελών Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας - 30 Ιουνίου 2017

Πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2017, η 33η Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας.

Το κυριότερα θέματα που απασχόλησαν την ολομέλεια της Γενικής Συνέλευσης ήταν η ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης στην Οικοδομική Βιομηχανία, οι όροι συμβολαίων των Δημοσίων Έργων, θέματα περί Ασφάλειας και Υγείας, η τροποποίηση του περί Εργοληπτών Νόμου και η Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων.

Στο πλαίσιο των εργασιών της Συνέλευσης, έγινε απονομή τιμητικής πλακέτας στον επίτιμο Πρόεδρο του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας, κ. Κυριάκο Μοσφιλιώτη, για την πολύτιμη και πολύχρονη προσφορά του στο έργο του Συνδέσμου από το 1984, έτος ίδρυσης, έως σήμερα.

Ετήσια Γενική Συνέλευση και Νέο Διοικητικό Συμβούλιο Συνδέσμου Εργοληπτών Οικοδομικών Εργασιών Πάφου - 30 Ιουνίου 2017

Ο Σύνδεσμος Εργοληπτών Οικοδομικών Εργασιών Πάφου, κατά την Ετήσια Γενική του Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουνίου 2017, εξέλεξε Νέο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο καταρτίστηκε σε σώμα ως εξής:

Ανδρέας Νικολάου - Πρόεδρος
 Μάριος Σμίλας - Αντιπρόεδρος
 Αναστάσιος Αναστασίου - Γραμματέας
 Ηρόδοτος Ροδάς - Ταμίας
 Γιάννης Χαραλάμπους - Μέλος
 Γιώργος Παπάμιχαηλ - Μέλος
 Κωνσταντίνος Γένης - Μέλος

Η θητεία του πιο πάνω Συμβουλίου, θα είναι συμπληρωματική, αφού θα διαρκέσει για ένα περίπου χρόνο, μέχρι τις εκλογές του 2018, που θα πραγματοποιηθούν σε όλους τους Επαρχιακούς Συνδέσμους της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ..

Κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης, επιδόθηκαν τιμητικές πλακέτες προς όλα τα μέλη του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ως αναγνώριση για την προσφορά τους στο Σύνδεσμο.

5ο Διεθνές Συνέδριο Ασφαλείας και Υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα Μηδέν ατυχήματα: Πρακτικές λύσεις στα προβλήματα

Πραγματοποιήθηκε στις 26 και 27 Μαΐου 2017, το 5ο Διεθνές Συνέδριο Ασφαλείας και Υγείας στα Κατασκευαστικά Έργα, το οποίο διοργάνωσε ο Σύλλογος Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου. Εκ των χορηγών του Συνεδρίου ήταν και η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.). Ως εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας παρευρέθηκαν ο κ. Φράγκος Προκοπά, Διευθυντής της Ομοσπονδίας και η κα Χριστιάνα Κάιζερ, Λειτουργός του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού. Την προσφώνηση και παρουσίαση της εκδήλωσης ανέλαβε η κα Κυριακή Αντωνίου, Λειτουργός Δημοσίων Σχέσεων και Υπεύθυνη Έκδοσης του Περιοδικού Εργολήπτης, της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Σκοπός του Συνεδρίου ήταν η προώθηση του οράματος «Μηδέν Ατυχήματα» στα κατασκευαστικά έργα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η υγεία είναι το ύψιστο αγαθό του ανθρώπου, ο πρωταρχικός στόχος θα πρέπει να είναι η διατήρηση της ανθρώπινης υγείας με όλα τα δυνατά μέσα. Μια αξιόπιστη μέθοδος για τη διατήρηση της υγείας του ανθρώπου είναι η επένδυση στην πρόληψη των κινδύνων για την υγεία. Ταυτόχρονα, η επένδυση στην πρόληψη, συμβάλλει στην αποφυγή πολύ μεγαλύτερου κόστους που προκαλείται από εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες και χάσιμο χρόνου εργασίας ενώ μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως ένας βασικός παράγοντας ανταγωνισμού. Έτσι, η πρόληψη συμβάλλει στη βιώσιμη οικονομική επιτυχία των εταιρειών, καθώς και στη διατήρηση της απασχόλησης των ανθρώπων.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η **Διεθνής Ένωση Κοινωνικής Ασφάλισης (ISSA)**, καθόρισε τους **Επτά Χρυσούς Κανόνες** και περιγράφει τα μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των καθορισμένων στόχων. Το τμήμα των κατασκευών του ISSA, καθώς και όλα τα άλλα τμήματα του, καλούνται να θέσουν αυτούς τους Επτά Χρυσούς Κανόνες ως βάση για την εργασία τους καθώς και για τα προγραμματιζόμενα συνέδρια, ώστε να επιτευχθεί το όραμα «Μηδέν Ατυχήματα».

Πλάτωνας Στυλιανού - Πρόεδρος Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Κύπρου

Σκοπός του Συνεδρίου λοιπόν, ήταν η παρουσίαση των Επτά αυτών Χρυσών Κανόνων καθώς και των πρακτικών λύσεων στα προβλήματα για την επίτευξη του οράματος «Μηδέν Ατυχήματα».

Τους Επτά Χρυσούς Κανόνες καθώς και πρακτικές λύσεις στα προβλήματα, αναφορικά με τα θέματα ασφαλείας και υγείας, παρουσίασαν επιφανείς καλεσμένοι από διάφορες χώρες όπως Γερμανία, Δανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Χιλή, Αυστρία, Βέλγιο και Κύπρος.

Οι εν λόγω Επτά Χρυσοί Κανόνες που αναπτύχθηκαν στο Συνέδριο ήταν οι ακόλουθοι:

- 1ος Χρυσός Κανόνας:** Ανάλαβε ηγετική δέσμευση
- 2ος Χρυσός Κανόνας:** Εντόπισε επικίνδυνες καταστάσεις και κινδύνους
- 3ος Χρυσός Κανόνας:** Θέσε στόχους για την Ασφάλεια
- 4ος Χρυσός Κανόνας:** Διασφάλισε ένα ασφαλές σύστημα
- 5ος Χρυσός Κανόνας:** Χρησιμοποίησε ασφαλή τεχνολογία χωρίς κινδύνους στην υγεία
- 6ος Χρυσός Κανόνας:** Βελτίωσε τις γνώσεις και τα προσόντα
- 7ος Χρυσός Κανόνας:** Επένδυσε στους ανθρώπους

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου προβλήθηκαν σύγχρονοι τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων στις κατασκευές, όπως ασφαλής εξοπλισμός, μηχανήματα που συνδυάζουν την παραγωγικότητα μαζί με την ασφάλεια, καθώς και νέοι τύποι ικριωμάτων.

Κυριακή Αντωνίου - Λειτουργός Δημοσίων Σχέσεων Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Το Συνέδριο ολοκληρώθηκε με ανοικτή συζήτηση, στην οποία υπήρξε μια πολύ παραγωγική και σημαντική διεθνής ανταλλαγή εμπειρίας, γνώσης και προβληματισμών μεταξύ των συμμετεχόντων και των ομιλητών του Συνεδρίου.

Εμείς, ως λειτουργοί της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., μεταφέρουμε τις εμπειρίες και γνώσεις που αποκομίσαμε από το εν λόγω συνέδριο, με στόχο την ευαισθητοποίηση όλων των Εργολάβων-μελών των ανά επαρχία Συνδέσμων Εργοληπτών, στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στα εργοτάξια και γενικά στους χώρους εργασίας. Θεωρούμε ότι η Ασφάλεια και Υγεία όλων των εργαζομένων σε κάθε χώρο, αποτελεί ύψιστο αγαθό και καλούμε όλους να προσδώσουν σε αυτές την πρέπουσα σημασία.

Σημαντική ήταν και η ανάδειξη τόσο του οικονομικού μέρους (Κόστος - Όφελος) που απορρέει από τα ατυχήματα και τη σωστή διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας, καθώς και η σημασία της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό.

Ενημερωτικές Διαλέξεις για Θέματα Ασφάλειας και Υγείας προς τα μέλη των Συνδέσμων της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.) και οι Επαρχιακοί Σύνδεσμοι - Μέλη της, στο πλαίσιο της συνεχούς ενημέρωσης και επιμόρφωσης του εργοληπτικού κόσμου, έχουν πρόσφατα οργανώσει, σε συνεργασία με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (Τ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενημερωτικές διαλέξεις, για τα πιο κάτω θέματα, τα οποία έχουν παρουσιάσει, αρμόδιοι Λειτουργοί του Τ.Ε.Ε.:

- Κανονισμοί για τα Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια - Ορθή συμπλήρωση των εντύπων, της Εκ των Προτέρων Γνωστοποίησης Εργοταξίου και των Συνημμένων Εγγράφων (Από την κα Ευαγγελίτσα Τσουλλόφτα).

- Εφαρμογή του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Διατάγματος του 2014 (Από τον κ. Μιχάλη Ορφανίδη).

Οι Διαλέξεις έχουν πραγματοποιηθεί, στις 15/06/2017 στο **Σύνδεσμο Εργοληπτών Πάφου**, στις 22/06/2017 στο **Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου** και στις 28/06/2017 στο **Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού**.

Κοινό Έντυπο Γνωστοποίησης Εργοταξίου Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) και Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (ΣΕΕΕ)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων (ΣΕΕΕ), από το Μάρτιο του 2016, έχουν ετοιμάσει Κοινό Έντυπο της εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου (ΤΕΕ - ΣΕΕΕ), το οποίο τέθηκε άμεσα σε εφαρμογή, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου εργασίας και τη διευκόλυνση των προσώπων (φυσικών και νομικών) που υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν ένα εργοτάξιο στο ΤΕΕ και στο ΣΕΕΕ με βάση τις σχετικές νομοθεσίες.

Η διαβίβαση του κοινού εντύπου της εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου (ΤΕΕ-ΣΕΕΕ), μπορεί να γίνεται με το χέρι, με ταχυδρομείο, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με τηλεομοιότυπο στα αρμόδια Επαρχιακά Γραφεία του ΤΕΕ και του ΣΕΕΕ, της Επαρχίας όπου θα εκτελεστεί το έργο, όπως επεξηγείται και στις σχετικές οδηγίες στο έντυπο.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν το έντυπο ΤΕΕ-ΣΕΕΕ από τις αντίστοιχες ιστοσελίδες του ΤΕΕ και του ΣΕΕΕ ή από τα αρμόδια Επαρχιακά Γραφεία του ΤΕΕ και του ΣΕΕΕ χωρίς την επιβάρυνση οποιουδήποτε τέλους.

Συνοδευτικά Έγγραφα της Εκ των Προτέρων Γνωστοποίησης Εργοταξίου

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) για να βοηθήσει όλους τους εμπλεκόμενους ή ενδιαφερόμενους φορείς, έχει ετοιμάσει δείγματα των συνοδευτικών εγγραφών που πρέπει να υποβάλλονται μαζί με την «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου» (ΤΕΕ-ΣΕΕΕ), τα οποία επεξηγήθηκαν κατά τις εν λόγω διαλέξεις.

Τα δείγματα αυτά, αφορούν:

Υπογραμμένη Δήλωση από τον κύριο του έργου, τον επιβλέποντα και τον εργολάβο του έργου ότι έχει ενημερωθεί για τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι παρόντες Κανονισμοί.

Συμφωνητικό έγγραφο ορισμού των Συντονιστών μελέτης και εκτέλεσης και γραπτή αποδοχή του διορισμού εκ μέρους τους (για τις περιπτώσεις όπου ορίζεται το ίδιο πρόσωπο ως Συντονιστής Μελέτης και Εκτέλεσης).

Υπογραμμένη δήλωση από το Συντονιστή μελέτης ότι εκπόνησε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) ή/και ανάθεσε την εκπόνηση του, στην οποία αναφέρεται το όνομα του προσώπου στο οποίο ανάθεσε την εκπόνηση του ΣΑΥ, όπου αυτό εφαρμόζεται.

(Στην περίπτωση που ορίζονται νομικά πρόσωπα ως συντονιστές, πρέπει να καθορίζονται στη γραπτή συμφωνία τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται τα καθήκοντα των συντονιστών. Συντονιστής μελέτης: Συντονιστής(ές) σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 8. Συντονιστής εκτέλεσης: Συντονιστής(ές) σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 9.

Γενικές Πληροφορίες

Τα εν λόγω συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και προσαρμοσμένα ανάλογα με την περίπτωση, υποβάλλονται μαζί με το έντυπο ΤΕΕ-ΣΕΕΕ μόνο στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας του ΤΕΕ. Το πρόσωπο που υποχρεούται να γνωστοποιήσει ένα εργοτάξιο, καλείται να μελετήσει προσεκτικά τις πληροφορίες και τις σημειώσεις που βρίσκονται στο έντυπο της εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου.

Για κάθε εργοτάξιο, ο κύριος του έργου (ιδιοκτήτης) ή ο ανάδοχος (μελετητής ή/και επιβλέπωντας, ή/και εργολάβος του έργου) υποχρεούται να διαβιβάζει, 14 ημέρες πριν από

την έναρξη των εργασιών, το έντυπο ΤΕΕ-ΣΕΕΕ της εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) και στα Επαρχιακά Γραφεία του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (ΣΕΕΕ) της Επαρχίας στην οποία θα βρίσκεται το εργοτάξιο.

Η ορθή αποτύπωση όλων των ζητούμενων πληροφοριών, αποτελεί νομική υποχρέωση των προσώπων που υπογράφουν την εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου, δηλαδή του εργολάβου ολόκληρου του έργου ή εργολάβου (μέρους του έργου), του κυρίου του έργου και του επιβλέποντα του έργου.

Στις περιπτώσεις αλλαγής των δεδομένων του εργοταξίου πρέπει να αποστέλλεται εκ νέου στα αρμόδια Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών το σχετικό έντυπο ΤΕΕ-ΣΕΕΕ με τα αναθεωρημένα στοιχεία.

Η εκ των προτέρων γνωστοποίησης εργοταξίου πρέπει να αναρτάται κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο, να ενημερώνεται όταν χρειάζεται και να παραμένει αναρτημένη καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών.

Για οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες ή διευκρινίσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστεινούνται στους αρμόδιους Λειτουργούς στα τηλ. 22405660 / 22405676 για ΤΕΕ ή 22206313 / 22206306 για ΣΕΕΕ.

Εφαρμογή του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Διατάγματος του 2014

Μετά την έκδοση και εφαρμογή του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Διατάγματος του 2014 στις 18.6.2014, αρχικά σε πιλοτική βάση και στη συνέχεια με την καθολική του εφαρμογή από το 2016, συνεχίζονται οι συζητήσεις των κοινωνικών εταίρων στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, τόσο για κάποια σημεία του Κώδικα που εκκρεμούν όσο και για βελτιώσεις του υφιστάμενου και ενημέρωση των αρμόδιων αρχών για ανάλογες ρυθμίσεις στα συμβόλαια τους, ώστε να μην προκύπτουν πρόσθετες επιβαρύνσεις στις εργοληπτικές εταιρείες.

Οι εκκρεμότητες αφορούσαν την κατηγορία κατάταξης των εργασιών Ασφαλτόστρωσης και Σκυροδέτησης στον Πίνακα 13 “Βαρύτητα Εργασίας”, σε βαριά ή μέτρια εργασία.

Το Τ.Ε.Ε. πρότεινε επίσης, για πιλοτική εφαρμογή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες του 2017, ισχύ του Πίνακα 12 “Επιβαλλόμενη Θερμοκρασία”, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες θερμικής καταπόνησης για αλλαγή εργασίας ανάλογα με το συνδυασμό θερμοκρασίας - υγρασίας από τη θερμοκρασία των 32 βαθμών αντί των 36.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις, δεν θα ενταχθούν επίσημα με Διάταγμα για αλλαγή του Κώδικα, έως ότου συμφωνηθούν από πλευράς Εργοδοτών και Εργαζομένων.

Στην παρούσα φάση, η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. σε συνεργασία με το Τ.Ε.Ε. και εκπροσώπους των αρμόδιων κυβερνητικών και δημοτικών τμημάτων, έχουν επίσης προχωρήσει στη διατύπωση επιπλέον όρων, προκειμένου να προστεθούν στα έγγραφα προσφορών και συμβολαίων ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των εργοδοτούμενων σε έντονες καιρικές

συνθήκες, μέσα από την ορθή εφαρμογή του Κώδικα και ταυτόχρονα να δίδεται το δικαίωμα διεκδίκησης από τον Ανάδοχο, παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης των έργων των οποίων η απρόσκοπτη εργασία, επηρεάστηκε από τη διακοπή εργασιών λόγω της εφαρμογής του Κώδικα, σε συνθήκες έντονων καιρικών φαινομένων.

Οι εν λόγω όροι, θα προωθηθούν στη συνέχεια, προς την Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου.

Εφαρμογή προνοιών των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015

Ειδική εκστρατεία και το Σεπτέμβριο του 2017

Συνεχίζεται και το μήνα Σεπτέμβριο του 2017, η ειδική εκστρατεία επιθεωρήσεων των εργοταξίων για την εφαρμογή προνοιών των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015, που έχει ξεκινήσει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τον περασμένο Φεβρουάριο .

Σκοπός της εκστρατείας είναι η ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στα κατασκευαστικά έργα σε σχέση με την ανάγκη μείωσης των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες στον τομέα αυτό.

Οι στόχοι της εκστρατείας είναι η ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων για τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών καθώς και ο έλεγχος συμμόρφωσης με τις διατάξεις των

πιο πάνω Κανονισμών και της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας γενικότερα.

Στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ, είναι διαθέσιμο το έντυπο με τίτλο «Ασφάλεια και Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα» στο οποίο περιγράφονται συνοπτικά οι βασικές πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π. 410/2015).

Για πρόσθετες διευκρινίσεις ή πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους αρμόδιους Λειτουργούς στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις morphanides@dli.mlsi.gov.cy, onicolaidou@dli.mlsi.gov.cy ή/και στα τηλ. 22405660 / 22405614 / 22405676.

SAKRET ΖΕΙΠΕΚΚΙΣ - Ολοκληρωμένες λύσεις δόμησης Τελικά επιχρίσματα τοιχοποιιών

Εμπιστευθείτε τον ειδικό για το επίχρισμα των τοιχοποιιών και απολαύστε το τελικό αποτέλεσμα με τα τελικά επιχρίσματα της SAKRET ΖΕΙΠΕΚΚΙΣ.

Νιώστε σίγουροι και επιλέξτε τα ολοκληρωμένα τελικά επιχρίσματα της SAKRET ΖΕΙΠΕΚΚΙΣ για ποιοτικό, ανθεκτικό με ίνες και πιστοποιημένο αποτέλεσμα στις εσωτερικές και εξωτερικές τοιχοποιίες της κατασκευής σας.

SZ Superplast Original

3° χέρι με ίνες

3° χέρι

Finocem
"ΤΣΙΜΕΝΤΟFINISH"

Ακρυλικό SK-K & SK-R
- Επιλέξτε χρωματισμό από το χρωματολόγιο

Εκτέλεση Εργασιών με Αμίαντο ή με Αμιαντούχα υλικά κατόπιν υποχρεωτικής γραπτής Ειδοποίησης προς το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ)

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, προχώρησε πρόσφατα σε αναθεώρηση των καθοδηγητικών ειδικών όρων και του Σχετικού Εντύπου Γραπτής Ειδοποίησης για εκτέλεση Εργασιών με Αμίαντο ή με Αμιαντούχα υλικά, καθώς οι συγκεκριμένες εργασίες, εμπίπτουν στις διατάξεις της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νομοθεσίας, λόγω της επικινδυνότητας του συγκεκριμένου υλικού, για τον ανθρώπινο οργανισμό. Παραθέτουμε πιο κάτω προς ενημέρωση, τους υπό αναφορά καθοδηγητικούς όρους, οι οποίοι βρίσκονται επίσης αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.mlsi.gov.cy/dli, κάτω από την ενότητα “Αμίαντος”.

Καθοδηγητικοί Όροι

Οι πιο κάτω όροι βασίζονται στις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2015 και των σχετικών Κανονισμών και ειδικότερα στις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας (Προστασία από Αμίαντο) Κανονισμών του 2006 και 2015 (Κ.Δ.Π.316/2006 και Κ.Δ.Π. 46/2015).

1. Πριν από την έναρξη εκτέλεσης εργασιών με αμίαντο ή με αμιαντούχα υλικά και τουλάχιστον 14 ημέρες πριν, ο εργοδότης (εργολάβος ή υπεργολάβος), πρέπει να αποστείλει ή να επιδώσει γραπτή Ειδοποίηση στον Αρχιεπιθεωρητή (Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας), μέσω του Αρμόδιου Επαρχιακού Γραφείου Επιθεώρησης Εργασίας της επαρχίας όπου θα διεξαχθούν οι εργασίες. Η Ειδοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία του εργοδότη και της επιχείρησής του, σύντομη περιγραφή της μορφής του αμιάντου, στοιχεία της μέγιστης ποσότητας αμιάντου, των διεργασιών ή άλλων δραστηριοτήτων που θα διεξαχθούν, του αριθμού εργοδοτούμενων που θα εμπλακούν στις εργασίες και την ημερομηνία έναρξης των εργασιών. Το σχετικό έντυπο γνωστοποίησης είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και σε έντυπη μορφή στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος αυτού.

2. Εάν πρόκειται να διεξαχθούν εργασίες κατεδάφισης ή συντήρησης, ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) πρέπει, πριν την έναρξη των εργασιών, να λαμβάνει κάθε ενδεδειγμένο μέτρο για τον εντοπισμό των χώρων, εγκαταστάσεων και υλικών που ενδέχεται να περιέχουν αμίαντο, ζητώντας μεταξύ άλλων πληροφορίες από τους ιδιοκτήτες ή και τους διαχειριστές των χώρων/υποστατικών/εγκαταστάσεων. Στη συνέχεια πρέπει να καταρτιστεί σχέδιο

αποτύπωσης των σημείων / περιοχών όπου υπάρχει αμίαντος / υπάρχουν αμιαντούχα υλικά σύμφωνα με τις πληροφορίες που θα συλλεγούν. Το σχέδιο αποτύπωσης πρέπει επίσης να αποτελεί μέρος του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) που απαιτείται σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμούς του 2015.

3. Πριν από την έναρξη εκτέλεσης εργασιών κατεδάφισης ή απομάκρυνσης αμιάντου ή/και αμιαντούχων υλικών από υποστατικά/κατασκευές ή και εγκαταστάσεις, πρέπει να καταρτίζεται Σχέδιο Εργασίας και να υποβάλλεται μαζί με την Ειδοποίηση, μέσω του Αρμόδιου Επαρχιακού Γραφείου Επιθεώρησης Εργασίας της επαρχίας όπου θα διεξαχθούν οι εργασίες, στον Αρχιεπιθεωρητή (Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας) για έγκριση.

3.1. Το Σχέδιο Εργασίας το οποίο αποτελεί μέρος του ΣΑΥ του έργου, πρέπει να προβλέπει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλεια και υγεία των εργοδοτούμενων στο χώρο εργασίας. Επίσης, πρέπει να αποδεικνύει τις ικανότητες του εργοδότη στον τομέα της διεξαγωγής των δραστηριοτήτων κατεδάφισης ή αφαίρεσης αμιάντου, καθώς και επισκευής ή και συντήρησης υποστατικών, εγκαταστάσεων ή υλικών που περιέχουν αμίαντο.

3.2. Το Σχέδιο Εργασίας πρέπει να διασφαλίζει ότι:

- Ο αμίαντος ή και τα αμιαντούχα υλικά απομακρύνονται πριν από την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης, εκτός αν η εν λόγω απομάκρυνση ενδέχεται να προκαλέσει μεγαλύτερο κίνδυνο για τους εργοδοτούμενους παρά αν ο αμίαντος ή τα αμιαντούχα υλικά δεν μετακινηθούν,
- χορηγείται ο κατάλληλος και επαρκής ατομικός εξοπλισμός προστασίας, για την προστασία του προσωπικού που έχει αναλάβει τις εργασίες και

- λαμβάνονται μέτρα για την προστασία των υπολοίπων προσώπων που βρίσκονται στο χώρο των εργασιών ή κοντά σε αυτόν.

Ο εργοδότης πρέπει να καταρτίσει Σχέδιο αποτύπωσης των σημείων / περιοχών όπου υπάρχει αμιάντος και αμιαντούχα υλικά, το οποίο να αποτελεί μέρος του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ).

Παράλληλα, το Σχέδιο Εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με:

- τα στοιχεία επικοινωνίας του εργολάβου, συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου, κ.α.
- τη φύση και την πιθανή διάρκεια των εργασιών,
- την κατάσταση των αμιαντούχων υλικών,
- το σχεδιάγραμμα του τόπου εκτέλεσης των εργασιών στο οποίο να φαίνεται η θέση της μονάδας απολύμανσης, ο χώρος αποθήκευσης, ο χώρος αφαίρεσης αμιαντούχων υλικών, τα δίκτυα ηλεκτροδότησης και υδροδότησης ή/και άλλα δίκτυα υπηρεσιών και άλλες τυχόν δραστηριότητες στο χώρο εκτέλεσης των εργασιών,
- τον τρόπο εκτέλεσης των εργασιών και τις ασφαλείς μεθόδους εργασίας με αμιάντο ή αμιαντούχα υλικά,
- τα χαρακτηριστικά των εξοπλισμών που θα χρησιμοποιηθούν για την προστασία και την απολύμανση του προσωπικού που έχει αναλάβει τις εργασίες, καθώς και των υπόλοιπων προσώπων που βρίσκονται στο χώρο των εργασιών ή κοντά σε αυτόν,
- το πρόγραμμα ελέγχων της εφαρμογής του Σχεδίου Εργασίας,
- τον τρόπο σφραγίσματος, μεταφοράς και αποθήκευσης των αμιαντούχων υλικών,
- τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και
- τη μέθοδο καθαρισμού και αποκατάστασης της περιοχής.

3.3. Το Σχέδιο Εργασίας πρέπει να είναι διαθέσιμο για έλεγχο στο χώρο διεξαγωγής των εργασιών.

4. Η ανάληψη και εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας σχετικής με μόνωση ή επάλειψη αμιάντου, μπορεί να γίνει μόνο αν ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) έχει τύχει της έγκρισης του Αρχιεπιθεωρητή και κατέχει σχετική άδεια που να βρίσκεται σε ισχύ.

5. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) οφείλει να παρέχει στους εργοδοτούμενούς του κατάλληλο και επαρκή εξοπλισμό ατομικής προστασίας, πληροφορίες, οδηγίες, εκπαίδευση και εποπτεία ώστε να διασφαλίσει

την προστασία τους καθώς και την παρεμπόδιση της έκθεσής τους σε αμιάντο. Τα πιστοποιητικά εκπαίδευσης των εργαζομένων θα πρέπει να αποτελούν Παράρτημα του Σχεδίου Εργασίας.

6. Ο χώρος όπου διεξάγονται οι εργασίες με αμιάντο ή με αμιαντούχα υλικά πρέπει να είναι οριοθετημένος, περιφραγμένος με κατάλληλη και ικανοποιητικής αντοχής περίφραξη ύψους τουλάχιστον 1.80 m και να φέρει τις απαιτούμενες πινακίδες προειδοποίησης για τις εργασίες με αμιάντο.

7. Οι μέθοδοι και διαδικασίες εργασίας πρέπει να σχεδιάζονται ώστε να μην παράγεται σκόνη αμιάντου ή αν αυτό δεν είναι εφικτό, να μην εισέρχεται σκόνη αμιάντου στον αέρα, αλλά να δεσμεύεται όσο το δυνατό πλησιέστερα στο σημείο εκπομπής ή παραγωγής της όπως π.χ. με τη μέθοδο εγκλεισμού ή και με άλλες μεθόδους.

8. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) κατά τη διάρκεια των εργασιών με αμιάντο ή με αμιαντούχα υλικά, μεριμνά για την τήρηση μητρώου εργοδοτούμενων, στο οποίο καταχωρείται η φύση και η διάρκεια των δραστηριοτήτων τους, τα αποτελέσματα

Πριν από την έναρξη εκτέλεσης εργασιών κατεδάφισης ή απομάκρυνσης αμιάντου και αμιαντούχων υλικών πρέπει να καταρτίζεται Σχέδιο Εργασίας και να υποβάλλεται μαζί με την Ειδοποίηση για εκτέλεση εργασίας, στο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας για έγκριση.

των μετρήσεων που έγιναν και το εκτιμημένο επίπεδο έκθεσης σε αμιάντο. Στο μητρώο καταχωρούνται επίσης στοιχεία ή και παρατηρήσεις σχετικά με τα τεχνικά ή και άλλα μέτρα και μέσα πρόληψης ή περιορισμού των κινδύνων από τον αμιάντο ή τα αμιαντούχα υλικά.

9. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) πρέπει κατά τη διάρκεια των εργασιών να πραγματοποιεί δειγματοληψίες και μετρήσεις της περιεκτικότητας του αέρα, σε ίνες αμιάντου, ώστε να διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρχει έκθεση των προσώπων στην εργασία σε αμιάντο.

10. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) οφείλει να διευθύνει την επιχείρηση ή να διεξάγει τις δραστηριότητές του κατά τέτοιον τρόπο και πρέπει να παρέχει τέτοιες πληροφορίες ώστε να διασφαλίζει ότι πρόσωπα που δεν εργοδοτούνται από αυτόν, αλλά που μπορούν να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες της επιχείρησής του, δεν εκτίθενται σε αμιάντο.

11. Μετά την αφαίρεση του αμιάντου ή των υλικών που περιέχουν αμίαντο, πρέπει να διασφαλίζεται από τον εργοδότη ότι ο αμιάντος ή και τα αμιαντούχα υλικά τοποθετούνται σε κατάλληλα σφραγισμένα κυτία, δοχεία ή κιβώτια ή άλλα μέσα συσκευασίας, τα οποία θα πρέπει να φέρουν την κατάλληλη και ευκρινή σήμανση ότι περιέχουν αμίαντο.

12. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) μεριμνά για τον αποτελεσματικό καθαρισμό και συντήρηση όλων των υποστατικών ή/και εγκαταστάσεων, κιβωτίων ή/και άλλων δοχείων και εξοπλισμών που χρησιμεύουν για την αποθήκευση ή μεταφορά αμιαντούχων υλικών, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών με αμίαντο.

13. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών με αμίαντο και πριν από την παράδοση προς χρήση των χώρων, ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) μεριμνά για τον έλεγχο όλων των κλειστών χώρων και διασφαλίζει ότι οι χώροι αυτοί είναι απαλλαγμένοι από ίνες αμιάντου.

14. Ο εργοδότης (εργολάβος/υπεργολάβος) μεριμνά για τη διατήρηση αρχείου εργασιών που εκτελούνται με αμίαντο ή με αμιαντούχα υλικά και τα δεδομένα του αρχείου τηρούνται για περίοδο 5 τουλάχιστον ετών.

15. Ο εργοδότης (εργολάβος / υπεργολάβος) διασφαλίζει ότι για κάθε εργοδοτούμενο, πριν αρχίσει να εκτίθεται σε σκόνη που προέρχεται από αμίαντο ή από υλικά που περιέχουν αμίαντο και καθόλη τη διάρκεια της έκθεσης, υπάρχει διαθέσιμη ιατρική βεβαίωση ότι είναι κατάλληλος να εκτελεί τη συγκεκριμένη εργασία.

16. Η πιο πάνω ιατρική βεβαίωση για την εκτίμηση της καταλληλότητας για εργασία με αμίαντο, πρέπει να βασίζεται στη διενέργεια των αναγκαίων ιατρικών εξετάσεων οι οποίες περιλαμβάνουν γενική κλινική εξέταση και πλήρη λειτουργικό έλεγχο των πνευμόνων. Οι ιατρικές εξετάσεις πρέπει να εκτελούνται πριν την έναρξη της έκθεσης με αμίαντο καθώς και σε τακτά χρονικά διαστήματα που δεν θα υπερβαίνουν τα τρία έτη. Οι ιατρικές βεβαιώσεις, για την καταλληλότητα των εργαζομένων για εκτέλεση εργασιών με αμίαντο, από πνευμονολόγο ιατρό θα πρέπει να αποτελούν Παράρτημα του Σχεδίου Εργασίας.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ανοικτή Συζήτηση μεταξύ μελών του ΣΕΟΚ και του Ανώτερου Λειτουργού του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων κ. Άντη Αποστόλου

Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου, αφουγκραζόμενος τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια διεκπεραίωσης των εργασιών των μελών του, πραγματοποίησε τον περασμένο Απρίλιο Ανοικτή Συζήτηση, με θέμα κατά κύριο λόγο, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την εκτέλεση έργων του Δημοσίου, στην οποία προσκλήθηκε ο Ανώτερος Λειτουργός του Τμήματος Εργασιακών Σχέσεων κ. Άντη Αποστόλου.

Σε σύντομη εισαγωγή του ο κ. Αποστόλου ανέφερε τα πιο κάτω:

- Κοινοτικοί απασχολούμενοι, έστω και νυμφευμένοι με Κυπρίους ή Κοινοτικούς, εργοδοτούνται νόμιμα εφ' όσον ακολουθηθεί συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία τηρείται από το Τμήμα Αλλοδαπών και Μετανάστευσης.
- Εργοδότες / Εργολήπτες, οι οποίοι απασχολούν παράνομα διαμένοντες, αντιμετωπίζουν σε περίπτωση καταδίκης τους,
  - Ποινική ρήτρα 500€ ανά ημέρα παράνομης / αδήλωσης απασχόλησης, και
  - Τον αποκλεισμό τους από διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων.
- Κάθε αναθέτουσα αρχή επιλαμβάνεται (και) των εργατικών ατυχημάτων, δυνάμει απόφασης εξ Υπουργών Επιτροπής του 2009.

Ο κ. Αποστόλου αναφέρθηκε στη συνέχεια, στην υποχρέωση των εργοδοτών / εργοληπτών για πρόσληψη

προσωπικού (συμπεριλαμβανομένων και των υπεργολάβων) από τον Κατάλογο Ανέργων, σύμφωνα με το άρθρο 16 του οικείου Συμβολαίου για Έργα του Δημοσίου, παραδεχόμενος ότι το συγκεκριμένο άρθρο χρήζει αναδιατύπωσης, καθ' ότι προκύπτουν προβλήματα ερμηνείας του με την υφιστάμενη διατύπωση. Παρά ταύτα, επέστησε την προσοχή των παρευρισκομένων στο ύψος της ποινικής ρήτρας σε περίπτωση παράβασης, το οποίο ανέρχεται σε 1 ετήσιο μισθό.

Στο σημείο αυτό υποβλήθηκε η θέση της ΟΣΕΟΚ, σύμφωνα με την οποία, σε ότι αφορά τους υπεργολάβους, το συγκεκριμένο άρθρο θα πρέπει να εφαρμόζεται από την ημέρα εισόδου του υπεργολάβου στο εργοτάξιο για την έναρξη των εργασιών υπεργολαβίας.

Απαντώντας σε σχετικό ερώτημα, ο κ. Αποστόλου αναφέρθηκε στη νέα νομοθεσία που προωθείται για την αντιμετώπιση του αθέμιτου ανταγωνισμού, φαινόμενο το οποίο έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις. Η νέα νομοθεσία, πρόσθεσε, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Υψηλά διοικητικά πρόστιμα (500€ για κάθε παράνομο/αδήλωτο απασχολούμενο και μέχρι 10.000€ σε περίπτωση επανάληψης)
- Δυνατότητα των επιθεωρητών να ελέγχουν και θέματα άλλης φύσης
- Δυνατότητα της αρμόδιας Επιτροπής να προβαίνει σε κλείσιμο της επιχείρησης για διάστημα μέχρι 48 ωρών, και
- Την εφαρμογή ηλεκτρονικού πληροφοριακού συστήματος εγγραφών απασχολουμένων.

Η κύρια διαφορά μεταξύ του «Developer» / «Επιχειρηματία Ανάπτυξης Γης» και του Εργολάβου

Γιάννης Μαρκίδης - Αντιπρόεδρος Ομοσπονδίας
Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών
Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.)

Στην Οικοδομική Βιομηχανία της Κύπρου σήμερα, δραστηριοποιούνται περίπου 2.300 ενεργοί εγγεγραμμένοι εργολάβοι, δηλαδή, αυτοί οι οποίοι κατέχουν συγκεκριμένη άδεια εξάσκησης του επαγγέλματος τους και μπορούν νόμιμα να εκτελέσουν ένα οικοδομικό ή/και τεχνικό έργο. «Τεχνικό Έργο» εννοούμε την κατασκευή έργων υποδομών, οδοποιίας και γενικά έργων πολιτικής μηχανικής. Ας σημειωθεί ωστόσο, ότι ο πιο πάνω αριθμός των εργαζομένων ανήρχετο στις 3.000 περίπου κατά την 31η Δεκεμβρίου του 2010.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. έχει ως μέλη των πέντε ανά Επαρχία Συνδέσμων - Μελών της, 900 περίπου επιχειρήσεις και άτομα από το σύνολο των εγγεγραμμένων εργοληπτών.

Βασικότεροι στόχοι της Ομοσπονδίας μας είναι:

- Η ενημέρωση και πληροφόρηση των μελών των Συνδέσμων της, αναφορικά με όλες ανεξαιρέτως τις νομικές και άλλες υποχρεώσεις των, σε σχέση με την εκτέλεση ενός κατασκευαστικού έργου, είτε αυτό είναι στο δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα.
- Η στήριξη των αιτημάτων και η διεκδίκηση των καλώς νοούμενων συμφερόντων των επαγγελματιών εργολάβων, είτε αυτά αφορούν την εύρυθμη λειτουργία των εργοταξίων, είτε εκείνη των εταιρειών των.
- Η εμπέδωση, τόσο στα μέλη της, όσο και σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη ενός κατασκευαστικού έργου, κουλτούρας «Ευθύνης, Ασφάλειας, και Ποιότητας» που αποτελούν και τα κύρια συστατικά «επιτυχίας» ενός έργου.

Θεωρούμε ότι, ως οι Κύριοι μέτοχοι και άμεσοι συντελεστές της «επιτυχίας» ενός κατασκευαστικού έργου, φέρουμε ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης για την ολοκλήρωση ενός έργου,
1ον) εντός του χρονοδιαγράμματος του,
2ον) εντός του προϋπολογισμού του και
3ον) πληρώνοντας όλες τις τεχνικές και ποιοτικές προδιαγραφές, με τις οποίες έχει σχεδιαστεί και αδειοδοτηθεί από την Πολιτεία.

Η κύρια διαφορά μεταξύ του «developer»/«επιχειρηματία ανάπτυξης γης» και του εργολάβου έγκειται στο γεγονός, ότι ο μεν πρώτος έχει ως κύριο στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους / αξίας της ακίνητης περιουσίας που αναπτύσσει, developer, ενώ ο δεύτερος βασίζεται στην μεγιστοποίηση του κέρδους του από την «υπηρεσία» που προσφέρει που δεν είναι άλλη από την καθ' αυτό κατασκευή του έργου που εκτελεί.

Είναι πλέον ξεκάθαρο ότι ο «Εργολάβος», θα πρέπει να αναπτύξει τις δεξιότητες του στους τομείς:

- α) Της εκπαίδευσης / επιμόρφωσης τόσο του επιστημονικού όσο και του εργατοτεχνικού προσωπικού του,
- β) Της Τήρησης όλων των κατά νόμο υποχρεώσεων του αναφορικά με την Ασφάλεια & Υγεία των εργαζομένων του και όχι μόνον, της διαχείρισης των Αποβλήτων, Α.Ε.Κ.Κ., που παράγονται από ένα έργο κ.α.,
- γ) Της απόκτησης κατάλληλης τεχνογνωσίας ανάλογα με την εξειδίκευση του σε έναν ή περισσότερους τύπους κατασκευής με τους οποίους ασχολείται,
- δ) Της διατήρησης συνεχούς επαφής με τις τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των κατασκευαστικών υλικών και προδιαγραφών, και πολλά άλλα θέματα τα οποία θα μπορούν να έχουν άμεση και καθοριστική επίδραση στο αποτέλεσμα της εργασίας του.

Στην εξέλιξή της, η Κυπριακή Κοινωνία μέχρι σήμερα, έχει βασισθεί στη στήριξη του θεσμού της οικογένειας, με αποτέλεσμα η απόκτηση ιδιόκτητης στέγης να αποτελεί σημαντικό στοιχείο ανέλιξής της.

Η ανάθεση της ανέγερσης μιας κατοικίας / ενός έργου σε εργολάβο, αποτελεί τον στοιχειώδη τρόπο εκπλήρωσης του πιο πάνω στόχου, νοουμένου ότι τη γη, το οικόπεδο, το διαθέτει ο «ιδιοκτήτης» για το σκοπό αυτό. Ως αποτέλεσμα ωστόσο των τελευταίων οικονομικών ανακατατάξεων, σε όλα σχεδόν τα επίπεδα της Κυπριακής Κοινωνίας, η απόκτηση γης και η διάθεσή της για ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας έχει καταστεί δυσκολότερη, ειδικότερα τα τελευταία δέκα (10) χρόνια. Ως εκ τούτου, η αγορά «έτοιμης» κατοικίας άρχισε να γίνεται η εύκολη λύση, με αποτέλεσμα ο ρόλος του developer, να γίνεται ολοένα και πιο εφαρμόσιμος.

Ένας «καλός» εργολάβος θα πρέπει να διατείνεται:

- I. για την ορθή τήρηση των νομικών αλλά και ηθικών υποχρεώσεων που διέπουν το επάγγελμά του,
- II. για την προφύλαξη και προστασία της ιδιοκτησίας του εργοδότη και
- III. την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαχρονικής ποιότητας του τελικού προϊόντος που θα ζητηθεί να παραδώσει.

Πρέπει να μην ξεχνούμε ωστόσο, ότι η επιλογή ενός «καλού» επαγγελματία εργολάβου μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή οικονομικών και άλλων διαφορών κατά τη διάρκεια του έργου, όπως επίσης και την προστασία των νομικών υποχρεώσεων του εργοδότη που είτε το θέλουμε είτε όχι αποτελούν σήμερα, με τη ψήφιση πληθώρας νέων κανονισμών, μια σημαντική παράμετρο στην εκτέλεση ενός κατασκευαστικού έργου την οποία δεν μπορεί να αγνοήσει ο κάθε Ιδιοκτήτης / Εργοδότης.

Η επιλογή τελικά της «φθηνότερης» προσφοράς έχει επανειλημμένα αποδειχθεί η «ακριβότερη» λύση. Αυτό έχει διαφανεί σε πολλές περιπτώσεις ειδικά εάν κάποιος αναλογισθεί τα πιθανά συνεπακόλουθα μιας τέτοιας επιλογής.

Αυτά μπορεί να είναι η παράταση της χρονικής διάρκειας ενός έργου, η εμπλοκή των μερών σε οικονομικές διαφορές που πιθανόν να προκύψουν λόγω της «εξαιρετικά» μειωμένης τιμής και φυσικά η χαμηλή ποιότητα της κατασκευής που πιθανότατα θα επέλθει λόγω της οικονομικής στενότητας μέσα από την οποία θα πρέπει να εργασθεί ο εργολάβος για να ολοκληρώσει το έργο.

Ένας «μικρός» εργολάβος, εάν το επίθετο μπορεί να καθορίσει την οικονομική δυνατότητα μιας επιχείρησης, μπορεί κάλλιστα να επιβιώσει ακόμη και να ανελιχθεί, εάν θέσει ως προτεραιότητα του τη σωστή και ποιοτική δουλειά πάνω από το «γρήγορο και εύκολο κέρδος».

Τα Διοικητικά Συμβούλια των Επαρχιακών Συνδέσμων Εργολάβων σε όλες τις πόλεις της Κύπρου και κατ' επέκταση το Κεντρικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας μας, είμαστε ταγμένοι για να προσφέρουμε στα εγγεγραμμένα μέλη μας εκείνα τα εργαλεία που χρειάζεται ένας Επαγγελματίας Εργολάβος για να καταταγεί στην κατηγορία, του «Καλού Εργολάβου».

Νέα Νομοθεσία για την αντιμετώπιση της Αδήλωτης και Παράνομης Εργασίας

Επιβολή προστίμου €500 για τον κάθε αδήλωτο εργαζόμενο αυξανόμενο κατά €500 για κάθε μήνα απασχόλησης

Ομιλία της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ζ. Αιμιλιανίδου σε Συνέντευξη Τύπου

“**Β**άσει των νέων διατάξεων της Νομοθεσίας για την αντιμετώπιση της Αδήλωτης και Παράνομης Εργασίας, η οποία δημοσιεύεται σήμερα στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Με τη νέα νομοθεσία εισάγονται για πρώτη φορά συγκεκριμένοι ορισμοί της αδήλωτης εργασίας, των αδήλων αποδοχών, της παράνομης απασχόλησης και του παράνομα απασχολούμενου προσώπου. Στην αδήλωτη εργασία περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις όπου δηλώνουν μικρότερο ποσό αποδοχών, ενώ οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται τόσο για μισθωτούς όσο και για αυτοτελώς εργαζομένους.

- Προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων επιθεωρητή κοινωνικών ασφαλίσεων και σε λειτουργούς άλλων Τμημάτων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και σε άλλα πρόσωπα, με σκοπό το συντονισμό και την καλύτερη αξιοποίηση των επιθεωρήσεων για πάταξη της αδήλωτης εργασίας. Σημειώνεται ότι παράλληλα, το Υπουργείο έχει ολοκληρώσει και το Νομοσχέδιο για τη δημιουργία Ενιαίας Υπηρεσίας Επιθεώρησης με διευρυμένες αρμοδιότητες και εξουσίες, η οποία θα υπάγεται στη Διοίκηση του Υπουργείου και θα διεξάγει στοχευμένες επιθεωρήσεις στη βάση ανάλυσης κινδύνου. Το σχετικό νομοσχέδιο θα κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων τις επόμενες μέρες. Περαιτέρω, το Υπουργείο προχωρεί με τη δημιουργία και αναβάθμιση των κατάλληλων μηχανογραφικών συστημάτων για την εφαρμογή του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, με τη χρήση του οποίου θα μπορούν πλέον να γίνονται με συστηματικό και στοχευμένο τρόπο όλες οι επιθεωρήσεις, με τη μέθοδο της ανάλυσης κινδύνου.

- **Με τη νέα Νομοθεσία που δημοσιεύεται σήμερα, προβλέπεται η επιβολή διοικητικού προστίμου σε κάθε εργοδότη που απασχολεί αδήλωτους εργαζομένους ή που δεν δηλώνει το πραγματικό ύψος του μισθού. Τα πρόστιμα καθίστανται πραγματικά αποτρεπτικά για πρώτη φορά και ανέρχονται σε €500 για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο, αυξανόμενο**

κατά €500 για κάθε μήνα για τον οποίο ο εργοδότης απασχολούσε τον εργαζόμενο αυτό χωρίς να τον δηλώνει ως οφείλει, ενώ εισάγεται μαχητό τεκμήριο στη νομοθεσία ότι η απασχόληση ήταν τουλάχιστο 6 μήνες πριν από την ημερομηνία διαπίστωσης της παράβασης. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι εάν τον Δεκέμβριο 2017 επιθεωρητής του Υπουργείου εντοπίσει εργοδότη με δύο αδήλωτους απασχολούμενους, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους €3.500 για τον κάθε ένα, δηλαδή €7.000 σύνολο, ως ακολούθως: €500 ευρώ για τον καθένα συν ακόμα €500 για τον κάθε ένα για κάθε ένα από τους μήνες για τους οποίους τεκμαίρεται ότι απασχολείτο, δηλαδή για τους μήνες Ιούλιο 2017 μέχρι Δεκέμβριο 2017.

- Υπάρχει περιορισμός του ανώτατου ποσού προστίμου μέχρι €10.000 για τους εργοδότες που απασχολούν μέχρι δέκα υπαλλήλους.

- Σε περίπτωση εμπρόθεσμης καταβολής του διοικητικού προστίμου εντός 30 ημερών, αυτό μειώνεται κατά 30% αλλά εάν δεν καταβληθεί εμπρόθεσμα, αυξάνεται κατά €50 για κάθε ημέρα καθυστέρησης.

- Από την επιβολή διοικητικών κυρώσεων εξαιρούνται τα νοικοκυριά για απασχόληση οικιακών βοηθών και φροντιστριών. Τούτο θεωρείται αναγκαίο δεδομένου του μεγάλου αριθμού νοικοκυριών με ηλικιωμένα ή ανάπηρα άτομα που απασχολούν τέτοια πρόσωπα. Άλλωστε ο έλεγχος στις περιπτώσεις αυτές υπόκειται στους περιορισμούς εισόδου σε κατοικίες.

- Όπως έχει αναφερθεί, εισάγεται μαχητό τεκμήριο ελάχιστης περιόδου απασχόλησης και ελάχιστου ποσού αποδοχών αδήλωτου μισθωτού. Η περίοδος απασχόλησης ορίζεται σε έξι μήνες και το ποσό αποδοχών σε μιάμιση φορά το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών δηλ. με τα σημερινά δεδομένα €261 την εβδομάδα ή €1.144 το μήνα.

- Το τεκμήριο απασχόλησης και αποδοχών θα ισχύει για όλους τους Νόμους, οι οποίοι προνοούν για δικαιώματα

των μισθωτών και για υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από την απασχόληση μισθωτού, το οποίο σημαίνει ότι οι έξι μήνες θα θεωρούνται ως πραγματικός χρόνος εργασίας για τα δικαιώματα των εργαζομένων, με αποδοχές τουλάχιστο €1.144 το μήνα, εκτός εάν αποδειχθεί διαφορετικά.

- Η Νομοθεσία προβλέπει επίσης για την επιβολή της κύρωσης της προσωρινής αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησης ή τμήματος της για μέγιστο διάστημα 48 ωρών, στις περιπτώσεις εργοδοτών στους οποίους επιβάλλεται νέο διοικητικό πρόστιμο εντός περιόδου δύο ετών από την επιβολή του πρώτου διοικητικού προστίμου.

- Αρμόδιο όργανο για την επιβολή της κύρωσης της αναστολής είναι τριμελής Επιτροπή, με Πρόεδρο το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μέλη δυο Λειτουργούς του Υπουργείου, που ορίζει ο Υπουργός. Η παραπομπή στην Επιτροπή είναι υποχρεωτική και η απόφαση της Επιτροπής για αναστολή προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού. Στη Νομοθεσία καθορίζονται επίσης οι παράγοντες που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή για την επιβολή της κύρωσης της αναστολής λειτουργίας της επιχείρησης και επιπρόσθετα διασφαλίζονται τα δικαιώματα των εργοδοτούμενων κατά τη διάρκεια της αναστολής, δηλαδή η περίοδος αυτή θεωρείται ως ασφαλιστέα και πληρωτέα απασχόληση.

- Η Νομοθεσία προβλέπει για την επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους €200, με ανώτατο ποσό τις €5.000, ανάλογα με την περίοδο απασχόλησης, σε περιπτώσεις αυτοτελώς εργαζομένων που παραλείπουν να εγγραφούν. Η περίοδος τεκμαιρόμενης απασχόλησης είναι και σε αυτή την περίπτωση οι έξι μήνες.

- Σημειώνεται ότι προβλέπεται η επιβολή των κυρώσεων του διοικητικού προστίμου και της αναστολής της λειτουργίας της επιχείρησης και στις περιπτώσεις απασχόλησης προσώπων που βρίσκονται παράνομα στην Κύπρο ή που απασχολούνται χωρίς άδεια απασχόλησης. Διαφορετικά, οι εμπλεκόμενοι εργοδότες θα έχουν ελαφρότερες κυρώσεις, σε σύγκριση με άλλους παραβάτες. Διευκρινίζεται ότι η επιβολή των κυρώσεων ουδόλως νομιμοποιεί τη διαμονή ή την απασχόληση του εμπλεκόμενου απασχολούμενου.

- Λειτουργοί του Υπουργείου που διορίζονται ως επιθεωρητές με βάση οποιαδήποτε Νομοθεσία που εφαρμόζει το Υπουργείο, έχουν πλέον την υποχρέωση να γνωστοποιούν στο Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων περιπτώσεις αδήλωτης εργασίας που περιέρχονται σε γνώση τους στα πλαίσια της άσκησης των καθηκόντων τους. Σκοπός είναι η αξιοποίηση κάθε ευκαιρίας ελέγχου των εργοδοτών από το σύνολο των επιθεωρητών του Υπουργείου για πάταξη της αδήλωτης εργασίας.

- Η Νομοθεσία καθορίζει επίσης τον τόπο και χρόνο πληρωμής του διοικητικού προστίμου, το οποίο χρειάζεται να πληρωθεί εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της πράξης επιβολής προστίμου.

- Η Νομοθεσία παρέχει το δικαίωμα και καθορίζει τη διαδικασία για υποβολή ένστασης σε σχέση με αποφάσεις που αφορούν στην επιβολή διοικητικού προστίμου. Η ένσταση θα υποβάλλεται σε Επιτροπή απαρτιζόμενη από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ως πρόεδρο και δυο Λειτουργούς του Υπουργείου, ως μέλη, τα οποία ορίζει ο Υπουργός. Η υποβολή ένστασης, δεν αναστέλλει την ισχύ της ληφθείσας απόφασης.

- Στη Νομοθεσία έχει προβλεφθεί απαλλαγή από τις προνοούμενες κυρώσεις για τους πρώτους τρεις μήνες από την εφαρμογή της, σε περιπτώσεις όπου ο παραβάτης αυτοβούλως προβαίνει σε δήλωση αδήλωτης εργασίας εντός τριών μηνών από την έναρξη της ισχύος του Νόμου. Η απαλλαγή δεν θα ισχύει για απασχόληση προσώπων που βρίσκονται παράνομα στη Δημοκρατία και προσώπων που δεν έχουν την νενομισμένη άδεια απασχόλησης.

Ταυτόχρονα με τον Βασικό Νόμο, έχουν τροποποιηθεί και οι σχετικοί περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) Κανονισμοί, ούτως ώστε:

■ Καθορίζεται ότι ο εργοδότης, εάν δεν είναι εγγεγραμμένος ως εργοδότης, οφείλει να εγγραφεί το αργότερο μέχρι την προηγούμενη της ημέρας κατά την οποία αναμένει ότι θα αποκτήσει την ιδιότητα του εργοδότη, σε σύγκριση με την προθεσμία του ενός μηνός μετά που καθίσταται εργοδότης σύμφωνα με το τι ίσχυε μέχρι σήμερα.

■ Καθορίζεται επίσης η διαδικασία εγγραφής μισθωτού στο Μητρώο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζοντας τα όρια της ευθύνης του μισθωτού και του εργοδότη του, αντίστοιχα. **Η προθεσμία εγγραφής ορίζεται σε επτά μέρες από την πρόσληψη, αντί ένα μήνα, που ισχύει σήμερα, ενώ η προθεσμία αυτή δεν αναιρεί την υποχρέωση του εργοδότη για δήλωση πρόσληψης του μισθωτού τουλάχιστο μία μέρα πριν την έναρξη της απασχόλησης.**

■ Σ' ό,τι αφορά τους αυτοτελώς εργαζομένους η προθεσμία εγγραφής θα λήγει την ημέρα έναρξης της απασχόλησης, αντί σ' ένα μήνα μετά την ημέρα αυτή, που ισχύει σήμερα.

■ Αλλάζει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο ο εργοδότης οφείλει να δηλώνει την πρόσληψη εργοδοτούμενων: Εισάγεται η υποχρέωση για την ηλεκτρονική δήλωση

της πρόσληψης εργοδοτούμενου, το αργότερο μια μέρα πριν από την ημέρα πρόσληψης, αντί της ισχύουσας προθεσμίας του ενός μηνός από τέλος του μηνός μέσα στον οποίο γίνεται η πρόσληψη. Για την ηλεκτρονική δήλωση πρόσληψης, οι εργοδότες θα μπορούν να την καταχωρούν από μόνοι τους, ή με την βοήθεια των λειτουργών των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων στα επαρχιακά και τοπικά γραφεία.

■ Ταυτόχρονα, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση για τήρηση Μητρώου Προσλήψεων, στο οποίο να καταχωρεί κάθε νεοπροσλαμβανόμενο εργοδοτούμενο.

■ Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί που έχουν αναφερθεί, θα τίθενται σε ισχύ με απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι προαπαιτούμενες μηχανογραφικές διευθετήσεις αλλά και τα απαιτούμενα έντυπα, θα έχουν ολοκληρωθεί πριν τεθούν σε εφαρμογή οι Κανονισμοί.

Στο πλαίσιο της υπό αναφορά τροποποιητικής νομοθεσίας, έχει εγκριθεί και σχετική διάταξη για τη μετονομασία της «σύνταξης γήρατος» σε «θεσμοθετημένη σύνταξη» ούτως ώστε η ονομασία της να συμβαδίζει με τις αντιλήψεις της σημερινής εποχής”.

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ) τάσσεται διαχρονικά ενάντια στην παράνομη και αδήλωτη εργασία και απέστειλε Εγκύκλιο στους Συνδέσμους - Μέλη της

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), ως εκπρόσωπος του Εργοληπτικού Κόσμου, τασσόμενος διαχρονικά ενάντια στην παράνομη και αδήλωτη εργασία, χαιρέτισε τις ενέργειες του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς τον σκοπό αυτό και συνεχάρη για την εκστρατεία ενημέρωσης που πραγματοποιήθηκε, αναφορικά με την υποχρέωση των εργοδοτών, όπως δηλώσουν όλους τους εργαζομένους τους, μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου 2017.

Σε Εγκύκλιο που απέστειλε προς τα μέλη των Συνδέσμων της, η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. τόνισε ότι η πάταξη της αδήλωτης εργασίας είναι υποχρέωση όλων, εργοδοτών και εργαζομένων για το καλό της οικονομίας της πατρίδας μας και προέτρεψε όλα τα μέλη, όπως δηλώσουν τους εργαζομένους τους έγκαιρα, ώστε να αποφύγουν πιθανά πρόστιμα.

Επεσήμανε, ότι σύμφωνα με το ψηφισθέντα Νόμο (ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017, Ν.52(Ι)/2017), προβλέπεται Διοικητικό Πρόστιμο ύψους € 500 για κάθε αδήλωτο μισθωτό. Επιπλέον € 500 επιβάλλονται για κάθε ημερολογιακό μήνα ή οποιοδήποτε μέρος του ημερολογιακού μήνα απασχόλησης, μέχρι και έξι μήνες πριν από αυτόν, στον οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση, με αποτέλεσμα το συνολικό πρόστιμο για κάθε μισθωτό να μπορεί να φτάσει τα € 3.500.

Πώς τα πετρώματα του Τρόδους μπορούν να συμβάλλουν στην εξισορρόπηση της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής

Πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου εστιάζει στη χρήση πετρωμάτων, με σκοπό τη μείωση της συγκέντρωσης Διοξειδίου του Άνθρακα (CO₂) στην ατμόσφαιρα της Γης

Η παγκόσμια κλιματική αλλαγή και οι συνεπαγόμενες επιπτώσεις (π.χ. λιώσιμο πάγων, ξηρασίες, πλημμύρες, τυφώνες) θεωρούνται από τα σημαντικότερα προβλήματα του σύγχρονου πολιτισμού. **Οι ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), οι οποίες παρουσιάζουν κατακόρυφη αύξηση κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών λόγω της εκτεταμένης χρήσης ορυκτών καυσίμων (ορυκτοί άνθρακες, πετρέλαιο, φυσικό αέριο), θεωρούνται η κύρια αιτία της υπερθέρμανσης του πλανήτη.** Αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκέντρωση του ατμοσφαιρικού CO₂ έχει αυξηθεί από περίπου 280 ppm (μέρη στο εκατομμύριο) που ήταν πριν τη βιομηχανική επανάσταση στα 404 ppm σήμερα. Για το 2016, η μέση παγκόσμια θερμοκρασία ήταν κατά 0.94 °C υψηλότερη συγκριτικά με τη μέση παγκόσμια θερμοκρασία του 20ου αιώνα.

Λαμβάνοντας υπόψη την κρισιμότητα αυτών των μεταβολών στην ποιότητα ζωής του σύγχρονου ανθρώπου, η πρόσφατη συμφωνία του Παρισιού έχει θέσει ως στόχο τον περιορισμό της αύξησης της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας αρκετά κάτω από τους 2 °C συγκριτικά με τα προβιομηχανικά επίπεδα. Κατά συνέπεια, η εύρεση αποτελεσματικών τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ είναι εξαιρετικής σημασίας για την εξισορρόπηση του κλίματος της Γης.

Πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιείται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου εστιάζει στη χρήση πετρωμάτων από το Τρόδος, με σκοπό τη μείωση της συγκέντρωσης CO₂ στην ατμόσφαιρα της Γης. Συγκεκριμένα, η εν λόγω έρευνα περιλαμβάνει την παρασκευή καινοτόμων ναουλικών με βάση τα πετρώματα του Τρόδους, το οποίο θεωρείται ως το πιο πλήρες και καλά μελετημένο κομμάτι αρχαίας ωκεάνιας λιθόσφαιρας (οφιολιθικό σύμπλεγμα) παγκοσμίως. Τα ναουλικά, τα οποία παρασκευάζονται με μια εξειδικευμένη τεχνική μηχανικής άλεσης με μπάλες (ball milling), έχουν σημαντικά μεγαλύτερες δυνατότητες δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ συγκριτικά με το μη αλεσμένο πέτρωμα. Επομένως, θεωρείται ότι μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση των επιπέδων CO₂ στην ατμόσφαιρα της Γης.

Σκοπός της παραπάνω έρευνας είναι η μετατροπή του CO₂ σε στερεά ορυκτά (ορυκτολογική δέσμευση CO₂), τα οποία παραμένουν σταθερά για χιλιάδες έως εκατομμύρια χρόνια. Επομένως, σημαντικό πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου είναι η μείωση του κινδύνου διαρροής του CO₂ πίσω στην ατμόσφαιρα της Γης. Η διαδικασία αυτή λαμβάνει χώρα στη φύση με πολύ αργούς ρυθμούς, επομένως η συγκεκριμένη έρευνα στοχεύει στο να μιμηθεί και να επιταχύνει αυτό που κάνει η φύση από μόνη της, μέσω της χρήσης ναουλικών. Πρόσφατα πειράματα έδειξαν ότι η διασπορά των προαναφερθέντων ναουλικών σε θαλασσινό νερό μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της ικανότητας των ωκεανών να δεσμεύουν CO₂ απευθείας από την ατμόσφαιρα της Γης. Η μεθοδολογία αυτή εντάσσεται στη γενικότερη ιδέα της εξισορρόπησης του κλίματος μέσω μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεων σε φυσικά συστήματα της Γης, γνωστή τα τελευταία χρόνια ως Γεωμηχανική (Geoengineering). **Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει το γεγονός ότι πετρώματα αντίστοιχα αυτών του Τρόδους υπάρχουν σε παγκόσμια αφθονία και το κόστος τους είναι πολύ χαμηλό, επομένως**

η πιθανή χρήση τους με σκοπό την εξισορρόπηση της παγκόσμιας κλιματικής αλλαγής θεωρείται από πολλούς γεωεπιστήμονες ως πολλά υποσχόμενη.

Επιπλέον, η έρευνα έχει επεκταθεί στη χρήση των προαναφερθέντων ναουλικών ως πρόσθετων για την παρασκευή φιλικών προς το περιβάλλον δομικών υλικών. **Συγκεκριμένα, σκοπός των ερευνητών από το Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι να παρασκευάσουν δομικά υλικά, τα οποία θα μπορούν να δεσμεύουν CO₂ κατά τη διάρκεια χρήσης τους στις διάφορες κατασκευές.** Η τεχνολογία αυτή θα μπορούσε να συμβάλλει ουσιαστικά στη μείωση των επιπέδων CO₂ στην ατμόσφαιρα, δεδομένου ότι τα δομικά υλικά χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο σε μεγάλες πόλεις που είναι οι κύριες πηγές CO₂.

Εμφάνιση πετρωμάτων στο Τρόδος, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για δέσμευση CO₂.

Η εν λόγω έρευνα πραγματοποιείται στο Τμήμα Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, στο πλαίσιο του Προγράμματος Horizon 2020: Marie-Sklodowska-Curie Individual Fellowships (H2020-MSCA-IF-2014) (CO2NOR Project).

Η έρευνα πραγματοποιείται από το μεταδιδακτορικό ερευνητή Δρ. Ιωάννη Ρηγόπουλο, με επιβλέπουσα του προγράμματος την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεοδώρα Κυράτση. Επιπλέον, από το Πανεπιστήμιο Κύπρου συμμετέχουν ο Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος Ιωάννης Ιωάννου και ο Καθηγητής του Τμήματος Χημείας Άγγελος Ευσταθίου, ενώ από το εξωτερικό συμμετέχουν οι Prof. Eric H. Oelkers από το University College London και Δρ. Ανδρέας Δελημήτης από το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (EKETA).

Ενεργειακό Δάνειο Ιδιωτών από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και την ΟΕΒ

Παρουσίαση Σχεδίου «Χρηματοδότηση Εγκατάστασης Θερμομόνωσης Οροφής σε Οικίες»

Το σχέδιο «Χρηματοδότηση Εγκατάστασης Θερμομόνωσης Οροφής σε Οικίες» παρουσιάστηκε τον περασμένο Μάιο σε κοινή διάσκεψη Τύπου της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και της ΟΕΒ.

Πρόκειται για ένα καινοτόμο σχέδιο το οποίο αναπτύχθηκε με τη στήριξη της Υπηρεσίας Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού με στόχο την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά, την εξοικονόμηση χρημάτων, τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και παράλληλα τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών θερμομόνωσης.

Για διασφάλιση των κριτηρίων αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών η ΟΕΒ έχει δημιουργήσει εθελοντικό Μητρώο Εγκαταστάτη Θερμομόνωσης στο οποίο μπορούν να αιτούνται και να εγγράφονται νομικά πρόσωπα και θα είναι διαθέσιμο στο ευρύ κοινό. Το Εθελοντικό αυτό Μητρώο, θα συμβάλει στις ανάγκες εξασφάλισης του χαμηλότοκου δανείου για τη θερμομόνωση οροφής από ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες, κατά την αξιολόγησή του από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου αφού υπογράμμισε ότι πρόκειται για μια καινοτόμο και πρωτοποριακή πρωτοβουλία που συμβάλλει στην εξοικονόμηση κατά 40% της ενέργειας που καταναλώνεται σε κάθε νοικοκυριό, τόνισε ότι “θα κάνουμε τα πάντα για να πετύχει” αυτή η πρωτοβουλία ώστε αυτή η συνεργασία ΟΕΒ - ΣΚΤ - Υπ. Ενέργειας να επεκταθεί και σε άλλους τομείς.

ΕΛΚΥΣΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ

Η χρηματοδότηση απευθύνεται σε ιδιώτες μόνιμους κάτοικους Κύπρου. Το σχέδιο προσφέρει ελκυστικό επιτόκιο 3% χωρίς εμπράγματη εξασφάλιση, με μέγιστο ποσό τις €10.000, περίοδο αποπληρωμής τα 7 χρόνια και δυνατότητα πρόωρης μερικής ή ολικής αποπληρωμής του δανείου χωρίς επιβάρυνση.

Δεν απαιτείται οποιαδήποτε συνεισφορά από τον πελάτη καθώς το δάνειο καλύπτει μέχρι 100% του κόστους της θερμομόνωσης ενώ δεν υπάρχουν ούτε έξοδα ετοιμασίας εγγράφων συμβολαίων, πέραν των 10 ευρώ για την αξιολόγηση των υπολογισμών του συντελεστή θερμοπερατότητας που θα υποβάλει ο πελάτης.

Απαραίτητη είναι η λήψη ενός αξιόχρεου εγγυητή καθώς επίσης και η προσκόμιση προσφοράς από εταιρεία εγκατάστασης θερμομόνωσης εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εγκαταστάτη Θερμομόνωσης ή ενεργειακή μελέτη ή υπολογισμός για θερμοπερατότητα από εμπειρογνώμονα.

Ο Γενικός Διευθυντής της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Νικόλας Χατζηγιάννης σε χαιρετισμό του υπογράμμισε ότι η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, ως η μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής με ξεκάθαρο τοπογενή προσανατολισμό και τη φιλοσοφία του Συνεργατισμού εγκαινιάζει μια ευρύτερη συνεργασία με την ΟΕΒ αλλά και την δραστηριοποίηση της στον τομέα της μικροχρηματοδότησης (micro-lending). Στόχος είναι η κάλυψη των αναγκών των Κυπρίων σε θέματα που αφορούν πράσινη ενέργεια και τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας.

Όπως τονίστηκε στην εν λόγω παρουσίαση, η τοποθέτηση θερμομόνωσης οροφής σε οικίες, θεωρείται ως ένα από τα πιο οικονομικά και αποδοτικότερα μέτρα στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και συμβάλλει στην αντιμετώπιση προβλημάτων υγρασίας στο εσωτερικό της οικίας.

Ταυτόχρονα, βοηθά και στο στόχο της Κυπριακής Δημοκρατίας για εξοικονόμηση ενέργειας έως το 2020.

Για περισσότερες πληροφορίες στα κατά τόπους Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα και στην ιστοσελίδα της ΣΚΤ www.ccb.coop.com.cy

Συμβούλιο Ενέργειας της Ε.Ε. στο Λουξεμβούργο

Την Κύπρο εκπροσώπησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2017, στο Λουξεμβούργο, το Συμβούλιο Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια της ΕΕ σε σχηματισμό Υπουργών Ενέργειας. Την Κυπριακή Δημοκρατία εκπροσώπησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Στέλιος Χειμώνας.

Το Συμβούλιο συμφώνησε σε Γενική Προσέγγιση σε ό,τι αφορά στην πρόταση οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση. Σε παρέμβασή του, ο κ. Χειμώνας υποστήριξε ότι η προώθηση της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί βασική προτεραιότητα της ΕΕ, τονίζοντας όμως παράλληλα την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και να δίδεται η απαραίτητη ευελιξία. Επιτεύχθηκε δε ειδική διάταξη για τα μικρά νησιωτικά κράτη μέλη, που διασφαλίζει ότι τα τελικά μέτρα που θα λάβει η Κύπρος θα είναι οικονομικά αποδοτικά.

Επιπλέον, το Συμβούλιο συμφώνησε σε Γενική Προσέγγιση σε ό,τι αφορά στην πρόταση για ενεργειακή απόδοση στα κτίρια και προχώρησε σε ανταλλαγή απόψεων για τον βαθμό των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Σε παρέμβασή του, ο κ. Χειμώνας υπέδειξε ότι η Κύπρος είναι το μοναδικό κράτος μέλος που παραμένει χωρίς διασυνδέσεις με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου. Τόνισε δε ότι η ισότιμη διασύνδεση όλων των κρατών μελών με την εσωτερική αγορά ενέργειας αποτελεί προϋπόθεση για ισότιμη κατανομή βαρών, υποστηρίζοντας ότι τα μέτρα που προτείνονται στο πλαίσιο της νέας δέσμης μέτρων για «Καθαρή Ενέργεια για Όλους» θα πρέπει να προσαρμοστούν κατάλληλα, ώστε να ανταποκρίνονται με επάρκεια στις ιδιαιτερότητες των κρατών μελών που παραμένουν ενεργειακά απομονωμένα.

2ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για Αύξηση των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ)
Οδηγία 2010/31/ΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων

Αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δημοσίευσε στις αρχές του 2017, το 2ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για Αύξηση των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ).

Το έντυπο περιγράφει τον ορισμό των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πληροφορίες σχετικά με πολιτικές και άλλα μέτρα που συμβάλουν στην αύξηση των ΚΣΜΚΕ.

Η Οδηγία 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θεσπίζει μια σειρά μέτρων που έχουν σκοπό να αξιοποιηθεί το μεγάλο ανεκμετάλλετο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια. Ανάμεσα τους είναι και η πρόνοια σύμφωνα με την οποία έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 όλα τα νέα κτίρια να αποτελούν κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας, ενώ μετά την 31η Δεκεμβρίου 2018 όλα τα νέα κτίρια που στεγάζουν δημόσιες αρχές ή είναι ιδιοκτησία τους πρέπει να αποτελούν κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας.

Το μέτρο αυτό έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία με το άρθρο 5Α του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποητικός) Νόμου του 2012 (Ν.210(Ι)/2012). Στον ίδιο Νόμο αναφέρεται ότι ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δύναται με Διάταγμά του να καθορίσει «τις απαιτήσεις και τα τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας». **Κτίριο με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ)** σημαίνει κτίριο με πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση, προσδιορισμένη σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου και του οποίου η σχεδόν μηδενική ή η πολύ χαμηλή ποσότητα ενέργειας που απαιτείται, καλύπτεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με ενέργεια που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, περιλαμβανομένης της ανανεώσιμης ενέργειας που παράγεται επιτόπου ή πλησίον του κτιρίου. Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και Ιστοσελίδα Υπουργείου Ενέργειας

Κατασκευή του δρόμου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς Μια εξαιρετική ευκαιρία να σχεδιαστεί ένας δρόμος πρότυπο

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου
Βουλευτής Λευκωσίας

Η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει ότι η κατασκευή του δρόμου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς θα προχωρήσει σε διάφορα στάδια, με τη συμπλήρωσή του προς στο τέλος του 2021. Ο δρόμος αυτός προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία για να σχεδιαστεί ένας δρόμος πρότυπο που να ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες, αλλά να βλέπει και στο μέλλον.

Σταθμοί εξυπηρέτησης

Τα Δημόσια Έργα επιμένουν ότι οι αποστάσεις στην Κύπρο είναι μικρές και δεν δικαιολογούν τη δημιουργία σταθμών εξυπηρέτησης σε υπεραστικούς δρόμους. Αυτό μπορεί να είναι σωστό για τους πιο πολλούς πολίτες που ίσως να μην χρειάζονται τόπο ξεκούρασης, φαγητό ή αποχωρητήρια στη διαδρομή τους. Είμαι όμως βέβαιος, ότι όταν τα κατασκευάσουμε όχι μόνο θα τα χρησιμοποιούν, αλλά με τις σωστές πρόνοιες μπορούν να αναζωογονήσουν την περιοχή.

Εξάλλου, είμαστε και τουριστικό νησί με πάρα πολλούς επισκέπτες που ενοικιάζουν αυτοκίνητο για να βγουν να απολαύσουν την κυπριακή φύση. Παράλληλα οι σταθμοί θα προσφέρουν τόπο ξεκούρασης και ανέσεων και στους ταλαιπώρους επαγγελματίες οδηγούς, αλλά και πολλές άλλες υπηρεσίες που θα σπρώξουν τον τόπο και την περιοχή μπροστά!

Τι θα πρέπει όμως να περιλαμβάνουν οι μοντέρνοι σταθμοί εξυπηρέτησης;

Α) Αναψυκτήριο ή/και εστιατόριο με ελεύθερα καθίσματα εντός και εκτός του χώρου που οι επισκέπτες θα πρέπει μάλιστα να μπορούν ελεύθερα να τα χρησιμοποιήσουν είτε παραγγέλουν είτε όχι και θα μπορούν μάλιστα να φέρουν το δικό τους καφέ και φαγητό.

Β) Μικρό κατάστημα με τοπικά προϊόντα είτε είναι χειροτεχνία, είτε τρόφιμα όλων των ειδών. Το κατάστημα μαζί με το αναψυκτήριο θα πρέπει να αποφέρουν έσοδα στις γύρω κοινότητες.

Γ) Καθαρά κοινής χρήσης δημόσια αποχωρητήρια.

Δ) Πινακίδα όπου οποιοσδήποτε κάτοικος της περιοχής να μπορεί να διαφημίζει υπηρεσίες, χειροτεχνίες, χώρους διαμονής ή και προϊόντα.

Ε) Σταθμό εναλλακτικών καυσίμων με δυνατότητα φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και υγραερίου κίνησης. Ο νόμος 59/2017, ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή και θα πρέπει να ξεκινήσει πρώτα το κράτος να κάνει τις απαραίτητες υποδομές και όχι να περιμένει τον ιδιωτικό τομέα, αν πραγματικά νοιαζόμαστε να προωθήσουμε τα εναλλακτικά καύσιμα.

Ζ) Τα λεωφορεία που θα συνδέουν την Πάφο με την Πόλη Χρυσοχούς θα πρέπει να μπορούν εύκολα να εξυπηρετούν και τις γύρω κοινότητες. Γι' αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν από τώρα οι σταθμοί των υπεραστικών λεωφορείων και παράλληλα να προσφέρουν και δωρεάν στάθμευση στους επιβάτες.

Άγρια ζωή

Η λειτουργία ενός δρόμου που περνά μέσα από τη φύση δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην άγρια ζωή. Η ενόχληση γίνεται όχι μόνο από τα φώτα και το δρόμο, αλλά και από το γεγονός ότι ο δρόμος είναι πλέον απροσπέλαστος και αν καταφέρει οπιδήποτε να βγει στο οδόστρωμα ο θάνατος από τα αυτοκίνητα είναι σχεδόν σίγουρος. Για αυτό το λόγο στο εξωτερικό κατασκευάζονται σε στρατηγικά σημεία, είτε υπέργειες είτε υπόγειες διαβάσεις ζώων ούτως ώστε να μειώνονται οι θάνατοι. Το κόστος, ιδιαίτερα των υπόγειων διαβάσεων δεν είναι αποτρεπτικό.

Ενέργεια

Για λόγους ασφάλειας, όλες οι είσοδοι και έξοδοι των υπεραστικών δρόμων, φωτίζονται όλο το βράδυ. Όμως η τεχνολογία έχει προχωρήσει πολύ και οι νέοι λαμπτήρες LED μπορούν να προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα:

Α) Έχουν εξαιρετικά χαμηλή κατανάλωση και μεγάλη διάρκεια ζωής με μεγάλο οικονομικό όφελος όχι μόνο στην κατανάλωση αλλά και στα μειωμένα έξοδα συντήρησης.

Β) Μπορούν να ανάβουν πολύ γρήγορα. Έτσι με ένα αυτόματο σύστημα μπορούν να ανάβουν μόνο όταν

πλησιάζει ένα όχημα και να σβήνουν όταν πλέον το αυτοκίνητο φύγει και όχι να μένουν αναμμένα όλο το βράδυ.

Θόρυβος

Ο θόρυβος από τα διερχόμενα αυτοκίνητα δημιουργεί πολλά προβλήματα στους περίοικους και θα πρέπει να το λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη στο στάδιο του σχεδιασμού. Λύση μπορεί να είναι η άσφαλτος χαμηλού θορύβου, αισθητικά όμορφα ηχοπετάσματα, βύθιση ή ανύψωση του δρόμου ή ακόμη και η επιλογή της διαδρομής.

Αυτές είναι οι προτάσεις για ένα υπεραστικό δρόμο που θα μας οδηγήσει στο μέλλον, φτάνει να θέλουμε. Και το ερώτημα: αυτό είναι που θέλουμε;

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου,
Βουλευτής Λευκωσίας
Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών
Ιστοσελίδα Πληροφόρησης Perivallon.info

Με γοργούς ρυθμούς οι σχεδιασμοί κατασκευής του νέου δρόμου Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς

Σε πορεία υλοποίησης βρίσκονται η κατασκευή του νέου δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς, όπως και η βελτίωση του υφιστάμενου δρόμου, σύμφωνα με πρόσφατη Ανακοίνωση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών.

Οι Υπουργοί Οικονομικών και Μεταφορών ενημέρωσαν στις 2 Ιουνίου 2017 την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, για τους σχεδιασμούς που αφορούν στην κατασκευή του νέου δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς, καθώς και για την προκήρυξη για βελτίωση του υφιστάμενου δρόμου, η οποία έχει ήδη δρομολογηθεί.

Σε ό,τι αφορά στην πρώτη φάση του καινούριου αυτοκινητόδρομου, ανέφερε πως έχει ήδη παρθεί απόφαση για συμπερίληψη του σχετικού κονδυλίου στον προϋπολογισμό του κράτους. Πρόκειται, όπως τόνισε, για ένα εξαιρετικά σημαντικό έργο το οποίο εκκρεμεί για δεκαετίες.

«Παρά τη μεγάλη οικονομική κρίση που προηγήθηκε, η συνετή πολιτική και ο σωστός προγραμματισμός της κυβέρνησης μέσω ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, καθιστά πλέον δυνατή την πραγματοποίηση σημαντικών έργων», επεσήμανε ο κ. Δημητριάδης. Υπενθύμισε μάλιστα ότι ακόμη και σε εποχές όπου καταγράφονταν ελλείμματα πέραν των 1,100 εκ. ευρώ, δεν κατέστη δυνατή η υλοποίησή τους.

«Όταν είσαι συγκυρισμένος και κάνεις σωστό οικονομικό προγραμματισμό, είσαι σε θέση να προχωρήσεις στην υλοποίηση αναπτυξιακών σχεδιασμών», πρόσθεσε. Ερωτηθείς για το χρονικό πλαίσιο έναρξης και αποπεράτωσης της κατασκευής του δρόμου Πάφου - Πόλεως Χρυσοχούς, ο κ. Υπουργός σημείωσε ότι με βάση τους σχεδιασμούς, εντός του 2018 θα πληρωθεί η προκαταβολή και θα ξεκινήσουν οι εργασίες.

Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός τριών ετών από την ημέρα έναρξης των εργασιών, εκτός και αν σημειωθούν καθυστερήσεις εξαιτίας των διαδικασιών.

Για την κατασκευή του δρόμου έχουν ετοιμαστεί, όπως ανέφερε ο κ. Υπουργός, δύο σενάρια και έχει ήδη επιλεγεί το επικρατέστερο, αυτό της Αγίας Μαρινούδας, το οποίο θα ενώνει τον αυτοκινητόδρομο με το Στρουμπί. Το κόστος του είναι 60 εκατομμύρια ευρώ πλέον Φ.Π.Α, συν τη δαπάνη για τις απαλλοτριώσεις.

Βάσει του προωθούμενου σχεδιασμού, θα κατασκευαστεί δρόμος από την Αγία Μαρινούδα προς το Στρουμπί, μήκους 15,5 χλμ. Προβλέπεται επίσης η κατασκευή ανισόπεδου κόμβου στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Πάφου, ενώ το σχέδιο περιλαμβάνει δύο διατηρητικές σήραγγες (730 μ. και 290 μ. αντίστοιχα), πέντε κοιλαδογέφυρες, δύο υπέργειες διαβάσεις και εννέα υπόγειες διαβάσεις. Ο δρόμος θα είναι δύο λωρίδων με δυνατότητα επέκτασης του στο μέλλον σε τέσσερις λωρίδες.

Το έργο θα περιληφθεί στον προϋπολογισμό του 2018. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο τέλος του τρέχοντος μηνός ή στις αρχές Σεπτεμβρίου θα προκηρυχθούν προσφορές για τη βελτίωση του υφιστάμενου δρόμου Πάφου - Πόλης Χρυσοχούς.

Πέραν του δρόμου Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς, εντός του 2018 θα ξεκινήσει, σημείωσε ο κ. Δημητριάδης και η πρώτη φάση της κατασκευής του δρόμου Λεμεσού-Σαϊττά, όπως και του περιμετρικού δρόμου Λευκωσίας.

Καταλήγοντας, ο κ. Υπουργός τόνισε ότι τέσσερα χρόνια μετά από την κορύφωση της οικονομικής κρίσης, υλοποιούνται έργα αξίας πέραν του μισού δισεκατομμυρίου, ενώ προγραμματίζονται και άλλα σημαντικά έργα.

Προκήρυξη της ανάπλασης της λεωφόρου Καλλιπόλεως από τα Δημόσια Έργα Ο Δήμος Λευκωσίας χαιρετίζει την απόφαση

Ο Δήμος Λευκωσίας χαιρετίζει την απόφαση των Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για την προκήρυξη της ανάπλασης της λεωφόρου Καλλιπόλεως στις 5 Ιουλίου 2017.

Η προκήρυξη του διαγωνισμού έγινε μετά από αλληπάλληλους σχεδιασμούς και πιέσεις του Δήμου Λευκωσίας για την αναβάθμιση της Καλλιπόλεως.

Οι μελέτες ετοιμάστηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και το Δήμο Λευκωσίας σε συνεργασία με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η Ανάπλαση της λεωφόρου Καλλιπόλεως αποτελεί μια από τις ουσιαστικές πρόνοιες του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας Λευκωσίας (ΟΣΚΛ), που ετοίμασε το Υπουργείο Μεταφορών, μέσω του οποίου προωθείται η βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη των αστικών κέντρων με την αύξηση χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών, της χρήσης του ποδηλάτου και της διακίνησης με τα πόδια.

Ο Δήμος θεωρεί ότι η ανάπλαση της λεωφόρου Καλλιπόλεως είναι μια απόλυτα αναγκαία υποδομή που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων,

- μονοδρόμηση της τροχαίας κίνησης από τα φώτα τροχαίας στη συμβολή της λεωφόρου Στασίνου με την οδό Ευγενείας και Αντωνίου Θεοδότη, με κατεύθυνση προς τη συμβολή της Καλλιπόλεως με τη λεωφόρο Μακαρίου,
- κατασκευή πεζοδρομίων, προσβάσιμα σε όλους σύμφωνα με τις πρόνοιες της βιώσιμης κινητικότητας,
- κόλπους στάθμευσης,
- δημιουργία νέου δικτύου ομβρίων,
- νέος οδικός φωτισμός τεχνολογίας LED,
- υπογειοποίηση όλων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας,
- φύτευση 200 περίπου νέων δέντρων κατά μήκος της λεωφόρου Καλλιπόλεως,
- θέσεις ποδηλατοστασίων,
- τοποθέτηση καλάθων απορριμάτων για πεζούς,
- τοποθέτηση περιοριστικών πασσάλων για παρεμπόδιση στάθμευσης στα πεζοδρόμια,
- δημιουργία υπαίθριου χώρου στη συμβολή των οδών Υπατίας και Καλλιπόλεως που θα περιλαμβάνει σύστημα πίδακα και τοποθέτηση παγκακιών,
- δημιουργία αριθμού διαβάσεων πεζών τύπου 'Pelican'

κατά μήκος της Λεωφόρου για την ασφαλή διακίνηση των διερχομένων,

- δημιουργία φώτων τροχαίας στη συμβολή των οδών Καλλιπόλεως-Υπατίας-Χαλκηδόνος,
- κατασκευή κυκλικού κυκλοφοριακού κόμβου στη συμβολή των οδών Υπατίας και Νικόδημου Μυλωνά,
- δημιουργία νέου συστήματος άρδευσης,
- δημιουργία νέας οριζόντιας και κάθετης σήμανσης.

Η Ανάπλαση της λεωφόρου Καλλιπόλεως αποτελεί με διαφορά μια από τις ουσιαστικές πρόνοιες του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Κινητικότητας Λευκωσίας (ΟΣΚΛ), μέσω του οποίου προωθείται η βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη των αστικών κέντρων.

Επίσης με την ανάπλαση της λεωφόρου Καλλιπόλεως θα υπάρξει:

- μείωση του συνολικού χρόνου καθυστέρησης στην ώρα αιχμής,
- αύξηση της μέσης ταχύτητας στην περιοχή μελέτης (από 11χλμ/ώρα σε 19 χλμ/ώρα) χωρίς να επηρεάζεται η Οδική Ασφάλεια γιατί πια η κίνηση θα είναι σταθερά γραμμική,
- μείωση των καθυστερήσεων στα φώτα τροχαίας με ταυτόχρονη βελτιστοποίηση των προγραμμάτων σηματοδότησης (π.χ. Συμβολή Μακαρίου - Διγενή Ακρίτα - Σπύρου Κυπριανού θα υπάρχει μέση μείωση 7 δευτερολέπτων, Συμβολή Μακαρίου - Κέννεντυ μέση μείωση 5 δευτερολέπτων, Συμβολή Διγενή Ακρίτα - Καλλιπόλεως - Θεοδότη μέση μείωση 8 δευτερολέπτων κτλ),
- απλοποίηση τόσο των σηματοδοτημένων κόμβων αλλά και των απλών συμβολών, λόγω της ταυτόχρονης μονοδρόμησης, το οποίο συνεπάγεται μείωση των διασταυρούμενων κινήσεων πάνω σε αυτούς και αύξηση των επιπέδων οδικής ασφάλειας,
- ακολουθώντας τις αρχές της βιώσιμης κινητικότητας, θα επιτευχθεί μείωση της κατανάλωσης καυσίμων στην περιοχή κατά 21,8% (μέση κατανάλωση από 12,4 λίτρα / χλμ σε 9,7 λίτρα / χλμ), θέσεις στάθμευσης: Δημιουργούνται 31 «κόλποι» στάθμευσης, συνολικής χωρητικότητας 85 οχημάτων, θέσεις ΑΜΕΑ, φορτοεκφόρτωσης και επισκεπτών,
- εφαρμογή ζώνης 30 χλμ/ώρα στην περιοχή κατοικίας στον Λυκαβηττό (Μεταξύ Καλλιπόλεως και Μακαρίου).

Η προθεσμία παραλαβής των σχετικών προσφορών λήγει στις 8 Σεπτεμβρίου 2017.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άμεση προώθηση παραχώρησης του παλιού ΓΣΠ στο Δήμο Λευκωσίας

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Μάρτιο, μεταξύ του τότε, Υπουργού Εσωτερικών Σωκράτη Χάσιου με τον Δήμαρχο Λευκωσίας Κωνσταντίνο Γιωρκάτση, συμφωνήθηκε η προώθηση αξιοποίησης του χώρου του παλιού ΓΣΠ.

Η συμφωνία περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Την προώθηση του θέματος στο Υπουργικό Συμβούλιο για την παραχώρηση του χώρου του παλιού ΓΣΠ στο Δήμο Λευκωσίας, ώστε να διαχειριστεί την αξιοποίηση του και την υλοποίηση του έργου που επιλέγηκε μετά από τον Πανερωπαϊκό Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό στη βάση των αποτελεσμάτων του δημοψηφίσματος μεταξύ των πολιτών.
2. Μετά την παραχώρηση του χώρου, ο Δήμος Λευκωσίας θα συμφωνήσει με τον Αρχιτέκτονα του έργου για την εκπόνηση αρχιτεκτονικών σχεδίων.
3. Ο προϋπολογισμός του κατασκευαστικού μέρους του έργου θα είναι της τάξης των 15 εκατομμυρίων ευρώ.
4. Το έργο θα περιλαμβάνει υπόγειους χώρους στάθμευσης, αμφιθέατρο, χώρους πρασίνου και άλλες χρήσεις προσέλκυσης του κοινού, οι οποίες θα καθοριστούν κατά την ετοιμασία των αρχιτεκτονικών

σχεδίων, που θα είναι σύμφωνες με τις πρόνοιες του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού.

5. Για την ολοκλήρωση των αρχιτεκτονικών σχεδίων υπολογίζεται ότι θα χρειαστούν περίπου 12 μήνες και 6 μήνες για την διαδικασία προσφορών. Άρα εκτιμούμε ότι το έργο θα αρχίσει το 2019.

6. Ο Δήμος Λευκωσίας δεσμεύτηκε να χρησιμοποιήσει πόρους από το Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς Χώρων Στάθμευσης ύψους 6 εκατομμυρίων ευρώ και δεσμεύτηκε να εξέρει επιπρόσθετα 3 εκατομμύρια ευρώ από τα κίνητρα του Σχεδίου Περιοχής του Κέντρου της Λευκωσίας.

7. Το Κράτος, από την πλευρά του, δεσμεύτηκε να διαθέσει το υπόλοιπο ποσό από τον προϋπολογισμό του 2020 ή του 2021.

8. Από πλευράς του Δήμου υπάρχει η πρόταση για να διερευνηθεί η πιθανότητα ανταλλαγής τεμαχίου δικής του ιδιοκτησίας που βρίσκεται σε άλλο Δήμο και τώρα χρησιμοποιείται από κρατική υπηρεσία.

Νέα αναπτυξιακά Έργα για τη Λάρνακα

Στο πλαίσιο των επισκέψεων που πραγματοποίησε ο πρόεδρος της Δημοκρατίας στις διάφορες επαρχίες, συναντήθηκε τον περασμένο Ιούλιο με φορείς της πόλης και επαρχίας της Λάρνακας.

Αναφερόμενος στο ποσό που δαπανήθηκε για έργα στην πόλη και επαρχία της Λάρνακας κατά την περίοδο 2013-2016, ανέφερε ότι ανέρχεται στα 167 εκ. ευρώ και από αυτά, τα 21 εκ. ευρώ αξιοποιήθηκαν για έργα στις κοινότητες της επαρχίας Λάρνακας.

Για το 2017, συνέχισε προνοούνται επί πλέον για τις κοινότητες ποσά που ανέρχονται στα 17.4 εκ. ευρώ και άλλα 30 εκ. ευρώ περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του 2017 για τους δήμους της Λάρνακας.

Συνοπτικά για τους δήμους και κοινότητες της Λάρνακας, το σύνολο των κρατικών κονδυλίων μεταξύ 2013 -17 ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 228 εκ ευρώ.

Επεσήμανε πως ένα από τα μεγάλα προβλήματα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει και τα οποία λόγω της κρίσης των προηγούμενων ετών, έχουν οξυνθεί. Ταυτόχρονα, ενημέρωσε για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου κατά την τελευταία του συνεδρία στις 19 Ιουλίου, όπως η Κυβέρνηση αναλάβει την αποπληρωμή των εγγυημένων δανείων των Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συνολικού ύψους 185.3 εκ. ευρώ, για το σύνολο των δήμων και κοινοτήτων.

Αναφορά έγινε στη συνέχεια στην πορεία υλοποίησης συγκεκριμένων έργων που επηρεάζουν ολόκληρη την επαρχία,

1. Λιμάνι και Μαρίνα της Λάρνακας - ο διαγωνισμός για τη μακροχρόνια παραχώρηση για ανάπτυξη και εμπορική εκμετάλλευση του Λιμανιού και της Μαρίνας της Λάρνακας προχωρά στη δεύτερη του φάση και αναμένεται να αρχίσει να υλοποιείται εντός του 2018, με στόχο,

- τη διασφάλιση μιας επιτυχημένης, ελκυστικής και καινοτόμου ανάπτυξης της μαρίνας, του λιμένα και της περιβάλλουσας χερσαίας έκτασης και
- την ανάπτυξη και μεταμόρφωση της περιοχής σε ένα ελκυστικό τουριστικό προορισμό για διάφορους χρήστες και επισκέπτες.

2. Μετακίνηση εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών - υλοποιώντας την συγκεκριμένη απόφαση, τον Μάιο του 2017, ολοκληρώθηκε η αποξήλωση των δεξαμενών υγρών καυσίμων της εταιρείας του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών.

Πρόβλημα που προσπαθεί ακόμη να επιλυθεί, είναι η κατεδάφιση και μετακίνηση των ιδιωτικών εταιρειών. Προς υποβοήθηση της μετακίνησης, η Κυβέρνηση, ανέφερε, προχωρεί άμεσα στην κατασκευή της Α' φάσης του οδικού δικτύου της νέας Ενεργειακής και Βιομηχανικής Περιοχής Βασιλικού, συνολικού κόστους 17,5 εκ. ευρώ, με έναρξη των κατασκευαστικών έργων στις αρχές του 2018.

Ταυτόχρονα προχωρεί η ετοιμασία πολεοδομικού σχεδίου για τη συγκεκριμένη περιοχή προς αξιοποίηση και αναβάθμιση του παραλιακού μετώπου.

3. Αντιμέτωπη προβλημάτων από τις πλημμύρες - παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια στα δημοτικά συμβούλια Λάρνακας, Αραδίππου και στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας, συνολικού ύψους 383 χιλιάδων ευρώ, προκειμένου να ληφθούν μέτρα που θα αμβλύνουν τα κατά τους χειμερινούς μήνες παρουσιαζόμενα προβλήματα.

Ταυτόχρονα ολοκληρώνεται, συγκροτημένη μελέτη «Προστασίας των οικιστικών ζωνών των Δήμων Λάρνακας και Αραδίππου που βρίσκονται εντός της λεκάνης απορροής του ποταμού Καλού Χωριού» και προχωρεί η κατασκευή αντιπλημμυρικών φραγμάτων στην Αραδίππου, συνολικού κόστους 14 εκ ευρώ. Οι προσφορές για κατασκευή των φραγμάτων, αναμένεται να προκηρυχθούν πριν από το τέλος του 2017.

4. Δημιουργία πανεπιστημιακών σχολών - προς αυτή την κατεύθυνση και σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές και το Πανεπιστήμιο Κύπρου, προχωρούν οι μελέτες για τη δημιουργία του Ωκεανογραφικού Κέντρου, της Σχολής Θαλασσιών Επιστημών και της Σχολής Ενάλιας Αρχαιολογίας, στο χώρο του παλαιού Λετροκομείου, τον οποίο η Κυβέρνηση ήδη έχει παραχωρήσει για χρήση προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

5. Κατασκευή πέντε κυματοθραυστών, συνολικού κόστους 2,6 εκ ευρώ, έργο το οποίο εκτελείται και οι εργασίες του θα ολοκληρωθούν τον Μάιο του 2018.

6. Για το έργο της ανέγερσης του Α' Δημοτικού Σχολείου Αγίου Λαζάρου, συνολικού κόστους 3.5 εκ. ευρώ., παρουσιάστηκε καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου, λόγω νομικών κωλυμάτων (ιεραρχική προσφυγή). Τα σχετικά κονδύλια ήδη έχουν περιληφθεί στον προϋπολογισμό.

7. **Ανάπλαση περιοχής Αγίου Ιωάννη, συνολικού κόστους 5 εκ. ευρώ.** Η υλοποίηση του έργου καθυστερεί, λόγω μη επαρκούς προετοιμασίας από πλευράς του Δήμου
8. **Βελτίωση Αλιευτικού Καταφυγίου Λάρνακας,** συνολικού κόστους 2 εκ ευρώ. Έχει, ήδη, υλοποιηθεί η προσωρινή εκβάθυνση του αλιευτικού καταφυγίου το 2016. Τέλη του 2017, θα προκηρυχθεί μελέτη για οριστική επίλυση του προβλήματος.
9. **Υλοποίηση πρώτης φάσης του προγράμματος μείωσης στερεών δημοτικών αποβλήτων παραλιακών ξενοδοχειακών μονάδων,** συνολικού κόστους 1,55 εκ. ευρώ. Το έργο εκτελείται και οι εργασίες θα ολοκληρωθούν τον Δεκέμβριο του 2018.
10. **Πλήρης αναδιαμόρφωση των χώρων στα κτήρια του παλαιού νοσοκομείου Λάρνακας,** συνολικού κόστους 250 χιλ. ευρώ. Οι εργασίες για αναδιαμόρφωση του χώρου και αναμένεται να ολοκληρωθούν αρχές Νοεμβρίου 2017.
11. **Δημιουργία Τεχνητών Υφάλων, συνολικού κόστους 300 χιλ. ευρώ.** Ολοκληρώθηκε η μελέτη του έργου και αρχίζει η εκτέλεση του περί τα τέλη του τρέχοντος έτους. Θα ολοκληρωθεί τέλος του 2018.
12. **Ετοιμασία Διαχειριστικού Σχεδίου Προστασίας της Αλυκής Λάρνακας,** συνολικού κόστους 17.600 χιλ. ευρώ. Το Σχέδιο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 και υλοποιείται σταδιακά.

Στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με βάση τη στρατηγική που ετοιμάστηκε από τον δήμο Λάρνακας, η Κυβέρνηση ενέκρινε πέραν των τριών αρχικά σχεδιασθέντων έργων, την εκτέλεση άλλων τριών σημαντικών έργων, με αύξηση του αρχικού κονδυλίου από 11 σε 18,6 εκ. ευρώ.

Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στα έργα:

1. Ανέγερσης της Δημοτικής Παραδοσιακής Αγοράς, συνολικού κόστους 6,2 εκ. ευρώ. Οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου αναμένεται να αρχίσουν τον προσεχή Ιανουάριο και θα ολοκληρωθούν σύντομα.
2. Πολυδύναμου Πολυχώρου Κοινωνικής Πρόνοιας και Απασχόλησης, συνολικού κόστους 3.9 εκ. ευρώ τα οποία θα αξιοποιηθούν με βάση τους σχεδιασμούς του Δήμου.
3. Ανάπτυξης Πρασίνου με την παρόδια φύτευση και Ανάπλαση του Δημοτικού Κήπου και των Εσωτερικών Αυλών, συνολικού κόστους 975 χιλ. ευρώ. Αναμένεται από τον Δήμο Λάρνακας να προχωρήσει στην έκδοση άδειας οικοδομής για τις υφιστάμενες και νέες αναπτύξεις. Ήδη, στις 31/3/2017 προκηρύχθηκε το κατασκευαστικό συμβόλαιο και τον Σεπτέμβριο 2017 θα αρχίσει η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών.
4. Ανάπλαση πλατείας και εξωραϊσμού όψεων στο Ζουχούρι, συνολικού κόστους 3.1 εκ. ευρώ. Οι Δημοτικές Αρχές προγραμματίζουν την προκήρυξη του διαγωνισμού εντός του 2017.
5. Αναμόρφωση πεζοδρομίων και ανάπλαση δρόμων στο αστικό κέντρο της Λάρνακας, συνολικού κόστους 3.2 εκ. ευρώ. Ολοκληρώθηκε και εγκρίθηκε το ρυθμιστικό σχέδιο και η μελέτη βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο από ιδιώτη μελετητή.
6. Πολυχώρος Δημιουργικότητας και Πολιτισμού, συνολικού κόστους 1.2 εκ. ευρώ. Η Μελέτη ολοκληρώνεται εντός των επόμενων εβδομάδων και θα ακολουθήσουν τα κατασκευαστικά σχέδια και τα έγγραφα προσφορών.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, διαβεβαίωσε ότι η Κυβέρνηση, θα είναι αρωγός στις προσπάθειες για επίτευξη των ρυθμών υλοποίησης των εν λόγω έργων και προχώρησε σε εξαγγελία των πιο κάτω νέων Έργων.

Εξαγγελίες νέων Έργων συνολικού ποσού 70.5 εκ. ευρώ

1. Κατασκευή φράγματος χειμερινής αποθήκευσης στην Τερσεφάνου, κόστους 25,4 εκ ευρώ εντός του 2018, με πρόνοια ύψους 3.7 εκ. ευρώ στον προϋπολογισμό του 2018.
2. Διαμόρφωση του παραλιακού δρόμου Ζυγίου - Μαρωνίου - Ψεματισμένου - Αγίου Θεόδωρου, συνολικού κόστους 7 εκ. ευρώ. Θα αρχίσει τον Σεπτέμβριο του 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020.
3. Δημιουργία Γραμμικού Πάρκου στο Ζύγι, συνολικού κόστους 385 χιλ. ευρώ, μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Έναρξη εργασιών εντός του τέταρτου τριμήνου του 2017 και ολοκλήρωσή του μέχρι Σεπτέμβριο του 2018.
4. Ανέγερση Νηπιαγωγείου δύο αιθουσών στον Ψευδά, - συνολικού κόστους 330 χιλ. ευρώ το οποίο περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του 2018 με έναρξη κατασκευής του εντός του ίδιου έτους.
5. Επέκταση 2 αιθουσών διδασκαλίας στο Δημοτικό Σχολείο Κιτίου, συνολικού κόστους 250 χιλ. ευρώ. Θα αρχίσει τον Ιανουάριο 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2018.
6. Διαμόρφωση Περιβάλλοντα Χώρου Παλαιών Δημοτικών Σχολείων Κάτω Δρυ και μετατροπή τους σε Πάρκο Εναλλακτικών Καλλιτεχνικών Δραστηριοτήτων και Αθλοπαιδιών, συνολικού κόστους 730 χιλ. ευρώ, μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Έναρξη εργασιών εντός του τρίτου τριμήνου του 2017 και ολοκλήρωσή τους μέχρι τέλους του 2018.

Καταλήγοντας επεσήμανε πως με τις εξαγγελίες για νέα έργα στις οποίες έχει προβεί η Λάρνακα, δεν μπορεί να θεωρείται, όπως κάποιοι ισχυρίζονται, ο φτωχός συγγενής.

Αναπτυξιακά Έργα Λεμεσού

“**Η** σημερινή μου παρουσία σκοπό έχει την εξέταση της προόδου των έργων που είχαν εξαγγελθεί τον Ιούλιο του 2015, προκειμένου να ληφθούν οι αναγκαίες αποφάσεις, έτσι ώστε όσα τυχόν δεν έχουν υλοποιηθεί να προωθηθούν για άμεση εκτέλεση.

Την ίδια ώρα, και λαμβάνοντας υπόψη τη βελτίωση των οικονομικών του κράτους, αλλά και μη παραγνωρίζοντας χρόνια προβλήματα που απασχολούν ευρύτερα την επαρχία Λεμεσού, θα εξαγγείλω αποφάσεις της Κυβέρνησης, που είμαι βέβαιος θα συμβάλουν σημαντικά στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της επαρχίας.

Προτού προχωρήσω στην επιμέρους εξέταση της προόδου των συγκεκριμένων έργων ή της εξαγγελίας νέων, θα ήθελα, απευθυνόμενος προς την ηγεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να σας ενημερώσω για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου, σύμφωνα με την οποία η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την αποπληρωμή των εγγυημένων δανείων, των Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ύψους 178 εκ. ευρώ, και όχι όπως εκ παραδρομής αναφέρθη κατά την επίσκεψή μου στη Λάρνακα, σε 185 εκ. ευρώ. Διαπιστώθηκε ότι κάπου δεν είχαμε λάβει υπόψη στην αφαίρεση κάποια ποσά που είχαν ήδη αναληφθεί ή εξοφληθεί.

Και ευρισκόμενος στην επαρχία Λεμεσού, θα ήθελα ειδικότερα να αναφέρω πως, οι δήμοι της επαρχίας, θα απαλλαγούν από δάνεια συνολικού ύψους 48.2 εκ. ευρώ, ενώ οι κοινότητες της επαρχίας, με δάνεια που ανέρχονται στο 1.1 εκ. ευρώ.

Όπως όλοι αντιλαμβάνεστε με την πιο πάνω απόφαση, οι δήμοι και οι κοινότητες, έχουν πλέον τη δυνατότητα να δαπανούν τα ποσά που θα ήταν υποχρεωμένοι να καταβάλλουν για αποπληρωμή των δανείων, σε έργα κοινής ωφελείας.

Και επειδή, πέραν της ικανοποίησης από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ακούστηκαν και μεμπιμοιρίες από κάποιους άλλους, θέλω να διευκρινίσω τα ακόλουθα:

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε σύσκεψη με φορείς της πόλης και επαρχίας Λεμεσού στις 27 Ιουλίου 2017

Πρώτον, η απόφαση αναφέρεται μόνο στα εγγυημένα από την Κυβέρνηση δάνεια, τα οποία έχουν δαπανηθεί για αναπτυξιακά έργα και για τα οποία ούτως ή άλλως, το κράτος φέρει την τελική ευθύνη αποπληρωμής.

Δεύτερον, η απόφαση ουδόλως αποτελεί εκτροπή από τη δημοσιονομική πειθαρχία που έχουμε ακολουθήσει όλα τα τελευταία χρόνια, εφόσον μειώνει την έκθεση της Δημοκρατίας σε δημοσιονομικούς κινδύνους, αφού τα δάνεια αυτά είναι εγγυημένα και λαμβάνονται υπόψη στο δημόσιο χρέος.

Τρίτον, θα ήθελα για πολλοστή φορά, προς αποφυγή επανάληψης των φαινομένων του παρελθόντος, να κάνω έκκληση τόσο προς τις Τοπικές Αυτοδιοικήσεις όσο και προς τους έντιμους φίλους βουλευτές να επιστεύσουν την εξέταση και θεσμοθέτηση του εκσυγχρονισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, διότι, όπως όλοι γνωρίζουμε, ήταν επιθυμία και των Αρχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του συνόλου των κομμάτων, με τον εκσυγχρονισμό να εξοικονομηθούν πόροι που θα διατίθενται στη συνέχεια για έργα κοινής ωφελείας προς όφελος των πολιτών.

Από την ανάληψη της εξουσίας, η προσπάθεια της νέας Κυβέρνησης επικεντρώθηκε στην άμεση αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων που επισώρευσε η οικονομική κρίση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, λήφθηκαν αποφάσεις που οδήγησαν, όχι μόνο στην έξοδο από το μνημόνιο, αλλά και στη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης, που σήμερα υπερβαίνει το 3%.”

Μεταξύ των άλλων, συμπεριλαμβάνονται τα κίνητρα για αύξηση του συντελεστή δόμησης, φορολογικές μεταρρυθμίσεις που ευνοούν κατά κύριο λόγο τον τομέα των υπηρεσιών, αποφάσεις εκσυγχρονισμού του κράτους, με την αξιοποίηση νέων μεθόδων διαχείρισης κρατικών υποδομών, όπως η ιδιωτικοποίηση των λιμένων, η αδειοδότηση λειτουργίας του καζίνο θερέτρου, αλλά και η συμφωνία που επετεύχθη με τη Βρετανική Κυβέρνηση το 2014, ύστερα από 55 χρόνια διαβουλεύσεων, που σαν αποτέλεσμα είχε την απελευθέρωση σημαντικών εκτάσεων εδάφους οι οποίες ευρίσκονται εκτός πολεοδομικών ζωνών, έτσι ώστε να επιτραπεί η αξιοποίησή τους από τις χιλιάδες πολιτών που στερούνταν του δικαιώματος.

Με τις πιο πάνω αποφάσεις, πέραν του ευρύτερου καλού για το σύνολο της χώρας, η Επαρχία Λεμεσού ευνοείται ειδικότερα, αφού:

Πρώτο, το κυρίως λιμάνι της χώρας, ο μεγαλύτερος εμπορικός πνεύμονας του τόπου, ευρίσκεται στον Δήμο Λεμεσού. Με το νέο καθεστώς, όπως όλοι αντιλαμβάνεστε, δημιουργούνται νέες προοπτικές που διευρύνουν τους τομείς ανάπτυξης της πόλης, αλλά και συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Παρατηρήθηκαν προηγουμένως κάποια προβλήματα κατά την υλοποίηση της απόφασης, αλλά ισχύει σε κάθε νέο μέτρο όπου εκεί που υπάρχουν κάποια κενά αν αντιμετωπιστούν έγκαιρα αυτό συμβάλλει στο να ξεπεραστούν και να έχουμε ένα νέο καθεστώς που μπορεί πραγματικά να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της οικονομίας του τόπου.

Δεν χρειάζεται να αναλύσω τα οφέλη από τα φορολογικά κίνητρα που αφορούν, πέραν των άλλων, ειδικότερα την εμπορική ναυτιλία, και που οδήγησαν μέχρι στιγμής στη μεταφορά των κεντρικών Γραφείων πέραν των δέκα ναυτιλιακών εταιρειών, με έδρα τη Λεμεσό.

Η υιοθέτηση της πρότασης της Κυβέρνησης από τη Βουλή, με την ψήφιση του Νόμου για δημιουργία Υφυπουργείου Ναυτιλίας, δεν έχω αμφιβολία πως

θα ωθήσει περισσότερο την παραπέρα ανάπτυξη του συνόλου των δήμων της Λεμεσού και εννοώ με περισσότερη επικέντρωση της προσοχής στην προσέλκυση και άλλων ναυτιλιακών εταιρειών που να επιλέγουν ως έδρα τη Λεμεσό, τον μητροπολιτικό αλλά και τους περιφερειακούς δήμους. Οι δήμοι μεταξύ τους είναι ενωμένοι, συνεπώς νέα Γραφεία, νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται με προοπτική για όλους τους δήμους.

Δεύτερο, η απόφαση για αδειοδότηση λειτουργίας καζίνο θερέτρου και η επιλογή των αδειοθετηθέντων επενδυτών να επιλέξουν, ως περιοχή λειτουργίας του καζίνο τις δυτικές συνοικίες του δήμου Λεμεσού, με μια επένδυση που υπερβαίνει τα 500 εκ. ευρώ, δεν υπάρχει αμφιβολία πως πέραν της σημαντικής ώθησης στην ανάπτυξη του τόπου, θα συμβάλει και στους ευρύτερους σχεδιασμούς του δήμου για την ανάπτυξη μιας παραμελημένης μέχρι σήμερα περιοχής.

Τρίτο, θα πρέπει να αναφέρω πως από τη συμφωνία για τις Ζώνες ανάπτυξης των κοινοτήτων που εμπίπτουν εντός των κυρίαρχων περιοχών των Βρετανικών Βάσεων, ευνοούνται τέσσερις δήμοι και 21 κοινότητες, εκ των οποίων δύο δήμοι και έντεκα κοινότητες εντός της Επαρχίας Λεμεσού.

Είμαι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσω πως η Πολεοδομία, σε συνεννόηση με τη διοίκηση των Βάσεων ευρίσκονται στο τελικό στάδιο καταρτισμού των τοπικών σχεδίων των εν λόγω περιοχών και αναμένεται πως εντός του μηνός Νοεμβρίου 2017 θα δημοσιοποιηθεί το πολεοδομικό σχέδιο ώστε να δημιουργηθούν πλέον οι προοπτικές ανάπτυξης των εν λόγω περιοχών”.

Ο Πρόεδρος αναφέρθηκε στη συνέχεια στην εξέταση προόδου των έργων που ευρίσκοντο σε εξέλιξη ή είχαν εξαγγελθεί σε προηγούμενη επίσκεψή του τον Ιούλιο του 2015, κάποια από τα οποία αναμένεται να ξεκινήσουν ή να ολοκληρωθούν τέλος του 2017-2018.

Πληροφορίες από Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Κίνδυνος νέας φούσκας στα ακίνητα Η μεγάλη ζήτηση για διαμερίσματα ευνοεί αύξηση των ενοικίων

Πέτρος Στυλιανού, Chartered Quantity Surveyor

Στην κινητικότητα και την αυξημένη δραστηριότητα στον τομέα των ακινήτων και των κατασκευών αναφέρεται ο εκ των διευθυντών του Petros Stylianou Chartered Quantity Surveyor, Πέτρος Στυλιανού, προειδοποιώντας, ωστόσο, ότι χωρίς προσοχή στην ανάπτυξη και φειδώ στις επεκτάσεις, δεν αποκλείεται μία νέα φούσκα στην αγορά. Ερωτηθείς κατά πόσο υπάρχει προβληματισμός για την ραγδαία ανάπτυξη της Λεμεσού, τονίζει ότι «η ανησυχία που υπάρχει είναι κατά πόσο θα δημιουργηθεί άλλη μία φούσκα όπως στο παρελθόν».

Επισημαίνει ότι σε περίπτωση που σταματήσει το πρόγραμμα παραχώρησης υπηκοοτήτων και αδειών μόνιμης παραμονής σε ξένους αγοραστές ακινήτων, ενδεχομένως αρκετά από τα ακίνητα που έχουν κατασκευαστεί ή υλοποιούνται στη Λεμεσό να παραμείνουν αδιάθετα, μιας και οι αγοραστές των εν λόγω κτηρίων είναι κυρίως ξένοι. «Δεν θα πρέπει να επαναλάβουμε τα ίδια λάθη που έγιναν από το 2006 μέχρι το 2013, περίοδο κατά την οποία υπήρχε υπερβολική προσφορά παρά ζήτηση», αναφέρει ο κ. Στυλιανού.

Έλλειψη διαμερισμάτων

Αποτυπώνοντας τα δεδομένα στην αγορά ακινήτων, εξηγεί ότι καταγράφεται συνεχής ανοδική τάση σε σύγκριση με προηγούμενες χρονιές, η οποία οφείλεται σε πολλούς παράγοντες, όπως η επάνοδος της εμπιστοσύνης στην οικονομία, η έξοδος από το μνημόνιο και οι μέχρι στιγμής χειρισμοί της κυβέρνησης. Την ίδια ώρα, αναφέρει ότι οι τράπεζες έχουν χαλαρώσει τους όρους των δανειοδοτήσεων, προσφέροντας δάνεια με χαμηλά επιτόκια, ενώ η παραχώρηση υπηκοοτήτων έχει συμβάλει στην τόνωση της αγοράς σε παράλιες πόλεις, κυρίως σε Λεμεσό και Πάφο. Οι δύο αυτές πόλεις πρωταγωνιστούν στις μεγάλες αναπτύξεις, καθώς πραγματοποιούνται επενδύσεις από Ρώσους και Κινέζους, ενώ έχει ταυτόχρονα τονωθεί η ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου με ανακαινίσεις ξενοδοχείων και εξοχικές κατοικίες.

«Προς το παρόν στη Λευκωσία, οι περισσότερες αναπτύξεις αφορούν μικρές οικιστικές μονάδες, καθώς ο μεγαλύτερος όγκος εργασιών διεξάγεται σε οικίες και ανακαινίσεις», σημειώνει ο Πέτρος Στυλιανού, τονίζοντας ότι ειδικά στην πρωτεύουσα υπάρχει έλλειψη από διαμερίσματα.

Οι Κύπριοι ενοικιάζουν

Εξάλλου, στην αγορά ακινήτων, η οποία κινείται σε ολοένα και πιο βελτιωμένα επίπεδα, αναμένεται να υπάρξει περαιτέρω άνοδος στις τιμές τόσο των ακινήτων όσο και των ενοικίων, στα οποία καταγράφεται ιδιαίτερα αυξημένη ζήτηση.

«Υπάρχει τάση για ενοικιάσεις, μιας και ο εγχώριος πληθυσμός προτιμά να ενοικιάζει, καθώς αδυνατεί να εξασφαλίσει εύκολα δανεισμό, την ώρα που το κόστος δανειοδότησης είναι υψηλό», τονίζει ο κ. Στυλιανού, εξηγώντας ότι οι Κύπριοι πλέον κινούνται στα πρότυπα χωρών της Βόρειας Ευρώπης, στην οποία οι πολίτες/κάτοικοι καταφεύγουν στο ενοίκιο αντί στην αγορά ενός ακινήτου.

Αυξήσεις στις τιμές ενοικίων καταγράφονται ήδη στη Λευκωσία, σε καινούργιες πολυκατοικίες, στις οποίες καταβάλλονται υψηλά ενοίκια, αναλόγως βέβαια των περιοχών και του εξοπλισμού κάθε διαμερίσματος. Την ίδια ώρα υπάρχει περιορισμός στη διαθεσιμότητα ακινήτων, καθώς τα τελευταία χρόνια οι περισσότεροι developers δεν προχώρησαν σε αρκετές αναπτύξεις, με αποτέλεσμα η αυξημένη ζήτηση να οδηγήσει αναπόφευκτα σε άνοδο των τιμών στα ενοίκια.

Όσον αφορά στις προτιμήσεις των αγοραστών και ενοικιαστών, ο εκ των διευθυντών του Petros Stylianou Chartered Quantity Surveyor επισημαίνει ότι υπάρχει σύνθετη ζήτηση σε όλες τις περιοχές της πρωτεύουσας. «Οι προτιμήσεις εξαρτώνται από το βιοτικό επίπεδο αγοραστών και ενοικιαστών, μιας και όσοι έχουν υψηλές απολαβές αναζητούν καινούργια κτήρια σε καλές περιοχές, ενώ υπάρχουν οικογένειες που επιλέγουν πιο παλιά ακίνητα, εκτός κέντρου», αναφέρει σχετικά.

Σχετικά με την επερχόμενη επιβολή ΦΠΑ στην οικοδομήσιμη γη, σημειώνει ότι θα αυξήσει το κόστος αγοράς ενός ακινήτου, καθώς πέραν του φόρου στην κατασκευή θα επιβληθεί ταυτόχρονα φορολογία στην αγορά της γης, ευελπιστώντας ότι θα ληφθούν αντισταθμιστικά μέτρα προκειμένου να μην ευνοηθεί η αύξηση τιμών.

Θα «ξεφουσκώσουν» οι πύργοι της Λεμεσού Αναγκαία η ύπαρξη χρηματοδότησης και κεφαλαίων για ολοκλήρωση των έργων

Προσεκτικούς χειρισμούς προκειμένου η Κύπρος να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει ενδεχόμενη μειωμένη ζήτηση στο μέλλον για τις τεράστιες αναπτύξεις ακινήτων στη Λεμεσό εισηγείται ο Partner in charge of Limassol Office και Head of Financial Advisory Service της Deloitte, Νίκος Κυριακίδης.

Σε συζήτηση στο πλαίσιο του 11ου Συνεδρίου Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών για την αγορά ακινήτων στις παράλιες περιοχές σύμφωνα με το In Business, ο κ. Κυριακίδης τόνισε ότι όταν καταγραφεί μείωση της ζήτησης για τέτοια μεγάλα έργα ανάπτυξης, τότε «θα πρέπει να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα προκειμένου να μην βρεθούμε εκ νέου αντιμέτωποι με την προηγούμενη κρίση στην αγορά ακινήτων».

Αναφερόμενος στη μεγάλη ανάπτυξη στην αγορά ακινήτων της Λεμεσού, σημείωσε ότι το ερώτημα που προκύπτει είναι κατά πόσο θα συνεχιστεί η ζήτηση για απόκτηση τέτοιων ακινήτων, καθώς το περισσότερο ενδιαφέρον που έχει προκύψει μέχρι στιγμής σχετίζεται με τα σχέδια απόκτησης διαβατηρίου και μόνιμης παραμονής στην Κύπρο, τα οποία δεν αναμένεται να συνεχίσουν για πάντα.

Επισημαίνοντας ότι η αύξηση στις πωλήσεις ακινήτων της Λεμεσού ήταν εμφανής, τόσο το 2016 και το μέχρι στιγμής 2017, με την επαρχία να καταλαμβάνει ποσοστό περίπου 33% επί του συνόλου των πωλήσεων, ο κ. Κυριακίδης τόνισε ότι είναι σημαντικό το πώς χρηματοδοτούνται αυτά τα έργα.

«Θα πρέπει να διαβεβαιώνεται η ύπαρξη χρηματοδότησης για ολοκλήρωση των έργων, ενώ κάποια από τα έργα μπορούν να γίνονται σε φάσεις/τμηματικά, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι», ανέφερε σχετικά, τονίζοντας επίσης την ανάγκη ύπαρξης εγκεκριμένης χρηματοδότησης από τις τράπεζες, έτσι ώστε να νιώθουν και οι ίδιοι οι αγοραστές ότι όντως θα εξασφαλίσουν τίτλο ιδιοκτησίας.

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Παγκυπρίου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, Παντελής Λεπτός ανέφερε ότι η παράλια Κύπρος είναι μία και παρόλο που η Λεμεσός αποτελεί καλό παράδειγμα, εντούτοις, όταν καταγράφει άνοδο η αγορά ακινήτων της πόλης, τότε θα κινηθούν αυξητικά κι οι υπόλοιπες πόλεις.

Ταυτόχρονα, έκανε λόγο για το «αξιοθαύμαστο παράδειγμα» της Λεμεσού, η οποία διαθέτει πρωτοπόρα

προϊόντα/έργα ανάπτυξης για την Κύπρο και ψηλά κτήρια συγκεκριμένων προδιαγραφών.

Βέβαια, διευκρίνισε ότι αν και το σύστημα απόκτησης υπηκοότητας συμβάλλει σημαντικά στην τόνωση της αγοράς ακινήτων, εντούτοις φαίνεται να υπάρχει πολύς δρόμος ακόμα μπροστά μας. Έφερε ως παράδειγμα τις περίπου 1.000 πωλήσεις ακινήτων σε αλλοδαπούς το 2006 στη Λεμεσό, ενώ κατά την περσινή χρονιά δεν πωλήθηκαν ούτε τα μισά ακίνητα.

Την ίδια ώρα, ο κ. Λεπτός επεσήμανε ότι δεν είναι αρκετό να πωληθούν οι πύργοι και τα άλλα εντυπωσιακά έργα της Λεμεσού, αλλά παράλληλα να αναβαθμιστούν οι υποδομές της πόλης, με καλύτερους δρόμους, εστιατόρια και καταστήματα. «Είναι ευκαιρία της Κύπρου και της Λεμεσού να κρατήσει αυτούς τους επενδυτές», τόνισε σχετικά.

Εν τω μεταξύ, εξηγώντας τη ραγδαία άνοδο της αγοράς της Λεμεσού, αναφέρθηκε στο γεγονός ότι «στην Πάφο δεν καταφέραμε να πείσουμε ότι χρειαζόμαστε υψηλότερους συντελεστές δόμησης σε παραλιακά κτήματα, σε αντίθεση με τη Λεμεσό».

Παράλληλα, ανέφερε ότι οι πωλήσεις ακινήτων που πραγματοποιούνται εξαιτίας των γάμων είναι λίγες, σημειώνοντας ότι όταν επανέλθουν οι ανταγωνιστικοί, γρήγοροι και αποτελεσματικοί τρόποι χρηματοδότησης, τότε η αγορά θα ανέβει ακόμα περισσότερο, καθώς, όπως είπε, η απόκτηση και η πώληση ακινήτων είναι θέμα ψυχολογίας. Ταυτόχρονα, ο κ. Λεπτός τόνισε ότι ο κλάδος της ανάπτυξης γης και κατασκευών απασχολεί ίδιο αριθμό υπαλλήλων με την τουριστική βιομηχανία.

Ανάγκη δημιουργίας σωστού masterplan για τη ραγδαία ανάπτυξη της Λεμεσού Ομάδα «ελέγχου» των μεγάλων έργων εισηγούνται οι τοπικοί φορείς

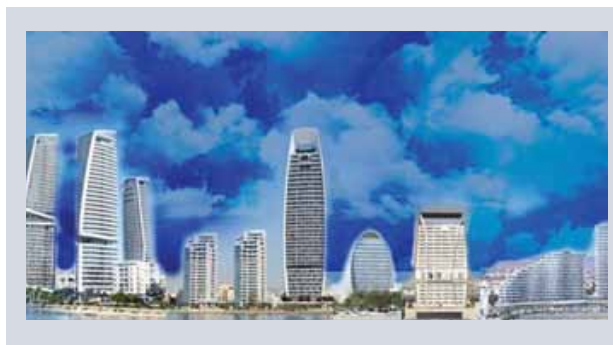
Τον προβληματισμό που υπάρχει, καθώς και την αναγκαιότητα χάραξης ολοκληρωμένης και βιώσιμης αναπτυξιακής πολιτικής, εν όψει της ραγδαίας ανάπτυξης που μεταμορφώνει ταχύτατα την Λεμεσό, ανέδειξαν αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι, ο Δήμος, ο ΚΟΤ και άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς της πόλης.

Αναγνωρίζοντας ότι στη Λεμεσό εκτελούνται ή δρομολογούνται με ραγδαίους ρυθμούς μεγάλα κατασκευαστικά έργα, τα οποία αναμένεται να αλλάξουν ριζικά την πόλη, οι διάφοροι φορείς τόνισαν στο πλαίσιο της ημερίδας με θέμα: «Λεμεσός, Επερχόμενη Ανάπτυξη, Τα Συν και τα Πλην» που διοργανώθηκε από την Κίνηση Αρχιτεκτόνων Λεμεσού, την ανάγκη δημιουργίας σωστού masterplan για αποτροπή ανεξέλεγκτης ή τυχόν ζημιογόνας εξάπλωσης της πόλης.

Όσον αφορά στον καταρτισμό του masterplan, το οποίο συμπεριλαμβάνει και το οδικό δίκτυο, που αποτελεί σημαντικό πρόβλημα της Λεμεσού, γίνεται εισήγηση για δημιουργία ειδικής ομάδας από πολεοδόμους και άλλους παράγοντες του τομέα της ανάπτυξης γης.

Στο πλαίσιο της ημερίδας, η οποία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 2 Ιουνίου 2017 στο Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης», ο αναπληρωτής πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, Γιάννης Μισιρλής παρουσίασε φωτογραφία με το μελλοντικό skyline της Λεμεσού.

Σημειώνοντας ότι ο σωστός αστικός σχεδιασμός δημιουργεί έναν εναλλακτικό μοντέλο ανάπτυξης, ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη, ο κ. Μισιρλής τόνισε ότι τα ψηλά κτήρια με μικτές χρήσεις δημιουργούν κοινότητα και είναι σημαντικά στην αναβάθμιση των πόλεων και στην καλύτερευση της ποιότητας ζωής στην πόλη.

«Τα ψηλά κτίρια δεν είναι μόνο αναγκαία αλλά ίσως και απαραίτητα για τη Λεμεσό, καθώς όχι μόνο αναβαθμίζουν την πόλη, το περιβάλλον και το προϊόν, αλλά προσφέρουν και ένα τρόπο ζωής που ολοένα και περισσότερο αναζητεί ο σημερινός πολίτης», ανέφερε σχετικά.

Παράλληλα, επισημαίνοντας ότι η Λεμεσός αλλάζει και προσφέρει προκλήσεις και νέες ευκαιρίες, ο αναπληρωτής πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών σημείωσε ότι «με μακροπρόθεσμο όραμα και σοβαρές επενδύσεις στην αρχιτεκτονική, τον αστικό σχεδιασμό και τις αναπτύξεις, μπορούμε να δημιουργήσουμε μια υπέροχη πόλη, παγκόσμιας κλάσης».

Νέο πρότυπο ISO για Γερανούς που χρησιμοποιούνται σε σεισμικά ενεργές περιοχές βεβαιώνει ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο κατά τη διάρκεια των σεισμών

Χρίστος
Παπαγεωργίου,
Λειτουργός
Τυποποίησης
CYS / Πολιτικός
Μηχανικός

Τα πολυώροφα κτήρια είναι πλέον γεγονός και στην Κύπρο, προσφέροντας έτσι ένα νέο αρχιτεκτονικό στοιχείο στον σχεδιασμό και την πολεοδομική ανάπτυξη του νησιού μας. Για την ολοκλήρωση τέτοιων ψηλών κατασκευών, απαιτείται η χρήση γερανών, προς διευκόλυνση των διαφόρων εργασιών και γι' αυτό συχνά πυκνά, δεσπόζουν πάνω από τα τοπία των πόλεων. Πώς μπορούμε όμως να διασφαλίσουμε ότι οι γερανοί δεν θα καταρρεύσουν κατά τη διάρκεια ενός σεισμού, αφού ο κίνδυνος παραμονεύει ανά πάσα στιγμή, λόγω της σεισμογενούς γεωγραφικής θέσης της Κύπρου;

Το νέο Διεθνές πρότυπο ISO 11031:2016, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των σεισμικών φορτίων, όπου καθορίζονται από τις αρχές σχεδιασμού για γερανούς που προορίζονται να εργαστούν σε σεισμικά ενεργές περιοχές και για γερανούς που απαιτούνται να είναι σεισμικά ανθεκτικοί. Το εν λόγω πρότυπο, αναπτύχθηκε κατόπιν αιτήματος της Ιαπωνίας όπου μετά το σεισμό του 1995 στο Κόμπε, τονίσθηκε η ανάγκη εκπόνησης ενός προτύπου για την εξασφάλιση της σεισμικής ανθεκτικότητας των γερανών.

Όπως επισημαίνει ο εμπειρογνώμονας της Τεχνικής Επιτροπής κ. Klaus Pokorny που εκπονεί το εν λόγω πρότυπο για τις αρχές σχεδιασμού και των απαιτήσεων για γερανούς, πρέπει πρώτα να υπολογισθούν τα σεισμικά φορτία που δείχνουν πώς ένας γερανός θα ανταποκριθεί σε μέτρια έως σοβαρή μορφή σεισμού, επιβεβαιώνοντας έτσι την ασφάλεια τους. Στη συνέχεια, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οριακές καταστάσεις σχεδιασμού που παρέχονται σε δύο μορφές: την κατάσταση λειτουργικότητας και την απόλυτη οριακή κατάσταση.

Αφ' ενός, η κατάσταση λειτουργικότητας εξασφαλίζει ότι ο γερανός μπορεί να αντέξει τις επιπτώσεις των εδαφικών κινήσεων σε μέτριο σεισμό καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των

υπηρεσιών του και να συνεχίσει να λειτουργεί όπως θα έπρεπε. Αφ' ετέρου, η απόλυτη οριακή κατάσταση, απαιτεί ότι η δομή του γερανού δεν πρέπει να καταρρεύσει κατά τη διάρκεια των εδαφικών κινήσεων ενός ισχυρού σεισμού, και παράλληλα ότι η αναστολή φορτίων ή οποιουδήποτε άλλου μέρους του γερανού, δεν πρέπει να πέσει ή να βλάψει είτε δημόσιους ή και ιδιωτικούς φορείς, είτε εργαζόμενους.

Ωστόσο, για κάθε αξιολόγηση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιφερειακές σεισμικές συνθήκες, καθώς και οι συνθήκες επιφάνειας του εδάφους στη θέση όπου βρίσκεται ο γερανός. Είναι επίσης σημαντικό να εξετάζεται πώς ο γερανός προορίζεται να χρησιμοποιηθεί και οι τυχόν κίνδυνοι που θα μπορούσαν να προκύψουν από σεισμικές βλάβες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Διεθνές πρότυπο ISO 11031 υιοθετεί ένα επιπρόσθετο κριτήριο εμπιστοσύνης στον οικοδομικό κλάδο και παράλληλα παρέχει κοινή τεχνική γλώσσα στους κατασκευαστές, χρήστες και ιδιοκτήτες των γερανών, να καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλο με σαφήνεια ανεξαρτήτου γεωγραφικής θέσης και τοποθεσίας.

Το ISO 11031:2016, εκπονήθηκε από τη Διεθνή Τεχνική Επιτροπή Τυποποίησης ISO/TC 96, "Αρχές σχεδιασμού και απαιτήσεις". Η υιοθέτηση και εφαρμογή των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προτύπων στην Κύπρο γίνεται μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS), ο οποίος είναι ο Εθνικός φορέας για την τυποποίηση. Ενημέρωση για οποιοδήποτε εξελίξεις στο εν λόγω θέμα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λαμβάνουν από τους αρμόδιους Λειτουργούς του CYS και το Κέντρο Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης (ΚΕΠΕ).

Εκπρόσωποι της δημοσιογραφικής οικογένειας τίμησαν με την παρουσία τους τη δεξίωση που παρέθεσε προς τιμή τους η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Εκπρόσωποι της δημοσιογραφικής οικογένειας τίμησαν με την παρουσία τους τη δεξίωση που παρέθεσε προς τιμή τους η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

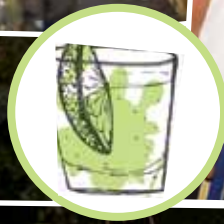
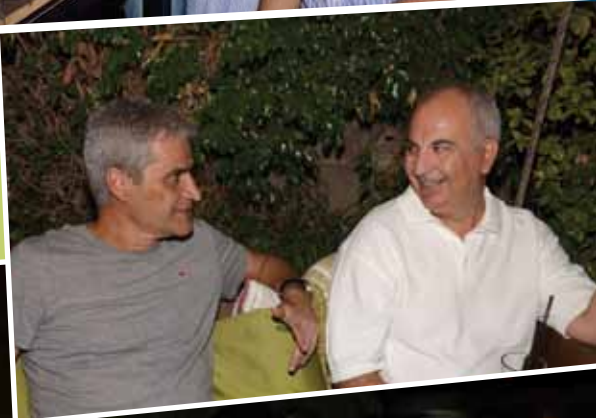
Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), δεξιώθηκε στις 27 Ιουλίου 2017, στον υπαίθριο χώρο του Garden Day&Night στη Λευκωσία, τους εκπροσώπους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στο πλαίσιο της διαχρονικής και άψογης συνεργασίας που διατηρούν.

Αρχισυντάκτες, οικονομικοί και άλλοι συντάκτες, εκπρόσωποι των έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, τίμησαν με την παρουσία τους την Ομοσπονδία και αντάλλαξαν σκέψεις και απόψεις με τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου και των Διοικητικών

Συμβουλίων των επαρχιακών Συνδέσμων της Ομοσπονδίας, πέραν από τα επαγγελματικά στεγανά. Η βραδιά κύλησε όμορφα με χαβαλέ.. ποτάκι,τσιμπήματα και καλή παρέα κάτω από τον καλοκαιρινό ουρανό της πρωτεύουσας.

Τα μέλη του Κεντρικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., εκφράζουν το σεβασμό και τις ιδιαίτερες ευχαριστίες τους τόσο σε όσους παρευρέθηκαν στην εκδήλωση, όσο και σε όσους προσφέρουν από το βήμα τους την ευκαιρία καθ'όλη τη διάρκεια της χρονιάς, να εκφραστούν και να προβληθούν οι ενέργειες και οι θέσεις της Ομοσπονδίας, κατ'επέκταση και της μεγάλης κατηγορίας του εργοληπτικού κόσμου. Μία αμφίδρομη συνεργασία που αναμένεται και στο μέλλον να συνεχιστεί και να ενδυναμωθεί ακόμη περισσότερο.

Πρόσφατη αφυπηρέτηση Σ. Στυλιανίδη - Από τα πρώτα στελέχη του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (Σ.Ε.Ε.Ε.)

Αφυπηρέτησε πρόσφατα από τη θέση του Ανώτερου Τεχνικού Επιθεωρητή, μετά από 35 χρόνια υπηρεσίας, ένα από τα πρώτα στελέχη του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (Σ.Ε.Ε.Ε.), ο κ. Σωτήρης Στυλιανίδης.

Ο κ. Στυλιανίδης διορίστηκε στο νεοσύστατο τότε Συμβούλιο, τον Ιούνιο του 1983. Μαζί με άλλα 3 μόνο νεοδιόριστα στελέχη, μοιράστηκε την ευθύνη εφαρμογής και τήρησης του Νόμου και κατ'επέκταση, της ευθύνης της προστασίας της ασφάλειας της ζωής και της περιουσίας του κοινού.

Το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών ιδρύθηκε με βάση τον Περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Νόμο του 1973, λειτούργησε όμως το 1982, έτος κατά το οποίο τέθηκε σε ισχύ ο συγκεκριμένος Νόμος λόγω της τουρκικής εισβολής.

Η προστασία της ζωής και της περιουσίας του κοινού, η οποία ήταν ο κύριος λόγος για τη θέσπιση του Περί Εργοληπτών Νόμου, θα διασφαλιζόταν, αφ' ενός μεν με την άσκηση του επαγγέλματος του Εργολήπτη, από πρόσωπα νομοταγή, εγγεγραμμένα σε Μητρώο και ελεγχόμενα πρόσωπα και αφ' ετέρου με τον περιορισμό της δυνατότητας εκτέλεσης κατασκευαστικών έργων, ανάλογα με τα προσόντα και την πείρα των εργοληπτών. Με την κατάταξη δηλαδή των έργων σε τάξεις, για κάθε μία από τις οποίες, έπρεπε να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Σε μία εποχή, που τα έργα εκτελούνταν χωρίς περιορισμούς, ήταν εξαιρετικά δύσκολο να καλλιεργηθεί και να εμπεδωθεί η κουλτούρα του προσοντούχου εγγεγραμμένου και αδειούχου εργολήπτη.

Αυτός ήταν και ο δύσκολος ρόλος που είχαν να διαδραματίσουν τα στελέχη του νεοσύστατου Συμβουλίου που εργάστηκαν για

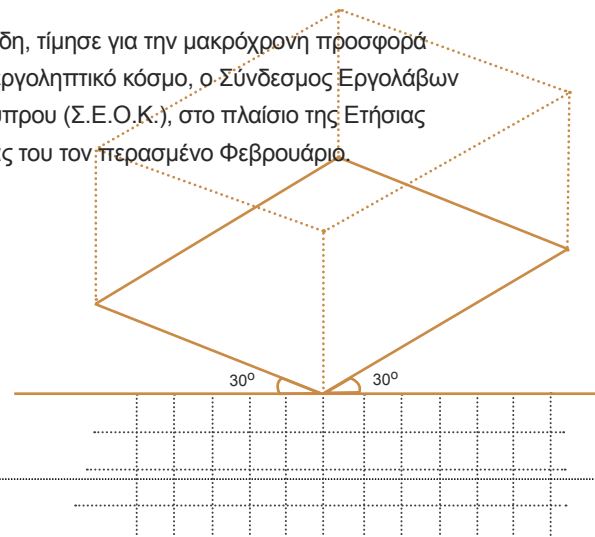

να θέσουν τις βάσεις, προς επίτευξη του σκοπού, για τον οποίο ιδρύθηκε το Συμβούλιο, που ήταν η εγγραφή και ο έλεγχος των ατόμων που εξασκούν το επάγγελμα του Εργολήπτη στις κατηγορίες των Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων στην Κύπρο.

Ακόμα πιο δύσκολα με την τουρκική εισβολή του 1974, ύστερα περνώντας από τη φάση της άνθισης και ξανά στη μεγαλύτερη πρόσφατα, ύφεση του τομέα των κατασκευών, που βίωσε ποτέ ο τόπος.

Στα 35 χρόνια πορείας στο Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών, ο κ. Στυλιανίδης, κατάφερε να μεταδώσει, μαζί με τους συναδέλφους του την κουλτούρα που προαναφέραμε και να υπηρετήσει με αφοσίωση το Συμβούλιο.

Τον κ. Στυλιανίδη, τίμησε για την μακρόχρονη προσφορά του προς τον εργοληπτικό κόσμο, ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Σ.Ε.Ο.Κ.), στο πλαίσιο της Ετήσιας Χοροεσπερίδας του τον περασμένο Φεβρουάριο.

Ναΐσκος Αγίου Τριφυλλίου - Ο Μοναδικός στην Κύπρο αφιερωμένος στον Άγιο Κτίστηκε από το Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΣΕΟΚ)

Σε μία λιτή τελετή, γιορτάστηκε στις 13 Ιουνίου 2017, η μνήμη του πολιούχου Αγίου Τριφυλλίου της Λευκωσίας, από τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου ΕΛΕΝΕΙΟΥ, παρουσία εκπροσώπων του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΣΕΟΚ), οι οποίοι είχαν προσκληθεί στην τελετή.

Λίγοι ίσως γνωρίζουν, ότι ο μοναδικός Ναός στην Κύπρο, που είναι αφιερωμένος στον Άγιο Τριφύλλιο, βρίσκεται στον περίβολο ενός εκ των παλαιότερων σχολείων της Λευκωσίας, του Δημοτικού Σχολείου Ελενείου και κτίστηκε με την αποκλειστική Χορηγία του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου, επί Προεδρίας του Αειμνήστου Δημήτρη Σαμψών, από το τότε μέλος του Διοικητικού του Συμβουλίου, μ. Νικόλα Μανναριδή.

Ο θεμέλιος λίθος κατετέθη, στις 13 Ιουνίου 1991, επί Δημαρχίας του κ. Λέλλου Δημητριάδη.

Το Δημοτικό Σχολείο Ελένειον, συνδέεται ποικιλοτρόπως με το Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου, αφού και πιο πρόσφατα, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, διετέλεσαν μέλη του Συνδέσμου Γονέων του σχολείου, κατέχοντας την Προεδρία για σειρά ετών, με σημαντική συνεισφορά στην ανάπτυξη του σχολείου.

Ιστορικό του Σχολείου

Το μοναδικού ιστορικού κτίσματος, Δημοτικό Σχολείο ΕΛΕΝΕΙΟΝ, που χρονολογείται από το 1925, βρίσκεται στη Λεωφόρο Στασίνου 29, στην καρδιά της Λευκωσίας. Κτίστηκε από το μεγαλέμπορο Κωνσταντίνο Λοϊζίδη (1862 – 1937), εις μνήμην της κόρης του Ελένης, που είχε πεθάνει το 1919 σε ηλικία 22 χρονών. Πρώτος Διευθυντής ήταν ο Χαράλαμπος Παπαδόπουλος ο οποίος υπηρέτησε

για 22 συνεχόμενα χρόνια, καθιερώνοντας το σχολείο ως ένα πνευματικό πυρήνα της Λευκωσίας, με τεράστια αίγλη.

Από το εν λόγω σχολείο, πέρασαν σημαντικές προσωπικότητες της πολιτικής και πνευματικής ζωής του τόπου μας, όπως, οι πρώην Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκος Κληρίδης και Τάσος Παπαδόπουλος,

Ο Εθνικοί Αγωνιστές, του 1940 Ροδίων Γεωργιάδης και του 1955 – 59 Ιάκωβος Πατάτσος, ο γιατρός και Λογοτέχνης Κύπρος Χρυσάνθης, ο πρώην Υπουργός Εξωτερικών και νυν Ευρωβουλευτής Ιωάννης Κασουλίδης, ο Νομπελίστας οικονομολόγος Χριστόφορος Πισσαριδής και πολλοί άλλοι.

Συνοπτικά ο Βίος του Αγίου Τριφυλλίου

Ήταν ο πρώτος Επίσκοπος της Λευκωσίας, που τότε ονομαζόταν η πόλη των Ληδρίων.

Γεννήθηκε στην Κύπρο και σπούδασε νομικά στη Βηρυτό. Από ειδωλολάτρης έγινε χριστιανός και ξεκίνησε να μελετά τη χριστιανική πίστη ως μαθητής του Αγ. Σπυριδώνα. Μετά έγινε διάκονος και μαζί με τον Άγιο Σπυριδώνα ήταν ανάμεσα στους Κύπριους Επισκόπους που έλαβαν μέρος στη Α' Οικουμενική Σύνοδο, εκπροσωπώντας την επισκοπική του έδρα που ήταν τότε η Λήδρα, σημερινή Λευκωσία.

Πέθανε σε ηλικία 80 χρονών και το λείψανό του τάφηκε στο Ναό της Υπεραγίας Θεοτόκου Οδηγήτριας στη Λευκωσία, που αργότερα καταστράφηκε από τις Αραβικές επιδρομές.

Ολοκλήρωση του Έργου Εκσυγχρονισμού της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΚΕΠΑ και εγκαίνια των νέων εργαστηρίων

Πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαΐου η τελετή ολοκλήρωσης του Έργου Εκσυγχρονισμού της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του Κέντρου Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) και των εγκαίνιων των νέων εργαστηρίων του ΚΕΠΑ στη Λευκωσία.

Το Έργο, με συνολικό προϋπολογισμό 1.882.000 Ελβετικά φράγκα (1,6 εκ. ευρώ), συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελβετική Συνομοσπονδία κατά 85% και την Κυπριακή Δημοκρατία κατά 15%.

Μέσω του Έργου, το ΚΕΠΑ προχώρησε στον εκσυγχρονισμό της τεχνολογικής βάσης της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισής του, μέσα από την εξασφάλιση εξοπλισμού και τεχνολογιών κατάρτισης αιχμής. Δημιουργήθηκαν δύο Εργαστήρια Εικονικής Πραγματικότητας στη Λευκωσία και στη Λεμεσό, εξασφαλίστηκαν τέσσερις προσομοιωτές συγκολλήσεων για τα Εργαστήρια σε Λευκωσία και Λεμεσό, δημιουργήθηκε σύγχρονο Κέντρο Αυτοματισμών στη Λεμεσό και Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων και εγκαταστάθηκε Δυναμόμετρο στη Λευκωσία.

Σημαντική καινοτομία αποτελεί επίσης η δημιουργία ενός σύγχρονου Εργαστηρίου Ενέργειας στη Λάρνακα. Στο πλαίσιο του Έργου εξασφαλίστηκε σύγχρονος συμβατικός εξοπλισμός για τα εργαστήρια στις ειδικότητες των Υδραυλικών, της Ψύξης και Κλιματισμού, των Συγκολλήσεων, της Μηχανικής Αυτοκινήτου, της Ηλεκτρολογίας, των Οικοδομικών, της Ξυλουργικής και της Κοπτικής/Ραπτικής. Στο ίδιο πλαίσιο πραγματοποιήθηκε κατάρτιση του συνόλου των εκπαιδευτών του ΚΕΠΑ σε οριζόντιες και σε τεχνικές δεξιότητες στους τομείς εξειδίκευσής τους, καθώς και πιστοποίησή τους με βάση

το Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (EQF). Μιλώντας κατά την τελετή, τόσο η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κα Ζέτα Αιμιλιανίδου, όσο και ο Διευθυντής του ΚΕΠΑ κ. Ντίνος Καθητζιώτης, εξέφρασαν ευχαριστίες προς την Κυβέρνηση της Ελβετίας για την ανεκτίμητη συνεισφορά της στον εκσυγχρονισμό της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΚΕΠΑ.

Συγκεκριμένα, η Υπουργός Εργασίας εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι οι δομές που δημιουργήθηκαν μέσω του Έργου και η ουσιαστική αναβάθμιση που επιτεύχθηκε θα αποτελέσουν το εφαλτήριο για ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη, τόσο της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Κύπρο όσο και της οικονομίας του τόπου αλλά και ένα ακόμη βήμα προς την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων για βελτίωση του τομέα αυτού στην Κύπρο.

Στο δικό του χαιρετισμό, ο Διευθυντής του ΚΕΠΑ επεσήμανε ότι, ως αποτέλεσμα του Έργου, το ΚΕΠΑ είναι πλέον ένας σύγχρονος οργανισμός που μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Κύπρο και να συμβάλει «σε μεγαλύτερο βαθμό στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των τεχνιτών μας, στη βελτίωση της Τεχνικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και στη δημιουργία νέων δυνατοτήτων και ευκαιριών για τα νέα παιδιά που επιθυμούν να ακολουθήσουν αυτό τον επαγγελματικό δρόμο».

Από πλευράς του, ο Πρέσβης της Ελβετίας κ. Peter Reinhardt ανέφερε ότι το Έργο ανήκει σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα με στόχο την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των τελευταίων χωρών που εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ελβετία, σημείωσε, θεωρεί την Τεχνική Επαγγελματική Κατάρτιση πολύ σημαντική και έχει μεγάλη εμπειρία σε αυτό τον τομέα, επισημαίνοντας ότι η οικονομία χρειάζεται προσοντούχους επαγγελματίες που να ξέρουν τι κάνουν και να το κάνουν με αφοσίωση.

Τα νέα εργαστήρια του ΚΕΠΑ στη Λευκωσία βρίσκονται στους χώρους που παλαιότερα στέγαζαν το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ)

Με την ομόφωνη υποστήριξη των Ευρωπαϊκών Οργανώσεων Εργοδοτών & Βιομηχανίας και έχοντας εξασφαλίσει τις ψήφους των 77 εκ των 106 εργοδοτικών οργανώσεων από όλο τον κόσμο, ο Γενικός Διευθυντής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχανών (ΟΕΒ), κ. Μιχάλης Αντωνίου εξελέγη στις 12 Ιουνίου 2017, Αναπληρωματικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO). Η θητεία ισχύει για την περίοδο 2017 - 2020.

Η εκλογή του κ. Αντωνίου αποτελεί αναγνώριση του ουσιαστικού και εποικοδομητικού ρόλου που η ΟΕΒ διαδραματίζει εκπροσωπώντας τους Κύπριους εργοδότες σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο του ILO το οποίο εκτός από τη διοικητική και εκτελεστική αρμοδιότητα καθορίζει ουσιαστικά την

πολιτική και κατευθυντήριες γραμμές της Οργάνωσης, καταρτίζει τον προϋπολογισμό, τα προγράμματα παροχής τεχνικής και οικονομικής βοήθειας προς διάφορες χώρες και προωθεί την εφαρμογή των διεθνών εργασιακών συμβάσεων και συστάσεων.

Η εκλογή του κ. Μιχάλη Αντωνίου συνιστά ιδιαίτερη τιμή για την ΟΕΒ και τους Κύπριους Εργοδότες.

ΟΕΒ - ΚΟΓΕΕ: Η ισότητα των φύλων στις Συμβάσεις του Δημοσίου

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχανών (ΟΕΒ) και η Κυπριακή Ομοσπονδία Γυναικών Επαγγελματιών Επιχειρηματιών (ΚΟΓΕΕ) με παραστάσεις τους προς τις αρμόδιες Αρχές, ζήτησαν την συμπερίληψη της εφαρμογής μέτρων που προωθούν την ισότητα των φύλων στα κριτήρια αξιολόγησης των επιχειρήσεων που προσφοροδοτούν για έργα του Δημοσίου.

Σε επιστολή της προς τον Γενικό Διευθυντή της ΟΕΒ κ. Μιχάλη Αντωνίου, η Γενική Λογίστρια κα Ρέα Γεωργίου τον ενημερώνει για την απόφαση της ότι από 30/06/2017 οι Εταιρείες που έχουν πιστοποιηθεί βάσει του «Κυπριακού Μοντέλου Πιστοποίησης Επιχειρήσεων για την Εφαρμογή Καλών Πρακτικών για την Ισότητα των Φύλων στο Εργασιακό Περιβάλλον», θα τυγχάνουν πρόσθετης ειδικής μοριοδότησης. Διευκρινίζει βέβαια ότι η μοριοδότηση δεν θα περιορίζει υπέρμετρα τον ανταγωνισμό.

Η πιο πάνω απόφαση είναι αποτέλεσμα των συντονισμένων προσπάθειών της ΟΕΒ με την ΚΟΓΕΕ, η οποία είχε αναλάβει την σχετική πρωτοβουλία.

Σημειώνεται ότι το εν λόγω «Μοντέλο» ανέπτυξε η ΟΕΒ στα πλαίσια του συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Δράσεις για Μείωση του Χάσματος Αμοιβών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών», που υλοποιήθηκε από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων την περίοδο 2010 – 2015.

Η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η κατάργηση κάθε μορφής διάκρισης λόγω φύλου στην αγορά εργασίας και στο επιχειρείν, αποτελεί Καταστατικό στόχο της ΟΕΒ. Η παροχή κινήτρων σε εργοδότες για να υιοθετούν μέτρα πέραν των νομικών τους υποχρεώσεων, είναι εξαιρετικά σημαντική εξέλιξη και ένα βήμα που φέρνει την Κυπριακή οικονομία πιο κοντά στην επίτευξη ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ο ISO συμπληρώνει φέτος 70 χρόνια ζωής 1947 - 2017

Η δημιουργία του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) ξεκίνησε το 1946, όταν αντιπρόσωποι από 25 χώρες συγκεντρώθηκαν στο Λονδίνο για να συζητήσουν το μέλλον της τυποποίησης. Ένα χρόνο αργότερα, στις 23 Φεβρουαρίου 1947, ημερομηνία σταθμός για την ιστορία της τυποποίησης, ιδρύθηκε και επίσημα ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης γνωστός μας σήμερα ISO. Στη μεταπολεμική εποχή, τα ιδρυτικά μέλη αντιλήφθηκαν ότι τα πρότυπα αποτελούν ένα βασικό στοιχείο της προσπάθειας που γινόταν για μία παγκόσμια ανασυγκρότηση της οικονομίας.

Με απώτερο σκοπό να διευκολυνθεί ο συντονισμός και η ενοποίηση των προτύπων που είχαν αναπτυχθεί από οργανισμούς μέλη του ISO σε όλο τον κόσμο, τα ιδρυτικά μέλη του Οργανισμού, αποφάσισαν ότι ο ISO θα είναι εκεί για όσους επιθυμούν να συνεργαστούν στο πλαίσιο αυτό, με δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις.

Αυτές οι θεμελιώδεις αρχές εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι και σήμερα. Ο ISO αριθμεί 163 μέλη από όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου. Η τυποποίηση και τα πρότυπα προϋπήρχαν σε βάθος χρόνου και καλύπτουν σήμερα θέματα από όλες τις πτυχές της τεχνολογίας και των επιχειρήσεων.

Μετά τη δημιουργία του οργανισμού, 67 ομάδες εμπειρογνομόνων συγκροτώντας τις τεχνικές επιτροπές που δημιουργήθηκαν για να καλύψουν συγκεκριμένους τεχνικούς τομείς, όπως τη θαλάσσια τεχνολογία, τα τρόφιμα, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα με σκοπό την εκπόνηση διεθνών προτύπων. Το 1951 δημιουργήθηκε το πρώτο διεθνές πρότυπο. Από τότε, το χαρτοφυλάκιο του ISO έχει διευρυνθεί καθώς περιλαμβάνει σήμερα περισσότερα από 22 χιλιάδες πρότυπα.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού Dr Zhang Xiaogang δήλωσε «Εδώ και 70 χρόνια, ο ISO εκπονεί πρότυπα που έχουν διαμορφώσει την ιστορία μας και στηρίζουν στην καινοτομία. Από την τυποποίηση των υλικών, εξαρτημάτων και εξοπλισμού για την αυτοκινητοβιομηχανία, την αεροδιαστημική μέχρι τη μέτρηση των περιβαλλοντικών ρύπων, από τη θέσπιση συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας και υγιεινής των τροφίμων στην αλυσίδα εφοδιασμού μέχρι τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών για αλληλεπίδραση ανθρώπου - ρομπότ. Ο ISO εξελίσσεται πάντοτε με τις ανάγκες του κλάδου και της κοινωνίας».

Τα τελευταία χρόνια ο ISO έχει εργαστεί σκληρά για να διευρύνει τον κύκλο και τις συνεργασίες με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της τυποποίησης, όπως είναι οι καταναλωτές ή οι αναπτυσσόμενες χώρες. Ιδιαίτερα κατά τη δεκαετία του 1950 σημειώθηκε εισροή νέων μελών από αναπτυσσόμενα κράτη. Για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μελών αυτών, ο ISO, δημιούργησε το 1961 την Επιτροπή για θέματα αναπτυσσόμενων χωρών (ISO/DEVCO), μία πρωτοβουλία που βοηθά τις χώρες αυτές να «εκμεταλλεύονται» όσο το δυνατόν περισσότερο τις εργασίες ανάπτυξης προτύπων μέσω της εκπόνησης διεθνών προτύπων. Σήμερα, το 75% των μελών του ISO προέρχεται από αναπτυσσόμενες χώρες.

Η συμβολή στην βελτίωση της ικανοποίησης και ασφάλειας των καταναλωτών αποτελεί ένα ακόμα ζωτικής σημασίας ρόλο των προτύπων. Η ενσωμάτωση των απόψεών τους κατά την ανάπτυξη προτύπων είναι, συνεπώς, ουσιαστικής σημασίας, λόγω του ότι οι καταναλωτές αποτελούν τους ουσιαστικούς χρήστες των προτύπων. Η σημασία της συμμετοχής των καταναλωτών κρίθηκε, λοιπόν, πολύ σημαντική και έτσι το 1978, ο ISO δημιούργησε την Επιτροπή που ασχολείται αποκλειστικά με τους καταναλωτές πλέον επισήμως γνωστή ως ISO/COPOLCO. Η επιτροπή αυτή έχει σαν στόχο να προωθεί και να ενθαρρύνει τα συμφέροντα των καταναλωτών στον τομέα των προτύπων.

Η αποτελεσματική και ευρεία συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στις δραστηριότητες της τυποποίησης είναι πολύ σημαντική για τη διατήρηση της συνέπειας των διεθνών προτύπων. Για να εξασφαλιστεί μια ισχυρή σχέση μεταξύ των διεθνών προτύπων και της καινοτομίας, ο ISO έχει δημιουργήσει δεσμούς με ένα δίκτυο διεθνών και περιφερειακών οργανισμών, όπως με το Διεθνή Οργανισμό Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (IEC) και το Διεθνή Οργανισμό για τις Τηλεπικοινωνίες (ITU). Επίσης έχει αναπτύξει επαφές με περισσότερες από 700 διεθνείς οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς που συνδέονται με την τυποποίηση. Επιπλέον, η συμβολή των μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων, των ρυθμιστικών αρχών και των κυβερνήσεων σε όλο τον κόσμο είναι θεμελιώδης σημασίας για την ορθή λειτουργία των δραστηριοτήτων της τυποποίησης.

WE SET THE STANDARDS IN CYPRUS!

Ο CYS θέτει τον πήχη της Ποιότητας Ζωής ΨΗΛΑ, με Ευρωπαϊκά Πρότυπα

Περιβάλλον

Ασφάλεια

Καταναλωτών

Ποιότητα Ζωής

Προσβασιμότητα

Βιομηχανία

Γνώση

Γωνία Λεωφ. Λεμεσού & Κώστα Αναξαγόρα 30
3ος Όροφος, 2014 Λευκωσία
Τ.Θ. 16197, 2086 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 411 411, Φαξ: +357 22 411 511
cystandards@cys.org.cy | www.cys.org.cy

Κυπριακός
Οργανισμός
Τυποποίησης

Εξήντα Χρόνια Κοινωνικών Ασφαλίσεων στην Κύπρο Μια ξεχασμένη επέτειος ενός πετυχημένου θεσμού

*Του Παναγιώτη Δ. Γάλλουρου

Στις 7 περασμένου Ιανουαρίου συμπληρώθηκαν 60 χρόνια από τότε που η βρετανική αποικιοκρατική διοίκηση έθεσε σ' εφαρμογή το πρώτο, περιορισμένης εφαρμογής, σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων στην Κύπρο. Η επέτειος αυτή θα έπρεπε να αποτελέσει αφορμή για προβολή της σημασίας του θεσμού και της συμβολής του στην κοινωνική προστασία και συνοχή, με έμφαση στην ευαισθητοποίηση των εργαζομένων σχετικά με τις επιπτώσεις της αδήλωτης εργασίας για τα δικαιώματα των ίδιων και των οικογενειών τους. Ακόμη, ήταν μια ευκαιρία για προβληματισμό ως προς το μέλλον του όλου συνταξιοδοτικού μας συστήματος. Δυστυχώς, πέρασε απαρατήρητη, παρότι καθημερινά Υπηρεσίες, οργανώσεις και ΜΜΕ αφιερώνουν χρόνο για υπόμνηση γεγονότων ήσσονος σημασίας και ενδιαφέροντος για την κοινωνία μας.

Αξιολογώντας κανείς τις φάσεις εξέλιξης της κοινωνικής ασφάλισης κατά την περίοδο μετά την ανεξαρτησία, δεν θα μπορούσε παρά να αναδείξει ως κορυφαίο σταθμό τη μεταρρύθμιση του Οκτωβρίου 1964. Η επέκταση της προστασίας στο σύνολο των εργαζομένων, χωρίς κανένα περιορισμό ηλικίας και η συνταξιοδότηση όσων από αυτούς ήταν 62 ετών και άνω μετά από τριετή ασφάλιση, λειτούργησε καταλυτικά στην αντιμετώπιση της απόλυτης φτώχειας και στη δημιουργία αισθήματος οικονομικής ασφάλειας μεταξύ του ηλικιωμένου πληθυσμού. Η θετική επίδραση του επαναστατικού για την εποχή κοινωνικού θεσμού δεν περιορίστηκε στους λήπτες συντάξεων. Έγινε αισθητή και στο άμεσο οικογενειακό περιβάλλον τους, το οποίο είχε παραδοσιακά το βάρος της συντήρησης τους. Το φαινόμενο φτωχά παιδιά να συντηρούν φτωχούς γέροντες γονείς ήταν συνηθισμένο, κυρίως μεταξύ του αγροτικού πληθυσμού. Ορθά, λοιπόν, η αλλαγή αυτή θεωρήθηκε ως ευλογία από τους ηλικιωμένους.

Η εξηκοστή επέτειος της ίδρυσης του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων βρήκε το όλο συνταξιοδοτικό σύστημα μας σε κρίση. Τα επαγγελματικά σχέδια συντάξεων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα έκλεισαν από το 2011, ενώ τα ταμεία προνοίας του ιδιωτικού τομέα υπέστησαν καθίζηση, τόσο από την άποψη της κάλυψης, όσο και από την άποψη της χρηματοδότησης. Η εξέλιξη αυτή μας παίρνει πίσω, από πολλές απόψεις, στην προ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου κατάσταση. Γι' αυτό, το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία ως ο μοναδικός, για τη μάζα των εργαζομένων,

φορέας συνταξιοδοτικού εισοδήματος, με τη διατήρηση των σημερινών επιπέδων προστασίας του να είναι εκ των ων ουκ άνευ. Για το λόγο αυτό η κατανόηση της σημερινής χρηματοδοτικής κατάστασης του ΤΚΑ είναι ιδιαίτερος ενδιαφέρουσα.

Με βάση την πολιτική επενδύσεων που υιοθετήθηκε -και παραμένει αναλλοίωτη- από το 1965, τα πλεονάσματα του ΤΚΑ είναι επενδυμένα σε μη εμπορεύσιμες Κυβερνητικές καταθέσεις (non- tradable Government deposits). Μετά την εισαγωγή του Αναλογικού Σχεδίου το 1980 και τη συσσώρευση μεγάλων πλεονασμάτων, το ΤΚΑ αποτέλεσε μια από τις σημαντικότερες πηγές εσωτερικού δανεισμού για την Κυβέρνηση. Κατά τη δεκαετία του 1980, που, λόγω των επιπτώσεων της τουρκικής εισβολής, οι ανάγκες για έργα υποδομής ήταν μεγάλες, αυτή η πολιτική ήταν ορθή γιατί εξυπηρετούσε αναπτυξιακούς σκοπούς. Μετέπειτα και σταδιακά εκφυλίστηκε σε εύκολη πηγή χρηματοδότησης ελλειμμάτων που προέκυπταν από καταναλωτικές δαπάνες του κράτους, κυρίως μισθούς και παροχές. Σήμερα, το πραγματικό αποθεματικό είναι αμελητέο σε σχέση με τις υποχρεώσεις του ΤΚΑ. Το σύνολο σχεδόν (93%) του ενεργητικού του ΤΚΑ, ύψους 7,5 δισ. ευρώ περίπου (σχεδόν 40% του ΑΕΠ), εμφανίζεται απλώς στις οικονομικές καταστάσεις του ΤΚΑ, ως χρέος της Κυβέρνησης υπό διάφορες μορφές, κυρίως ως καταθέσεις στο Γενικό Λογιστήριο.

Επειδή η μεθοδολογία μέτρησης του Δημόσιου χρέους δεν λαμβάνει υπόψη τον ενδοκυβερνητικό δανεισμό, το

μέγεθος αυτού του χρέους αγνοείται ή δεν ανησυχούσε τους διαχειριστές των δημόσιων οικονομικών, μέχρι που η αναλογιστική μελέτη του 2003, επισημάνει - όταν ήταν πια αργά - τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις αυτής της πρακτικής στα δημόσια οικονομικά και στη χρηματοδότηση των συντάξεων. Η θεώρηση του δανεισμού των πλεονασμάτων του ΤΚΑ μέσα στα στενά πλαίσια των διεθνών προτύπων μέτρησης του Δημόσιου χρέους ήταν μόνο τυπικά ορθή. Στην ουσία επρόκειτο για ένα σοβαρότατο λάθος, που όχι μόνο ανέτρεψε τη διαγενεακή ισορροπία στη χρηματοδότηση των συντάξεων, αλλά και επέτρεψε τον αλόγιστο πρόσθετο δανεισμό από άλλες πηγές, αφού δεν μετρούσε ως δημόσιο χρέος στους Εθνικούς Λογαριασμούς. Έτσι, υποθηκώσαμε το μέλλον των παιδιών και των εγγονιών μας. Οι γενεές των ασφαλισμένων των επόμενων δεκαετιών, πέρα από την αύξηση των εισφορών τους, καλούνται να πληρώνουν και ως φορολογούμενοι τα ποσά που πρέπει να καταβάλλει η Κυβέρνηση προς το ΤΚΑ κάθε χρόνο προς εξασφάλιση της αναγκαίας ρευστότητας του για πληρωμή των συντάξεων και άλλων παροχών. Η διαφορά μεταξύ των δαπανών για παροχές και των εσόδων από εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών (περιλαμβανομένων και των εισφορών της Κυβέρνησης ως εργοδότη) φθάνει περίπου το 25%.

Η τελευταία έκθεση για την αναλογιστική ανασκόπηση της οικονομικής κατάστασης του ΤΚΑ, με ημερομηνία αναφοράς το 2014 (ILO/TF/Cyprus/R.23), αναγνώστηκε ως επιβεβαίωση της οικονομικής βιωσιμότητας του ΤΚΑ μέχρι το 2080. Η ανάγνωση αυτή είναι αποτέλεσμα της υιοθέτησης της αβάσιμης παραδοχής, ότι το ΤΚΑ διαθέτει αποθεματικό επενδυμένο στην πραγματική οικονομία με αποδόσεις που φθάνουν το 3%. Η παραδοχή αυτή μόνο ως έμμεση διαβεβαίωση της αναγνώρισης του χρέους από το Κράτος μπορεί να ερμηνευθεί. Το πότε, και αν μπορεί, να εξοφληθεί αυτό το χρέος, έστω και σταδιακά, για να δημιουργηθεί πραγματικό αποθεματικό, όπως συστήνεται στην Αναλογιστική Έκθεση, είναι άγνωστο.

Η πραγματικότητα είναι ότι το ΤΚΑ λειτουργεί στη βάση ενός καθαρά διανεμητικού συστήματος χρηματοδότησης, χωρίς αποθεματικό και έσοδα από επενδύσεις.

Η χρηματοδότηση των συντάξεων κατά ένα μεγάλο ποσοστό προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό (σχεδόν 40%, αν ληφθεί υπόψη και η εισφορά της Κυβέρνησης ως εργοδότη). Δεν υπάρχει καμία δυνατότητα κάλυψης δαπανών από αποθεματικά, κάτι που σε οικονομικά δύσκολες περιόδους θα μπορούσε να αμβλύνει τις πιέσεις στα δημόσια οικονομικά και να υποκαταστήσει την ανάγκη για αύξηση των εισφορών. Η βιωσιμότητα των συντάξεων εξαρτάται πλέον από τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Έχουμε ήδη δεσμεύσει νομοθετικά τις μελλοντικές γενεές με σταδιακή αύξηση των εισφορών τους κατά 63% μέχρι το 2039. Με την εισφορά για το ΓεΣΥ επί θύρας, η οποιαδήποτε σκέψη ή προσδοκία για αποδοχή περαιτέρω αύξησης των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων θα ήταν ουτοπία.

Σε περίπτωση μιας παρατεταμένης ύφεσης στο μέλλον, έστω και μικρότερης έντασης σε σύγκριση με την πρόσφατη, τα πράγματα μπορεί να οδηγηθούν σε αδιέξοδο, με μόνη λύση τη μείωση των συντάξεων. Αυτό θα πρέπει να προβληματίσει τόσο την Κυβέρνηση όσο και τους κοινωνικούς εταίρους. Παράλληλα με τη σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας, θα πρέπει να τεθεί σ' εφαρμογή ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο μετατροπής μέρους του πλασματικού αποθεματικού του ΤΚΑ σε πραγματικό, σε ύψος που να καλύπτει τις δαπάνες συντάξεων ενός έως δυο ετών, με επένδυση του σε μη Κυβερνητικά επενδυτικά μέσα. Δυστυχώς, ο τρόπος παρουσίασης των αποτελεσμάτων της αναλογιστικής ανασκόπησης έστειλε και λανθασμένα μηνύματα ως προς τις δυνατότητες του ΤΚΑ να βελτιώσει τις παροχές. Παράδειγμα, η ανεκδιήγητη πρόταση κάποιου βουλευτή για μείωση της συντάξιμης ηλικίας στο 58ο έτος!

Τέλος, η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του δεύτερου συνταξιοδοτικού πυλώνα (επαγγελματικά σχέδια συντάξεων και ταμεία προνοίας) δεν μπορεί να αναβάλλεται. Όσο αυτή καθυστερεί, τόσο πιο σοβαρές θα είναι οι επιπτώσεις στο συνταξιοδοτικό εισόδημα των συνταξιούχων των επόμενων δεκαετιών.

*πρώην Πρώτος Λειτουργός Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Συνεχής Επιμόρφωση του Εργοληπτικού κόσμου στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. σε συνεργασία με τους Συνδέσμους - Μέλη της

«Αποτελεσματική Αλληλογραφία στα κυρίως Συμβόλαια Κατασκευαστικών Έργων Ιδιωτικού Τομέα»

Ο **Σύνδεσμος Εργοληπτών Οικοδομικών Εργασιών Πάφου**, πραγματοποίησε το διήμερο σεμινάριο με θέμα «Αποτελεσματική Αλληλογραφία στα κυρίως Συμβόλαια Κατασκευαστικών Έργων Ιδιωτικού Τομέα» διάρκειας 14 ωρών στις 21 Φεβρουαρίου 2017 και 08 Μαρτίου 2017 στο Εκπαιδευτικό Κέντρο του Συνδέσμου.

Σκοπός του προγράμματος ήταν η ανάγκη κατάρτιση μέσα από τις καθημερινές δραστηριότητες των στελεχών των εργοληπτικών εταιρειών, αλλά και των Αρχιτεκτόνων / Πολιτικών Μηχανικών, των Επιμετρητών Ποσοτήτων και γενικότερα όλων των εμπλεκόμενων στα κατασκευαστικά έργα, οι οποίοι οφείλουν να γνωρίζουν πώς και πότε να ετοιμάζουν και υποβάλλουν ειδοποιήσεις, προειδοποιήσεις, αιτήσεις, απαιτήσεις, επιστολές κ.ο.κ., ούτως ώστε να ικανοποιούνται οι πρόνοιες των συμβολαίων, να αποφεύγονται καθυστερήσεις και διαφορές στα έργα και να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των μερών.

Ειδοποιήσεις, για παράδειγμα, που δίνονται είτε από τον Εργολάβο είτε από τον Αρχιτέκτονα ενδέχεται να μην συνιστούν «ειδοποιήσεις» με βάση τις πρόνοιες των Συμβολαίων, λόγω απουσίας συγκεκριμένων συστατικών από αυτές και πολλές φορές η εκ των υστέρων ανακάλυψη μη τήρησης των προνοιών του Συμβολαίου αφήνει το ενδιαφερόμενο μέρος εκτεθειμένο.

«Τιμολόγηση Κατασκευαστικών Έργων»

Ο **Σύνδεσμος Εργοληπτών Οικοδομικών Εργασιών Πάφου**, πραγματοποίησε επίσης στις 12 Ιουνίου 2017, το σεμινάριο με θέμα «Τιμολόγηση Κατασκευαστικών Έργων».

Σκοπός του προγράμματος ήταν η ορθολογιστική τιμολόγηση των κατασκευαστικών έργων που διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στην εξασφάλιση συμβολαίων εργασίας, καθώς επίσης και στην επικερδή αποπεράτωση των συμβολαίων που τους κατακυρώνονται και, κατ' επέκταση στην ίδια την επιβίωσή τους. Και οι ίδιοι οι Μελετητές όμως καλούνται να αξιολογήσουν τις προσφορές που τους υποβάλλονται, να διαχειριστούν τις τιμολογήσεις των αλλαγών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση του έργου και να ελέγξουν και να καταλήξουν στον τελικό λογαριασμό του έργου και προς τούτο οφείλουν να έχουν καταρτιστεί γύρω από τα θέματα τιμολόγησης.

Σεμινάριο με θέμα: «Ερμηνεία Όρων Προσφοροδότησης και Τιμολόγηση Προσφορών»

Στις 15 Μαρτίου 2017 ο **Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού** διοργάνωσε το πιο πάνω σεμινάριο με στόχο την διευκρίνιση και επεξήγηση των βασικότερων στοιχείων τα οποία αποτελούν κριτήρια για την ετοιμασία και υποβολή μιας προσφοράς η οποία να βασίζεται στην ορθή κοστολόγηση του Έργου και τιμολόγηση του Δελτίου Ποσοτήτων.

Εισηγητής του Σεμιναρίου ήταν ο κ. Μαρίνος Ν. Παναγιωτίδης, Chartered Quantity Surveyor, ο οποίος πρόσφερε αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες του προς το Σύνδεσμο.

Το Σεμινάριο ήταν διάρκειας 3 ωρών. Η επιτυχία της διοργάνωσης έγκειται τόσο στον αριθμό των μελών που παρακολούθησαν το σεμινάριο, όσο και στο ίδιο το περιεχόμενο του. Λόγω της σημαντικότητας και χρησιμότητας των πληροφοριών που παρατέθηκαν το σεμινάριο αναμένεται να επαναληφθεί.

Ο Σύνδεσμος Εργοληπτών Πάφου, συνεχίζει το θεσμό των εκδηλώσεων προς τιμή της Γυναίκας του Κατασκευαστικού Τομέα

Ο Σύνδεσμος Εργοληπτών Οικοδομικών Εργασιών Πάφου, πραγματοποίησε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά εκδηλώσεις προς τιμή της Γυναίκας του Κατασκευαστικού Τομέα, στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας της Γυναίκας. Αυτή τη φορά, ο Σύνδεσμος, προνόησε ένα πρωτότυπο τρόπο, τόσο για τη φροντίδα του σώματος, όσο και του πνεύματος.

Στις 08 Μαρτίου 2017, διοργάνωσε ένα απόγευμα χαλάρωσης και ξεκούρασης στο χώρο του πολυτελέστατου sra Ayii Anargyri Natural Healing Spa Resort στην Μηλιού, το οποίο περιελάμβανε θεραπεία στις πισίνες με ιαματικά νερά, υδρομασάζ, χρήση σάουνας και γυμναστηρίου. Έπειτα ξεκούραση στο μοναδικό χώρο χαλάρωσης.

Σε μία δεύτερη εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Μαρτίου 2017, φιλοξενήθηκε η κ. Ελένη Γεωργιάδου - Ερευνήτρια του Ατόμου και της Ζωής, η οποία ανέλυσε το θέμα "Γυναίκα – Ζωτικότητα / Ισορροπία".

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.) επιβραβεύει τους άριστους φοιτητές και μαθητές στον Κατασκευαστικό Τομέα

Στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής και της στήριξης των σπουδαστών και μαθητών, σε κλάδους του Κατασκευαστικού Τομέα, η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), συνέχισε και φέτος το θεσμό των βραβεύσεων άριστων φοιτητών και μαθητών, με την επίδοση χρηματικού βραβείου.

Εκπρόσωποι της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., παρευρέθηκαν στις Τελετές Αποφοίτων και επέδωσαν τα βραβεία ως ακολούθως:

- Χρηματικό Βραβείο €500, στη φοιτήτρια Χρυσοστόμου Αντιγόνη της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου - Τμήμα Αρχιτεκτονικής
- Χρηματικό Βραβείο €100, στη μαθήτρια Άντρια Νικολάου της Τεχνικής Σχολής Πόλεως Χρυσοχούς - Κλάδο Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτονικής.
- Χρηματικό Βραβείο €100, στο μαθητή Θεόδωρο Ελευθερίου της Τεχνικής Σχολής Μακαρίου Γ' - Κλάδο Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτονικής.

Η Ο.Σ.Ε.Ο.Κ., θα συνεχίσει να στηρίζει με ποικίλους τρόπους, τους νεοεισερχόμενους στον τομέα, οι οποίοι θα αποτελέσουν το μελλοντικό εργατικό δυναμικό του κλάδου και να ενθαρρύνει την εισδοχή νέων παιδιών σε κλάδους της Τεχνικής και Ανώτατης Εκπαίδευσης στον τομέα της οικοδομικής βιομηχανίας, που αποτελεί ένα από τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους τομείς της οικονομίας του τόπου μας.

Ο Γενικός Γραμματέας του Κ.Σ. της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Κωνσταντίνος Π. Κωνσταντίνου επέδωσε το βραβείο στη φοιτήτρια της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου

Ο Διευθυντής της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. κ. Φράγκος Προκοπά επέδωσε το βραβείο στη μαθήτρια της Τεχνικής Σχολής Πόλεως Χρυσοχούς

Βραβεύσεις άριστων μαθητών από το Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού

Ο Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού συνεχίζει την κοινωνική του προσφορά, βραβεύοντας επίσης και φέτος, άριστους μαθητές σε κλάδους του Κατασκευαστικού Τομέα, με την επίδοση χρηματικού βραβείου.

Το βραβείο απονεμήθηκε στην άριστη σε ήθος και επίδοση, τελειόφοιτη μαθήτρια της Β΄ Τεχνικής Σχολής Λεμεσού του Κλάδου Πολιτικής Μηχανικής και Αρχιτεκτονικής Θεωρητικής και Πρακτικής Κατεύθυνσης, Ευαγόρου Σωτηρίας ΘΠΑ3.

Εκ μέρους του Συνδέσμου το χρηματικό βραβείο αξίας €300.00, παρέδωσε το μέλος του Δ.Σ. κ. Χριστόδουλος Μαυρομούστακος.

Ειδικότητες της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που σχετίζονται με την Οικοδομική Βιομηχανία

Η Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, προσφέρει την ευκαιρία σε μαθητές που θέλουν να ειδικευτούν σε κλάδους της Οικοδομικής Βιομηχανίας, να φοιτήσουν σε ειδικότητες, με πολύ σημαντικές προοπτικές άμεσης εργοδότησης, λόγω του κενού που φαίνεται να υπάρχει σε εξειδικευμένο προσωπικό που έχει άμεση σχέση με τον Κλάδο των Εργοληπτών.

Με αυτή την επιλογή φοίτησης από τους μαθητές, θα καλυφθεί μερικώς, η ανάγκη των Εργοληπτών για στελέχωση των Επιχειρήσεων τους με ικανό και εκπαιδευμένο προσωπικό.

Στη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση προσφέρονται δύο Κατευθύνσεις Σπουδών, η Θεωρητική Κατεύθυνση και η Πρακτική Κατεύθυνση, δίνοντας την ευκαιρία επιλογής στους μαθητές για τη μελλοντική τους πορεία, σε τεχνικό ή επιστημονικό προσωπικό.

Στη Θεωρητική Κατεύθυνση επιλέγουν να φοιτήσουν μαθητές που κύριος στόχος τους είναι η συνέχιση των σπουδών τους, συνήθως σε Πολυτεχνικό Κύκλο, ενώ οι μαθητές που φοιτούν στην Πρακτική Κατεύθυνση προετοιμάζονται, μέσα από αυξημένες περιόδους πρακτικής άσκησης, για την αγορά εργασίας, χωρίς αυτό να αποκλείει τη συνέχιση των σπουδών τους σε Ανώτερες Σχολές.

Στη Θεωρητική Κατεύθυνση, προσφέρεται ο Κλάδος Αρχιτεκτονικής και Πολιτικής Μηχανικής με την ειδικότητα της Αρχιτεκτονικής και Πολιτικής Μηχανικής, ενώ στην Πρακτική Κατεύθυνση υπάγεται ο Κλάδος Δομικών Έργων και Κατασκευών, στον οποίο οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μία από τις ακόλουθες ειδικότητες:

- Τεχνίτης Δομικών Έργων
- Συντήρηση και Αποκατάσταση Κτιρίων
- Σχεδιαστής Δομικών Έργων.

Όλες οι πιο πάνω ειδικότητες προσφέρονται στις ακόλουθες Τεχνικές Σχολές:

1. Α΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας, 2. Τεχνική Σχολή Μακάριος Γ΄ Λευκωσίας, 3. Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου Λάρνακας,
4. Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, 5. Τεχνική Σχολή Πάφου, 6. Τεχνική Σχολή Πόλης Χρυσοχούς.

Για πληρέστερη ενημέρωση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στη Διεύθυνση του Τμήματος Δομικών της Μέσης Τεχνικής ή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ή στο Διευθυντή της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

Εκπαιδευτική - Ψυχαγωγική Εκδρομή των μελών του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδόμων Λεμεσού στο Βελιγράδι

Στο όμορφο Βελιγράδι της Σερβίας ταξίδεψαν τα μέλη του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδόμων Λεμεσού κατά τις 22-27 Μαρτίου 2017, σε εκδρομή που διοργάνωσε ο Σύνδεσμος.

Η ομάδα επισκεφθηκε διάφορα μέρη και αξιοθέατα της Σέρβικης πρωτεύουσας όπως είναι ο πεζόδρομος του Πρίγκιπα Μιχαήλ (Κνέζ Μιχαήλοβα), η πλατεία Δημοκρατίας, το Κάστρο Καλεμεγκτάν στο οποίο απόλαυσαν το υπερθέαμα των ποταμών Σάβα και Δούναβη και το νέο Βελιγράδι στην αντίπερα όχθη.

Το πρόγραμμα συμπεριλάμβανε επίσης βαρκάδα στον ποταμό Δούναβη, βόλτα κατά μήκος του ποταμού Σάβα, επίσκεψη στο Μουσείο του Ηγέτη της τότε Γιουγκοσλαβίας Τίτο, γνωστό σαν «σπίτι των λουλουδιών», επίσκεψη σε μοναστήρια και γειτονικές πόλεις, με κτήρια πλούσια σε αρχιτεκτονική. Αξίζει να σημειωθεί επίσης η επίσκεψη στο Μεγαλοπρεπή Ναό του Αγίου Σάββα, τη μεγαλύτερη εκκλησία των Βαλκανίων.

Τα μέλη επίσης είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το τοπικό οινοποιείο και μουσείο μελισσοκομίας της οικογένειας Ζιβάνοβιτς και να δοκιμάσουν κρασιά, μέλια και ρακί.

Από το ξεχωριστό αυτό ταξίδι δεν έλειψαν και οι βραδινές εξορμήσεις, υπό τους ήχους της απολαυστικής βαλκανικής μουσικής στην όμορφη περιοχή Σκαντάρλια και σε ελληνική ταβέρνα όπου όλα τα μέλη απόλαυσαν καλό φαγητό και ελληνική μουσική. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι η ομάδα πήρε τα εύσημα, από τους συνοδούς, για τη διασκέδαση και το χορό.

Καλοκαιρινό συναπάντημα μελών και φίλων των Επαρχιακών Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας και Αμμοχώστου και του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Επαρχιακού Τμήματος Λάρνακας - Αμμοχώστου

Καλοκαιρινό συναπάντημα για τα μέλη των Επαρχιακών Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας και Αμμοχώστου και τα μέλη του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Επαρχιακού Τμήματος Λάρνακας - Αμμοχώστου, διοργάνωσαν αυτή τη φορά από κοινού, οι δύο επαγγελματικοί φορείς, στο παραθαλάσσιο μπαράκι Galu στις 5 Ιουλίου 2017, δίδοντας την ευκαιρία σε μέλη και φίλους να χαλαρώσουν για λίγο, αλλά και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα κοινού ενδιαφέροντος επαγγελματικά και μη.

Κοινή ήταν η διαπίστωση από μέρους όλων των Συνδέσμων, ότι τέτοιου είδους εκδηλώσεις, θα πρέπει να καθιερωθούν, τόσο για γνωριμία και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των ατόμων που απαρτίζουν τις επαγγελματικές οργανώσεις, όσο και για ενδυνάμωση των σχέσεων συνεργασίας προς όφελος του τομέα της κατασκευαστικής βιομηχανίας γενικότερα, όχι μόνο για την επαρχία που εκπροσωπούν αλλά και παγκύπρια.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ 2017 2000 μονάδες αίματος από το 2000 μέχρι σήμερα

Η ετήσια διοργάνωση αιμοδοσίας από το Σύνδεσμο Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού, έχει καταστεί πλέον, ένας από τους πιο σημαντικούς θεσμούς του Συνδέσμου με κοινωφελή σκοπό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες σε όλους όσοι συνέβαλαν τόσο στη μέχρι σήμερα επιτυχία του θεσμού, όσο και σε όσους συμμετείχαν στη 19η Αιμοδοσία που διοργανώθηκε στις 14 Ιουλίου 2017.

Συνολικά από το 2000 μέχρι σήμερα, ο Σύνδεσμος έχει προσφέρει 2000 μονάδες αίματος, προσφορά η οποία συγκαταλέγεται μέσα στα πρώτα τρία οργανωμένα σύνολα Αιμοδοσίας στη Λεμεσό.

Ευχαριστίες εκφράζονται σε όλους για συμμετοχή τους στην ανθρωπιστική αυτή προσφορά και ιδιαίτερα τις Εργοληπτικές Εταιρείες που συμμετείχαν:

Markides Brothers (Constructions Limited), Γ&Η Ηρακλέους Εργοληπτική Εταιρεία Λτδ, ΑΝ.Ο (Constructions&Developers), Ευστρατίου Τάσος Ν., D. Κυπριανου Constructions Limited, P. Yiatros Properties Ltd, M.A.B. Εργοδυναμική Κατασκευαστική Λτδ, Εργοληπτική Εταιρεία Φλουρέντζος Χριστοδούλου, M. Fast Renovation, P.L.S Builders Limited, Αντωνίου Αντώνης Ν,Εργοληπτικές Επιχ. Ιάκωβος Λαός & Υιοί Λτδ, Πανίκκος Πολυκάρπου Construction, Charis K. Ioannou & Son Constructions Limited, M. Νεοφύτου & Δ. Μαυρομούστακος Λτδ, F.G. Fotiou Developers & Construcitons Ltd, P. Chrysanthou Buildia Constructions Ltd, Κώστας & Κυριάκος Μαυρουδής, Ιάκωβος Γεωργίου, M. Πολυκάρπου & Υιοι Γεώργιος Πολυκάρπου, Prime Properties Construction&Renovation P.P. Εργοληπτική Εταιρεία Σωφρονίου & Νικολάου Λτδ.

Οι Εργοληπτικές εταιρείες που είχαν την μεγαλύτερη συμμετοχή στη φετινή Αιμοδοσία μας είναι οι ακόλουθες:

- M.A.B. ΕΡΓΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΛΤΔ
- F.G. FOTIOU DEVELOPERS & CONSTRUCTION LTD
- P. CHRYSANTOU BUILDIA CONSTRUCTIONS LTD
- ΜΑΡΙΟΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ & Δ. ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ ΛΤΔ

Ο Σύνδεσμος εκφράζει επίσης τις ιδιαίτερες ευχαριστίες του, στις κυρίες Μαρία Κυπριανού, Σύλια Ομήρου, Άννα Φωτίου, Άντρη Χριστοδούλου και Λένια Μιχαήλ που προσφέρουν κάθε χρόνο εθελοντικά τη βοήθειά τους.

Εκστρατεία Προώθησης του Διαδικτυακού Συστήματος Πληρωμής Εισφορών στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΥΚΑ) ανακοίνωσαν την έναρξη της εκστρατείας προώθησης του αναβαθμισμένου Διαδικτυακού Συστήματος Πληρωμής Εισφορών.

Τα οφέλη που προκύπτουν από την προώθηση του Συστήματος είναι πολλαπλά. Η ηλεκτρονική πληρωμή των εισφορών βελτιώνει την παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, συμβάλλοντας παράλληλα στη μείωση της ταλαιπωρίας και της σπατάλης παραγωγικού χρόνου.

Το σλόγκαν της εκστρατείας είναι «Κάν' το Ηλεκτρονικά!». Αυτό σημαίνει ότι κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να πληρώνει τις εισφορές του στις ΥΚΑ από όπου κι αν βρίσκεται, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή από τον υπολογιστή του. Γρήγορα, απλά, με ασφάλεια!

Για περισσότερες πληροφορίες και για τα σχετικά έντυπα αιτήσεων για την εγγραφή σας στο Σύστημα, παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε την ειδική ιστοσελίδα που έχει δημιουργηθεί για τη στήριξη της εκστρατείας (www.kepa.gov.cy/yka).

Ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης εισοδήματος μισθωτού και αυτοτεροδοτούμενου 2016 μέσω Taxisnet

Το Τμήμα Φορολογίας ενημερώνει ότι έχει ενεργοποιηθεί το σύστημα Taxisnet Φόρου Εισοδήματος για ηλεκτρονική υποβολή της Δήλωσης Εισοδήματος Μισθωτού και της Δήλωσης Εισοδήματος Αυτοεργοδοτούμενου για το έτος 2016. Οι πιο πάνω δηλώσεις θα πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά μέχρι 30/9/2017, ενώ τυχόν πληρωτέος φόρος θα έπρεπε να καταβληθεί μέχρι 30/6/2017.

Μέσω του αναβαθμισμένου συστήματος Taxisnet, παρέχεται η δυνατότητα:

- τροποποίησης προσωπικών στοιχείων (π.χ. διευθύνσεων, κλπ),
- αυτόματης άθροισης αριθμητικών δεδομένων (σύνολα),
- υπολογισμού του Φόρου, και
- ιστοπροσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρίες.

Το Τμήμα Φορολογίας προτρέπει όλους να εγγραφούν στο σύστημα Taxisnet Φόρου Εισοδήματος, για ηλεκτρονική υποβολή της Δήλωσης Εισοδήματος, υποβάλλοντας ηλεκτρονικά το έντυπο Taxisnet ΕΠρ. 66ΗΛ.

Η ηλεκτρονική υποβολή των φορολογικών δηλώσεων παρέχει τη δυνατότητα 24ώρης εξυπηρέτησης με ταυτόχρονη εξοικονόμηση χρόνου, διασφαλίζει την ορθότητα και την ασφάλεια των δεδομένων, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη μείωση των λειτουργικών εξόδων του κράτους και στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης με τη μειωμένη χρήση χαρτιού.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε τηλεφωνικά με το Τμήμα Taxisnet Άμεσης Φορολογίας στα τηλέφωνα επικοινωνίας που βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Φορολογίας.

Αντικατάσταση Λειτουργού της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. – Υπεύθυνης Σεμιναρίων μετά την αποχώρηση της κας Μιράντας Ανδρέου

Στις 11 Μαρτίου 2017, αποχώρησε από την επαγγελματική ομάδα της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.) η κα Μιράντα Ανδρέου, Υπεύθυνη Λειτουργός της, στο Τμήμα Σεμιναρίων. Η κα Ανδρέου είχε άψογη συνεργασία με όλους τους λειτουργούς και τη διεύθυνση της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. και εκτελούσε με επιτυχία τα καθήκοντά της. Το Κεντρικό Συμβούλιο της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. εκφράζει προς τούτο τις ευχαριστίες του προς την κα Ανδρέου και εύχεται κάθε επιτυχία στα νέα της καθήκοντα.

Κατόπιν προκήρυξης της θέσης προς αντικατάσταση της κας Ανδρέου, πραγματοποιήθηκαν προσωπικά ραντεβού υποψηφίων που υπέβαλαν εμπρόθεσμες αιτήσεις, ενώπιον μελών του Κεντρικού Συμβουλίου της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. και έχει επιλεγεί για τη συγκεκριμένη θέση η κα Ελένη Προδρομή / Πολιτικός Μηχανικός, η οποία θα ξεκινήσει να εκτελεί τα καθήκοντά της από τον ερχόμενο Σεπτέμβριο 2017. Η οικογένεια της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. καλωσορίζει την κα Προδρομή, εκφράζοντας ταυτόχρονα τα συγχαρητήριά της και τις ευχές της για καλή σταδιοδρομία.

Συμβόλαια Μ.Ε.Δ.Σ.Κ. - ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

ΚΥΡΙΩΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ Μ.Ε.Δ.Σ.Κ. - ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ - ΜΕΛΩΝ Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

E1(A)- ΜΕ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	270 ΕΥΡΩ + 1% + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
E2(A)- ΧΩΡΙΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	200 ΕΥΡΩ + 1% + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
E3(A)- ΜΕΧΡΙ 100.000 ΕΥΡΩ	100 ΕΥΡΩ + 1% + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
E4(T)- ΓΙΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	100 ΕΥΡΩ + 1% + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ Μ.Ε.Δ.Σ.Κ.

Y1 - ΜΕ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	140 ΕΥΡΩ + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ € 236.60
Y2 - ΧΩΡΙΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ	100 ΕΥΡΩ + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ € 189.00
Π1 - ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ	70 ΕΥΡΩ + Φ.Π.Α + 20 ΕΥΡΩ ΕΝΣΗΜΑ + 50 ΕΥΡΩ ΤΕΛΟΣ ΕΞΑΣΦ. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ € 153.30

• Τα Συμβόλαια E1(A), E2(A), Y1 και Y2 κυκλοφορούν και σε αγγλική έκδοση στις ίδιες πιο πάνω τιμές.

ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΜΕΛΗ ΣΕΟΚ :	15 ΕΥΡΩ X 19% = € 17.85
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΜΗ ΜΕΛΗ :	20 ΕΥΡΩ X 19% = € 23.80

Απεβίωσε ένα σημαντικό στέλεχος του εργοληπτικού κόσμου

Ένα σημαντικό και δραστήριο στέλεχος του Εργοληπτικού κόσμου, ο Γιώργος Μιχαηλίδης - Πολιτικός Μηχανικός / Μέλος του ΕΤΕΚ και ενεργό μέλος της Ad-Hoc Επιτροπής Συμβολαίων / ΜΕΔΣΚ, ως εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.), εκ μέρους του Σ.Ε.Ο.Κ., απεβίωσε τον περασμένο Ιούλιο, σε ηλικία 66 ετών.

Ο Μιχαηλίδης Γιώργος, ο οποίος ήταν απόφοιτος του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου της Αθήνας, κατείχε τη θέση του Τεχνικού Διευθυντή στην Εταιρεία Νέμεσις από το 2003. Με άριστη γνώση του αντικειμένου του, δραστηριοποιείτο στον προγραμματισμό και τη διεύθυνση τεχνικών έργων οδοποιίας, γεφυροποιίας, φραγμάτων, σηράγγων, αποχετευτικών, θαλάσσιων και άλλων οικοδομικών έργων. Εκπροσωπούσε επίσης, την Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. σε επιτροπές του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS).

Το Κ.Σ. της Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. και τα Διοικητικά Συμβούλια των Συνδέσμων της, εκφράζουν τα ειλικρινή τους συλλυπητήρια και τη συμπάθειά τους προς τους οικείους του αποθανόντα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥΣ - ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ο.Σ.Ε.Ο.Κ

1. Όνομα Εταιρείας:	....
2. Διεύθυνση Εταιρείας:	....
3. Ονοματεπώνυμο Εργολάβου:	.....
4. Τηλέφωνα: Ηλεκτρονική Διεύθυνση: ..... Φαξ:	Γραφείου: ..... Κατοικίας: .... Κινητό: .....
5. Ημερομηνία - Τόπος Γέννησης:	.....
6. Αντίγραφο- (Άδειας) Πιστοποιητικού Εγγραφής, του Συμβουλίου Εγγραφής & Ελέγχου Εργοληπτών Αντίγραφο - Καταστατικού Εταιρείας να αποστέλλεται μαζί με την Αίτηση	Τάξη: ..... Πείρα: ..... Αρ.Μητρώου: ..... Έτος Εγγραφής: .....
7. Εκπαίδευση: Δημοτική - Μέση - Ανώτατη	.....
8. Συντήγοντες: (Αρχιτέκτονες/ Εργολάβοι)	1. .... 2. ....
9. Βάλτε ☒ στο Σύνδεσμο στον οποίο θα θέλατε να εγγραφείτε	Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου ☐ Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού ☐ Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου ☐ Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας ☐ Σύνδεσμος Εργοληπτών Πάφου ☐
Υπογραφή:	Ημερομηνία: .....

● **Κεντρικό Συμβούλιο (Ο.Σ.Ε.Ο.Κ.) 2015 - 2018**

Πρόεδρος	Κώστας Ρουσιάς (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου)
Αντιπρόεδρος	Γιάννης Μαρκίδης (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού)
Γενικός Γραμματέας	Κων/τίνος Π. Κων/τίνου (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου)
Βοηθ.Γενικός Γραμματέας	Μιχάλης Μιχαήλ (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου)
Ταμίας	Ανδρέας Χαραλάμπους (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου)
Μέλος	Άντρος Νικολάου (Σύνδεσμος Εργοληπτών Πάφου)
Μέλος	Στέλιος Κούννας (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας)
Μέλος	Ευτύχιος Βακανάς (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου)
Μέλος	Χάρης Ιωάννου (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού)
Μέλος	Στέλιος Γαβριήλ (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου)
Μέλος	Δημήτρης Στρούθου (Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου)

● **Παρατηρητές εκ μέρους των Επαρχιακών Συνδέσμων**

Στέλιος Πογιατζής, Αριστοτέλης Αριστοτέλους - Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΣΕΟΚ)
Πέτρος Λοΐζου - Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού (ΣΕΟΛ)
Ανδρέας Φλουρέντζου - Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου (ΣΕΟΑ)
Μάριος Σμίλας - Σύνδεσμος Εργοληπτών Πάφου
Χριστάκης Σκλάβου - Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας (ΣΕΟΛ)

● **Στοιχεία Επικοινωνίας**

Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου

Ανδροκλέους 3Α, 1060 Λευκωσία

P.O.POX 21840, 1514 Λευκωσία

Για επικοινωνία: κα Μαίρη Κοτζίκα και κα Μάρω Κωνσταντίνου - Εκτελεστικές Λειτουργοί

Τηλ.: 22-753606, Φαξ.: 22-751664, Email: oseokseo@cytanet.com.cy

Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λεμεσού

Στυγός 45, Αγία Φύλα, 3117 Λεμεσός

Για επικοινωνία: κα Νίκη Νικολάου Εκτελεστική Λειτουργός και

κα Χριστιάνα Κάιζερ - Εκτελεστική Λειτουργός/Πολιτικός Μηχανικός

Τηλ.: 25-352586, Φαξ.: 25-340708, Email: seol5@cytanet.com.cy

Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Αμμοχώστου

Καλογραιών 6, 1ος Όροφος, Διαμ. 101, 6016 Λάρνακα

Για επικοινωνία: κα Θάλεια Κωνσταντίνου - Εκτελεστική Λειτουργός

Τηλ.: 24-627022, Φαξ.: 24-658675, Email: seoa@cytanet.com.cy

Σύνδεσμος Εργολάβων Οικοδομών Λάρνακας

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 45 & Κωνσταντίνου Παλαιολόγου,

Πολυκατοικία "Constantinos Tower", 1ος Όροφος, Διαμ. 23, 6036 Λάρνακα

P.O.BOX 42284, 6532 Λάρνακα

Για επικοινωνία: κα Μαρία Ορφανίδου και κα Φούλα Χριστοφόρου - Εκτελεστικές Λειτουργοί

Τηλ.: 24-627662, Φάξ.: 24-658662, Email: syn.erg.oik.larnaka@cytanet.com.cy

Σύνδεσμος Εργοληπτών Πάφου

Ελλάδος 30, Πολυκατοικία «Ευκλέας», 2ος Όροφος, 8020 Πάφος

Για επικοινωνία: κα Φυτούλα Νεοφύτου – Εκτελεστική Λειτουργός

Τηλ.: 26-934633, Φάξ.: 26-950342, Email: bcap@cytanet.com.cy